

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 26 mars 2007*§ 3 Interpellation om nedläggningen av Volvo Aero i Bromma (nr 2006:36)*

Anförande nr 1

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Jag gör som man brukar göra, ber att först få hänvisa till det skriftliga svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att tacka för svaret.

Det här är en ganska tråkig historia, får man säga. Lintaverken är inte bara en gammal anrik industri. De var fram till nyligen också en av våra största industriverksamheter, och nu lämnar den Stockholm. Jag vill börja med att säga att jag inte har något att invända mot finansborgarrådets sätt att redovisa och hennes sätt att arbeta i kontakt med Volvo Aero och ledningen där. Däremot undrar jag faktiskt lite, eftersom frågan gällde både politik och näringsliv, om det inte hade varit naturligt att också ha kontakter med näringsministern i den borgerliga regeringen.

Den förra regeringen samarbetade ju med flygbranschen för att skapa goda villkor och förutsättningar. Jag skulle faktiskt vilja höra varför man inte kontaktade näringsministern eller om det bara har fallit bort ur texten. Har man inte sett flygindustrin som ett nationellt intresse, eller är det så att man inte väntar sig resultat av näringsministern i den här typen av frågor?

Eftersom jag fick så himla lång tid på mig som fem minuter kan jag också fylla på med de andra två punkterna. Det står i svaret att skattesänkningen är en sådan injektion för den här regionen. Hur kommer det sig då att verksamheten läggs ned just nu? Har man gjort någon politisk analys av när den här injektionen kommer?

På den tredje punkten känner jag att det inte riktigt är svar på frågan. Men jag tolkar det ändå som att finansborgarrådet tycker att det är rimligt att de anställda på Volvo Aero, som har arbetat länge och betalat in till a-kassan och till det offentliga, får en lägre ersättning i a-kassan.

Anförande nr 3

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Jag är glad över Roger Mogerts engagemang i den här frågan, för det är precis som Roger säger att detta naturligtvis är väldigt tråkigt för Stockholm. Det är ett av våra största företag som genom styrelsebeslut har valt att inte ha kvar verksamheten här. Det är ett internationellt styrelsebeslut som fattades den 5 och 7 februari i år. Även om man varnade redan i november för att detta skulle kunna ske valde man att inte fatta beslut förrän i februari. Vad jag förstår är det helt enkelt den internationella

konkurrensen och framför allt, tyvärr, efterfrågan på de här planen som gör att man lägger ned verksamheten.

Det som jag däremot inte riktigt har svarat på i interpellationssvaret är frågan om alla de kontakter som jag och även medarbetare till mig har haft med Volvo Aero. Det rör ju 456 personer, varav jag tror att det är 126 som är tjänstemän och 300 någonting som är arbetare inom den här väldigt speciella svetsmekaniken. Det är, vad jag förstår, en väldigt eftertraktad grupp människor, en väldigt eftertraktad yrkeskunskap. När jag väl hade erbjudit mig att både åka ut till Volvo själv och att hjälpa till att förmedla kontakter med andra tackade man hemskt mycket för mitt intresse, men man har redan många som är intresserade. Så många som 40 företag har redan hört av sig till Volvo Aero och är intresserade av arbetskraften. Man har nu upprättat ett jobbcenter ute i verksamheten där de anställda får träffa arbetsgivare. Man coachar varje individ direkt. Bedömningen är i dag att alla kommer att erbjudas ett annat arbete.

Jag har också pratat med Näringslivsbolagets Tore Zetterberg. Han är nu vidtalad och medverkar på olika sätt. Vi har också talat med arbetsförmedlingen och även med Näringsdepartementet, som naturligtvis också hyser ett intresse för att sådan här verksamhet kan vara kvar på olika sätt.

Däremot är det som sagt var ett stort företag, och vi kan inte styra över vilken produktion som Volvo anser är lönsam. Det här var ett beslut i styrelsen i Volvo att den här verksamheten inte längre var lönsam.

Sedan är det mycket riktigt som Roger Mogert säger i den tredje frågan till mig att vi har gjort sänkningar av a-kassan. Roger frågar mig hur det kommer att påverka de här personerna. Mycket medvetet har vi från allianspartierna valt att göra det sämre med a-kassan men lättare att få jobb, bland annat genom att ta bort arbetsgivaravgifter och att även sänka skatten för dem som arbetar. Enligt mina kontakter med Volvo Aero och även andra kommer alltså ingen av de här personerna att beröras av försämringen i a-kassan utan alla kommer, bland annat beroende på den borgerliga alliansens nya politik, att erbjudas nytt arbete.

Anförande nr 4

Borgarrådet M o g e r t (s): Det skulle möjligen vara intressant att höra på vilket sätt den borgerliga alliansens politik har gjort att de här människorna får jobb. Det handlar väl mer om deras egen specifika kompetens och situationen på arbetsmarknaden än någonting annat.

Men den fråga jag fortfarande inte riktigt fick svar på är varför ni inte har haft kontakter med regeringen. Spannet november till februari, som du beskriver, är ändå en ganska lång tid, närmare fyra månader, när företaget uppenbarligen har stått och vägt och funderat på om den här verksamheten ska kunna vara kvar. Är din bedömning att det inte fanns någonting som regeringen hade kunnat göra, eller är bedömningen att regeringen inte hade varit intresserad?

Anförande nr 5

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Förlåt om jag var otydlig i mitt svar. Vi har haft de kontakterna också. Men det var ingenting man kunde göra. Detta handlade inte om politik eller villkoren på det sättet. Det var en ren bedömning från Volvos styrelse att den här verksamheten inte är lönsam att ha kvar. Efterfrågan är för liten så det gick inte att göra någonting.

Men som sagt var, hade det varit så att Volvo Aero hade önskat mer hjälp från politiken, från mig eller från regeringen, hade de självfallet fått det. Men nu verkar bedömningen vara att den här yrkeskåren är eftertraktad eller snarare väldigt attraktiv och att man inte behöver någon mer hjälp för att få ut dessa människor i arbete, tvärtom.

§ 5 Interpellation om Skulpturens Hus (nr 2007:3)

Anförande nr 6

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag ber att få hänvisa till utdelat svar.

Anförande nr 7

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag är lite fundersam och förvånad, Madeleine, när det gäller hela handläggningen av nedläggningen av den kulturverksamhet som bedrevs i Skulpturens Hus fastighet. Jag är också lite fundersam över det svar som jag har fått från borgarrådet, där borgarrådet skriver ”att de ekonomiska problemen kring Skulpturens Hus inte hade lösts kom till vår kännedom någon dag efter valet”. Det är intressant därför att redan i våras skrev bland annat Madeleine Sjöstedt en motion om Skulpturens Hus där man till och med krävde att det skulle tillsättas en krisgrupp för att rädda kulturverksamheten.

Det som jag tycker är helt fantastiskt är att när det här startades som kulturverksamhet 1998, i samband med Kulturhuvudstadsåret, var det med den ambitionen att man skulle ha en bra utställningsverksamhet. Det är faktiskt det enda stället i Stockholm som har visat lite grann av Nobels historia och hela den historia som har utspelats i Vinterviken.

Under våren köpte staden in den här fastigheten för 10–11 miljoner kronor för att säkerställa att den inte skulle säljas ut till privata aktörer. Man ville också säkerställa den här verksamheten.

Det som har inträffat i dag, efter det att Skulpturens Hus har försvunnit, är att hela den här verksamheten har blivit en rent kommersiell festvåning. Det finns ingen kulturförening kvar. Möjligtvis hänger man upp någon tavla lite här och var. Dessutom har jag fått veta i dag att man har fått en reduktion av hyrorna med 500 000 kronor från fastighetskontoret. Det är ju samma belopp som Skulpturens Hus en gång i tiden begärde från fastighetskontoret att man skulle få hyran för de här lokalerna reducerad med. När fastigheten ägdes privat hade också Skulpturens Hus en viss reduktion av hyresavgiften med ungefär 500 000 kronor årligen.

Dessutom har både restaurangen och den här konsthallen fått helt ändrade hyresförhållanden jämfört med den tidigare verksamhet som bedrevs. Bengt Tornvall, som en gång i tiden skulle ta över konsthallen, finns ju inte kvar i verksamheten i dag. Han finns inte längre skriven på Bolagsverket. Men han finns fortfarande kvar på kontraktet. I dag är det två andra personer som står bakom driften av hela den här verksamheten.

Man har alltså lagt ned en kulturverksamhet, kommersialiserat hela Skulpturens Hus-verksamheten och tagit bort konstverksamheten. Det har helt enkelt blivit en festvåning av detta. Jag undrar lite grann i de frågor som jag ställde till borgarrådet framför allt vad som hände med den där krisgruppen och de höga tonerna från Folkpartiets sida under våren. Sedan byttes det majoritet och borgarrådet tillträdde. Men det hände ju ingenting, borgarrådet, med den intention som fanns i den

interpellation som väcktes. Ingenting av detta gjordes ju för att rädda Skulpturens Hus. Då undrar jag: När man ställer en interpellation, är det ändå inte så att man den dagen man får chansen, när man kommer i majoritetsställning, också ska försöka verkställa de intentioner som finns i interpellationen?

Anförande nr 8

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Tack, Malte, för den här frågan! Det är alltid både bra och sorgligt för mig att få prata om Skulpturens Hus. Det är klart att alla de beslut som du refererar till, övertagande av fastigheten, hyreshöjning och sådana saker skedde innan jag tillträdde. Det var på er tid vid makten. Men jag ska naturligtvis försöka ge min syn på dina frågor om krisgruppen och så vidare.

När vi tillträdde visste vi att det var stor kris kring Skulpturens Hus. Det var det under våren. Roger Mogert gjorde insatser för att hjälpa till, tror jag, men det var lite för lite. När vi tillträdde var det en del av vår strategi att vi skulle kunna gå in och ha nya medel till Skulpturens Hus. De fanns. Det visade sig då att Skulpturens Hus ekonomi var fullkomligt under isen. Det var en stiftelse som för länge sedan hade slutat att betala sina räkningar. Det handlade inte om några hundratusen i tillskott utan det handlade om närmare en miljon. Några sådana medel fanns inte i staden. Det fanns absolut inte under er tid och det fanns inte under vår tid heller.

Vad gäller stadens inköp och så vidare ber jag faktisk att få hänvisa till min företrädare. Men jag är övertygad om att det skedde med de godaste ambitioner. Jag vet att det skedde med de godaste ambitioner. Men det gav ingen lösning på hyresfrågan. Det är också svaret när du frågar varför det inte blev någon krisgrupp. Den krisgruppen skulle ha tillsatts på våren. När vi tillträdde i september var det sedan länge för sent.

Jag vill påminna om att vi är en stad där vi går till kronofogden när mammor inte betalar sin dagisskuld. Att vi skulle tillåta andra verksamheter att månadsvis, halvårsvis eller årsvis inte betala sina skulder utan att göra någonting är helt otillständigt, tycker jag, och det kommer jag att stå upp för under mina fyra år.

Sedan frågade du om den nuvarande hyresgästen och vad som kommer att hända i detta hus. Det är sorgligt att Skulpturens Hus fick lägga ned. Det var en bra verksamhet. Den hade gått att rädda om man hade varit lite snabbare i fötterna. Nu gick det inte. Lokalen kommer även fortsättningsvis att användas för kulturverksamhet.

Anförande nr 9

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande! Det har även kommit till min kännedom i dag att det nu är en restauratör som har huset helt och hållet för sig själv. Även om du nu säger, Madeleine, att det ska fortsätta vara kulturverksamhet undrar jag lite grann hur du tänker säkerställa det så att det här inte fortsättningsvis blir enbart en festlokal.

Jag undrar också över dina tankar kring själva Nobelmuseet och planeringen när det gäller den verksamheten. Det vill jag också gärna ha svar på.

Anförande nr 10

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag hade från början inte tänkt lägga mig i det här. Men när kulturborgarrådet säger att hon dels inte visste vad vi hade gjort, dels inte visste hur det såg ut kan jag faktiskt inte låta bli. Det vi bland annat hade gjort var ju att fatta nämndbeslut i den nämnd där du var vice ordförande. Vi sköt till ett krisbidrag till föreningen, och vi höjde stödet. Det var ju beslut som du var med och fattade. Det måste du rimligtvis känna till.

Du vet också, lika väl som jag – det visste du också innan valet – att de fick en tillfällig hyresrabatt av fastighetsnämnden. När du säger att du inte visste hur det såg ut är inte det heller riktigt korrekt, för vi satt ju faktiskt ned tillsammans och tittade på det här. Nog visste du hur det såg ut alltid.

Jag kan hålla med om att det var en problematisk situation. Det fanns ett underskott i verksamheten. Men det fanns också en möjlighet till en kortsiktig lösning. Därutöver hade det behövts ökat stöd för att få en bra grund för att driva en bra verksamhet. Där är vi helt eniga. Men det var inte så att det var dåligt skött och att ingenting hade gjorts. Det kan du inte med handen på hjärtat säga, Madeleine.

Anförande nr 11

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande! Om jag ska fortsätta lite grann med sifferexercisen kan jag väl säga att hyran för den här verksamheten var ungefär 1,3 miljoner kronor. Man hade ett bidrag som var på ungefär 1,6 miljoner. När Peab var fastighetsägare hade man en hyresreduktion med ungefär 800 000 kronor för Skulpturens Hus. Sedan köpte Fabège in det, och då åkte man på en hyreshöjning med ungefär 500 000 kronor. Det var därifrån underskottet uppstod i Skulpturens Hus verksamhet. Man fick en ny ägare som lade på väldigt mycket extrahyra som man inte hade räknat med. Det var därför som kommunen också gick in med de 11 miljoner kronorna, för att man skulle kunna säkra verksamheten. Det skulle vara kommunens fastighet.

Det som är helt sorgligt med detta i dag är att hela kulturverksamheten är totalt borta. Kommunen har varit med och köpt in en fastighet till en privat entreprenör som i dag i stället för konstverksamhet helt enkelt bedriver en kommersiell uthyrning. Det finns någon tavla på någon vägg, men går man in på deras hemsida och tittar ser man att motivationen i den fastighet som var Skulpturens Hus i dag helt enkelt är en mycket stor festlokal. Man talar om att man har en festlokal som är 500 kvadratmeter stor, och det är precis den lokal som var den gamla utställningshallen.

Jag hoppas verkligen att det inte utgår några bidrag till kulturverksamhet i den byggnaden i dag, för det finns inte alls någon typ av sådana aktiviteter. Jag tycker att man egentligen skulle kolla med revisorerna vem som är ägare och vem som står på kontraktet. Restauratören var ju ute efter hela lokalen för många år sedan. På något sätt skulle man anmäla detta till stadens revisorer för att få se vilka som egentligen är ägare och vem som driver verksamheten. De flesta som stod på kontraktet när det upprättades en gång i tiden, efter nedläggningen av Skulpturens Hus, finns inte kvar. De finns inte registrerade på Bolagsverket i dag.

Anförande nr 12

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Något av det värsta jag vet är politiker som bara skyller ifrån sig och säger: Det var inte mitt fel, det var någon som var före mig, efter mig eller inte var här. Det tycker jag är helt förfärligt. Men i det här fallet är det omöjligt för mig att ändå inte göra detta. Jag satt i opposition fram till september förra året. Det inköptes en fastighet för 11 miljoner för att säkra en verksamhet och sänka hyran för den. Det genomfördes aldrig. Man gjorde en jätteaffär som man inte genomförde till slutet. På något sätt är det hela fullkomligt ekonomiskt oansvarigt. Jag angrep inte dig i mitt förra inlägg, Roger, därför att jag kände att jag inte ville göra det. Men när du har mage att gå upp och säga att vi på något sätt är inblandade i detta tar jag mig för pannan.

Vad som visade sig vid makttillträdet, som varken Roger Mogert eller jag visste om, var att Stiftelsen Skulpturens Hus slutat att betala sina räkningar för länge sedan. Malte Sigemalm har säkert inte sett alla siffror, men det handlade inte om hyran. Det handlade om att man behövde motsvarande en hel årshyra för att rädda sin verksamhet. Det hade egentligen inte med deras hyressituation att göra. Självklart visste vi att det var kris, men den enorma kris det handlade om visste ingen om. Det visste inte Roger Mogert heller, och det har jag inte anklagat dig för.

Jag fick frågan om Nobelmuseet. Man bedrev verksamhet för att marknadsföra Nobel för att man ville ha in ökade intäkter till Skulpturens Hus. Det fick man aldrig från Nobelstiftelsen. Det är bara att beklaga. Det hade kunnat bli en väldigt bra verksamhet. Men det var förhoppningar som aldrig infriades.

Dessutom ställdes frågor om kontraktet och hur man försäkrar sig om att fastigheten används till konstnärlig verksamhet. Som allt annat här i staden styrs det av avtal som man tecknar. Om den person som har skrivit ett kontrakt är död eller inte finns längre, som Malte Sigemalm uttrycker saken, får vi väl undersöka det. Men uppenbarligen betalar denna person hyra, levande eller död.

Det var de frågor jag fick och jag har försökt att svara på dem så gott jag har kunnat. Jag tycker att allt i den här frågan är förfärligt sorgligt. Det var synd att det gick så långt att man blev tvungen att lägga ned verksamheten.

Anförande nr 13

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Eftersom den här fastigheten finns inom ramen för fastighetsnämndens verksamheter och fastighetskontoret tänkte jag bara konstatera några saker med anledning av den här diskussionen. Det är precis som Madeleine Sjöstedt säger, vi upptäckte efter maktskiftet att Skulpturens Hus inte hade betalat hyrorna över huvud taget. Det var alldeles uppenbart att de förlitade sig väldigt mycket på att de skulle få mycket mer bidrag från kommunen än de hade fått tidigare. Husaffärerna hade enligt dem tolkats som att de skulle få bidrag från staden på ett annat sätt än de hade fått tidigare. Det ledde till att de hamnade i en problemsituation. Vi försökte diskutera med dem för att försöka få dem att hitta andra finansierare för att de skulle kunna fortsätta med verksamheten. Men det var rätt uppenbart att det inte gick att hitta någon sådan lösning. Då fanns det liksom inte någon annan lösning än att de inte kunde vara kvar.

Det gamla kontrakt som fanns var ju upprättat på det sättet att restauratören och Skulpturens Hus skulle dela på de stora lokalerna. Det är samma sak i det nya kontraktet, där det finns en person som har en ateljé. Det är inte bara några tavlor som hänger på väggarna, Malte, utan det är en ganska välrenommerad verksamhet som finns på andra håll i Stockholm och som nu också finns i Vinterviken just på grund av att fastighetskontoret tyckte att det var viktigt att man hade en kulturverksamhet där.

Man försökte hitta någon som också faktiskt kunde betala en hyra på ett rimligt sätt så att inte stadens skattebetalare skulle behöva gå in med en massa pengar i den här verksamheten. Såvitt jag förstår fungerar det ganska bra just nu. Även om det var tråkigt att Skulpturens Hus inte kunde vara kvar där tycker jag att det ändå är viktigt att tydliggöra från majoritetens sida att vi faktiskt inte har hur mycket pengar som helst som vi kan överlämna till kulturverksamhet, hur behjärtansvärt det än kan vara. Det måste vara så att man också kan finansiera den egna verksamheten. Det kan den hyresgäst som finns där nu.

Anförande nr 14

Malte Sigemalm (s): Det är helt okej, Ulla, att de ska kunna finansiera den verksamhet de har i dag. Men jag kan inte förstå varför de sedan det nya kontraktet upprättats helt plötsligt fick 500 000 kronor mindre i hyra. Den del som är restaurangen fick 175 000 kronor lägre hyra och konstverksamheten fick 325 000 kronor lägre hyra. Då undrar jag varför man inte kunde ha gjort det på en gång när Skulpturens Hus var i nöd. Jag förstår inte varför hyressänkningen kom när de privata intressenterna kom in och man hade fått i väg Skulpturens Hus verksamhet från lokalerna. Det är det jag är väldigt fundersam över.

Bengt Tornvall är en känd gallerist i Stockholm, men han är inte kvar i verksamheten. Han finns inte ens registrerad i Bolagsverket på den firma som driver den här konstverksamheten.

Anförande nr 15

Margareta Johansson (v): Jag tycker inte riktigt att jag fick svar av borgarrådet Sjöstedt när det gäller vilka tankar hon har fortsättningsvis. Man kan konstatera att det här är ren uthyrningsverksamhet för restauratören. Tänker man säkerställa att det kommer att fortsätta bedrivas kulturverksamhet i huset eller kommer man att finna sig i att tillståndet är som det är nu? Det vore väldigt intressant att få veta det. Även om vi nu också får historien kring hur det gick till när verksamheten försvann är det oerhört viktigt att tänka framåt. Hur ska vi kunna säkerställa att det här är tillgängligt för alla och att det bedrivs en kulturverksamhet i huset?

Anförande nr 16

Borgarrådet Hamilton (m): Herr ordförande! Bara som en kommentar till det Malte Sigemalm sade om hyrorna vill jag hävda att det låter väldigt konstigt, för det är inte alls den information som jag har fått, och det var inte alls det som stod i det

kontrakt som jag har sett. Jag ska kolla upp detta för att se om det som Malte säger stämmer.

Anförande nr 17

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Jag ska fatta mig hemskt kort när jag svarar på Margareta Johanssons frågor. Det finns ett avtal där det står att lokalen ska användas till kulturella ändamål. Vi var väldigt noga vid avtalsskrivandet att det ska vara så. Är det inte så ska vi naturligtvis undersöka det. Det finns klausuler i avtalet om vad lokalen ska användas till. Det ska vi naturligtvis göra.

§ 6 Interpellation om underskottsfinansiering av bland annat anslaget "stöd och service till personer med funktionsnedsättning" i stadsdelsnämnderna (2007:5)

Anförande nr 18

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Återigen ber jag att först få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 19

J a n V a l e s k o g (s): Jag får tacka så mycket för svaret. Men när jag läser detta svar får jag bestämt uppfattningen att det måste finnas ett kommunikationsproblem inom majoriteten när det gäller fakta om verkligheten bakom anslaget för stöd till funktionshindrade barn och vuxna. Jag hävdar nämligen att den borgerliga budgeten innebär en försvagning och att de flesta stadsdelarna tvingas underskottsfinansiera handikappverksamheten.

På exempelvis Norrmalm får vi troligtvis avstå från möjliga satsningar på mer personal till äldre då vi tvingas ta 5,8 miljoner kronor från denna verksamhet för att klara den lagstyrda verksamheten för funktionsnedsatta. Finansborgarrådet svarar då att detta problem inte är ett generellt problem utan att endast 30 procent av stadsdelarna behöver underskottsfinansiera verksamheten. Då undrar man vad som är sanningen.

När jag fick detta märkliga svar bad jag vår stadsdelsförvaltning att skicka ut en enkät, visserligen informell, om hur man har gjort med just det här anslaget. Alla har inte hunnit svara, men av den gamla organisationens 18 stadsdelsförvaltningar har 9 sagt att de inte klarar att finansiera detta utan har fått plocka över pengar från annat håll. Endast tre har sagt att man klarar att finansiera detta själva. De andra är det oklart med. Det innebär att det minst är en majoritet av stadsdelarna, säkert blir det flera, som inte klarar att finansiera detta. Den uppgift som finansborgarrådet går ut med är att det bara är 30 procent som har problem. Det här är en väldigt viktig principfråga, om anslaget till de funktionshindrade i Stockholm räcker eller inte. Det menar jag att det inte gör, och det är upp till finansborgarrådet att bevisa motsatsen. Jag kan räkna upp de stadsdelar det handlar om som redan nu inte klarar detta: Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Skärholmen, Bromma, Maria-Gamla stan, Rinkeby, Kungsholmen, Östermalm och Norrmalm. De enda som klart har sagt att de klarar detta är Hägersten, Farsta och Katarina-Sofia. Jag skulle vilja få utrett hur det förhåller sig i verkligheten.

Anförande nr 20

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande! Jag reagerade också när jag såg det svar som Kristina Axén Olin hade gett, att anslaget till stöd och service för personer med funktionsnedsättning för 2007 har ökats till 78,3 miljoner kronor. Det är en otillräcklig höjning, anser vi i Vänsterpartiet. Det visar vi bland annat i vår budget, där vi har en ökning med 92,7 miljoner jämfört med 2006.

En ökad prestation samt ersättning till stadsdelsnämnderna för statlig assistansersättning, Lass, har räknats upp till det av regeringen fastställda beloppet 228 kronor i timmen. Det har varit vårt underlag när vi har räknat fram och visat på att det krävs en höjning. Med andra ord är den borgerliga budgeten en sänkning av det anslag som man har gett till stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Anförande nr 21

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Nu är det många siffror och många namn som rabblas upp i en rasande fart. Jag tycker att det är en viktig fråga som Jan Valeskog tar upp. Egentligen handlar den också om principen hur mycket vi ska styra hur stadsdelsnämnderna använder sina pengar och hur mycket man ska överlåta åt stadsdelsnämnderna att själva förfoga över.

Jag har tittat på budgeten för just stöd och service till personer med funktionsnedsättning, som det heter. År 2007 ökade vi de pengarna. Jämfört med när Jan Valeskog och Annika Billström styrde staden ökade vi dem med 78,3 miljoner. Vi har alltså lagt nästan 80 miljoner mer till handikappomsorgen än er majoritet gjorde förra året. Utöver det har vi sparat 96,6 miljoner i centrala medelsreserven, om stadsdelsnämnderna har så kallade ökade prestationer, det vill säga att det kanske flyttar dit funktionshindrade, att en olycka inträffar eller någonting som gör att man helt enkelt kommer att prestera fler timmar.

Men när jag tittar på hur stadsdelsnämnderna har använt sina pengar ser jag, som sagt, att våra uppgifter inte stämmer överens. De uppgifter som jag får i budgeten och när jag tittar på stadsdelsnämnderna är att det är sex stadsdelsnämnder som anser att de funktionshindrade behöver mer pengar, det vill säga flyttar pengar från andra verksamheter till personer med funktionsnedsättning, medan tolv, det vill säga en majoritet, gör precis tvärtom. Man tar pengar från handikappomsorgen och lägger på andra verksamheter. Ungefär en tredjedel av stadsdelsnämnderna upplever att det är för lite pengar, medan två tredjedelar för över en betydligt högre summa än vad underskottet är på till andra verksamheter.

Det här är svåra frågor. Jag håller med Jan Valeskog om att man ska se över resursfördelningen i systemet när det gäller social verksamhet. Det håller vi på med och ska ta fram nya nycklar till 2008. Men det har varit en ökning av stadens utgifter för funktionshindrade sedan 2000 med 67 procent. Det finns ingen verksamhet som har ökat så otroligt kraftigt i kostnader som handikappomsorgen – 67 procent bara sedan 2000. Det har varit en näst intill lavinartad kostnadsökning när det gäller just handikappomsorgen. Det finns all anledning att se över den verksamheten.

Men avslutningsvis måste jag fråga, eftersom Jan Valeskog ställer den här kritiska interpellationen till mig och säger att Norrmalm inte får kostnadstäckning utan tvingas ta pengar från äldreomsorgen, som annars hade kunnat anställa 15 personer till, och lägga dem på handikappomsorgen i stället: Hur kommer det sig då att Norrmalms stadsdelsnämnd gick med 6,5 miljoner i överskott? Man kan inte resonera på det sättet och säga att de här pengarna i stället hade kunnat bli 15 personer till i äldreomsorgen. Varför anställde man inte 15 personer till i

äldreomsorgen när det visar sig att man vid bokslutet hade 6,5 miljoner i överskott? Den frågan skulle jag vilja ställa till Jan Valeskog.

Anförande nr 22

J a n V a l e s k o g (s): Jag har helt färsk siffror, om vi ska börja med vilka stadsdelar som måste finansiera detta med annan verksamhet. De är alltså uppe i nio. Jag räknade upp dem. Om jag var för snabb tidigare kan jag göra det långsammare nu: Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Skärholmen, Bromma, Maria-Gamla stan, Rinkeby, Kungsholmen, Östermalm och Norrmalm. Det är bara tre som har sagt att de klarar det själva. Sedan är det ett antal som vi inte har fått besked om. De siffrorna får du väl kolla upp. Men eftersom jag har fått de här siffrorna väldigt sent betvivlar jag att de skulle vara felaktiga. Alla som jobbar med den här verksamheten delar uppfattningen att det är underskottsfinansierat. Så har det, som finansborgarrådet säger, varit under flera år och anslaget har ökat varje år. Dock innebär detta jämförelsevis i år, som de här stadsdelarna kan vittna om, ingen förstärkning utan en försvagning. Vad gör vi åt detta?

Det handlar inte om fördelningsnycklarna som sådana utan det handlar naturligtvis om anslaget till den här verksamheten. Frågan hur man tänker hantera detta får jag tyvärr inget svar på. Det här får alltså effekter. På Norrmalm får vi, jämfört med den alternativa budget som hade varit Socialdemokraternas, 5,8 miljoner kronor mindre till äldreomsorgen därför att vi måste lägga pengarna på handikappomsorgen. Det hade handlat om 15 personer. Jag räknade ut att det var 850 timmar i veckan, tror jag, som man skulle kunna ägna åt att i stället gå ut med äldre på promenad en timme mer i veckan till exempel. Det är stora pengar och viktig verksamhet.

Att man fick ett överskott förra året har att göra med de resultatenheter som finns där man har möjlighet att använda pengarna. Det är inget bevis för att det är godtagbart att man för över pengar, även om det är gamla pengar, våra pengar från förra mandatperioden, till underskottsfinansierad verksamhet. Det går inte att fortsätta, menar jag, med den här nivån på ersättningen när vi har en lagreglerad verksamhet som innebär att åtminstone de nio stadsdelar som jag nämnde får flytta över verksamhet från äldreomsorg och ungdomars fritid, som vi också får göra på Norrmalm, för att klara detta. Det tycker jag är helt orimligt.

Anförande nr 23

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag tycker fortfarande att det är något som inte stämmer med Jan Valeskogs resonemang. Du var ju själv ordförande i Norrmalms stadsdelsnämnd förra året. Då lade du 84 miljoner på handikappomsorgen. Nu lägger vi 90 miljoner, som vi har fördelat ut. Man har fått 6 miljoner mer till Norrmalms stadsdelsnämnd för handikappomsorgen med Moderaternas, Folkpartiets och Kristdemokraternas budget. Det är ändå en ökning med 6 miljoner mot när du var ordförande som nuvarande ordförande har till handikappomsorgen.

Utöver det har vi, som jag berättade, 96,6 miljoner i centrala medelsreserven dit stadsdelsnämnderna vänder sig i samband med kvartalsrapport 1, alltså i april ungefär, och ansöker om pengar till äldreomsorg, skola, fritidshem och barnomsorg.

Har man haft högre kostnader, fått fler elever, fler funktionshindrade eller funktionshindrade som behöver mer hjälp har vi en särskild pott pengar som man efter ansökan får en prestationsrelaterad summa från. Den kommer att utgå till Norrmalms stadsdelsnämnd. Det ska inte vara något problem.

Däremot är det naturligtvis på sikt bekymmersamt om vi fördelar pengar felaktigt. Därför pågår nu en översyn just när det gäller fördelningsnycklar för handikappomsorg och annan social verksamhet som vi hoppas kunna genomföra fullt ut 2008. Det är klart att vi i Moderaternas, Folkpartiets och Kristdemokraternas Stockholm vill ha ett pengssystem som följer individerna, oavsett vart de flyttar, oavsett huvudman och annat. Då är det viktigt att det är rätt summa pengar som går ut till stadsdelsnämnden för de här prestationerna och för kostnaderna. Självklart vill vi försöka rätta till om det är fel i fördelningssystemet.

Men, som sagt var, att man skulle tvingas avstå från att anställa 15 personer till, som Norrmalms stadsdelsnämnd anser att man är i behov av, för att täcka underskott i handikappomsorgen stämmer ju inte eftersom Norrmalms stadsdelsnämnd har ett överskott på 6,5 miljoner och inte har ansökt om att anställa mer personal i äldreomsorgen eller någonting annat.

Jag tycker att Jan Valeskog för ett resonemang som inte riktigt stämmer. Men nu är det mars månad. Vi får helt enkelt återkomma. Det kommer ju Norrmalms stadsdelsnämnd och även samtliga andra ledningar att göra i samband med att man i april och maj redovisar hur första kvartalet har sett ut, vad som har blivit verklighet och var det eventuellt är några problem. Vi kan väl återkomma till den här debatten någon gång fram emot sommaren eller till hösten när vi kan se hur det ser ut. Men de uppgifter jag har fått stämmer inte alls med de som Jan Valeskog har. Jag tycker att Jan Valeskog här blandar ihop äpplen och päron, om jag ska vara alldeles ärlig.

Anförande nr 24

J a n V a l e s k o g (s): Grundfrågan är om man i stor omfattning underskottsfinansierar verksamheten eller inte. Finansborgarrådet säger nej men jag kan visa att det är fel. Där har vi liksom ett kommunikationsproblem eller om det kan bero på att det inte finns rätt uppgifter på stadsledningskontoret. Det är mycket märkligt. Merparten av stadsdelarna underskottsfinansierar alltså den här verksamheten.

Vi kan dividera om budgeten hit och dit, men jag kan konstatera att Socialdemokraternas budget även på det här området hade betydligt mer pengar anslagna än den borgerliga budget som blev genomförd.

Det här handlar inte bara om att stadsdelarna plötsligt kan ansöka om mer personal för äldreomsorgen, som finansborgarrådet säger. Om det är så enkelt lovar jag att vi kommer att skicka in en ansökan på en gång, åtminstone om vi får bestämma. Pengarna för att ansöka om mer personal finns ju bara inte, utan det är helt klart en brist. Många har vittnat om att det behövs personal för att de äldre ska kunna komma ut mer och få mer omvårdnad. Här hade vi chansen att kunna lägga dem på 15 fler tjänster i stället för på underskottsfinansiering. 850 äldre, om man räknar om det, skulle ha fått gå ut en timme till i veckan med ledsagare eller man kunde ha fått annan omvårdnad i motsvarande antal timmar. Det är liksom det som det handlar om

i vår stadsdel. I de andra åtta stadsdelarna som vi vet har underskottsfinansiering var det en annan typ av överföring som skedde.

Det problemet har inte med fördelningsnycklarna i första hand att göra utan det har att göra med hur mycket man anslår till den här verksamheten. Det tycker jag har visats. Vi har ett systemfel, som i och för sig har funnits i flera år, men som inte blir bättre utan snarare sämre med den borgerliga budgeten därför att man sänker skatten. Vi har ett systemfel som vi måste öppna ögonen för i och med att den här lagreglerade verksamheten finns som också behöver ökade anslag. Men ni ser inte problemet. Det är klart att är det bara 30 procent, som finansborgarrådet säger, är det inget större problem. Men det är ju inte så verkligheten ser ut. Det tycker jag att ni borde reda ut och se till att ni får lite mer professionella underlag inför budgetarbetet nästa år, för det här är en fråga som kommer att leva. Det är jag övertygad om. Det är trist, tycker jag, att stadsdelarna får ha lägre ambitioner inom äldreomsorgen, och i Norrmalms fall också när det gäller fritidsverksamheten, för att anslagen till handikappomsorgen är så lågt räknade för både barn och äldre.

§ 8 Interpellation om tillgänglig kultur (nr 2007:14)

Anförande nr 25

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag hänvisar till utsänt svar.

§ 10 Interpellation om minskningen av 500–700 tjänster i staden (nr 2007:16)

Anförande nr 26

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag börjar med att hänvisa till det skriftliga utsända svaret.

Anförande nr 27

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska naturligtvis tacka för svaret. Med förslaget från ÖSA får vi en situation som innebär centralisering av annan administration. Antagligen kommer ytterligare hundratals anställda att få gå och, vill jag nog påstå, till viss del på ganska lösa grunder. Det finns en tydlig oro i personalen. Facket signalerar en tydlig oro. Men jag uppfattar ingen som helst oro hos er för de här konsekvenserna. Kan det verkligen vara så att ni inte hyser någon slags tilltro till personalen när den säger att det här kommer att skapa problem?

Ni pratar även om frivilliglösningen för folk över 60 år. Det må så vara. Innan valet lovade ni specifikt flera anställda över 60. Ni lovade dessutom 20 000 nya anställda i offentlig sektor i Stockholm, Malmö och Göteborg. Det var innan valet, i det här jobbprogrammet med jobbgarantin, om ni kommer ihåg det. Jag måste fråga: Hur går det här ihop? Nu blir det ju färre och färre anställda i offentlig sektor. Var kommer de 20 000 nya anställda i offentlig sektor?

Anförande nr 28

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag och den borgerliga alliansen gick till val på att skapa det bästa för Stockholm och det bästa för stockholmarna. I och med det har vi lovat stockholmarna att verka för att hushålla med deras skattepengar men också att se till att de får den bästa service man bara kan tänka sig. Vi vill ha mer personal ute i verksamheterna, ute i skolorna, på våra förskolor, i äldreomsorgen och i handikappomsorgen. Vi vill ha fler som städar på gator och torg och fler som bidrar till att skapa det bästa för stockholmarna. I det ligger också att minska byråkratin och administrationen.

Vi har därför från Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna varit helt överens om att lägga ned några förvaltningar och slå ihop några stadsdelsförvaltningar för att kunna minska byråkratin. I och med det beslutet har också byråkrati och administration kunnat minskas och samordnas, vilket innebär att 400–500 personer som tidigare har arbetat med de arbetsuppgifterna erbjuds andra arbetsuppgifter.

Vi har också avsatt 370 miljoner kronor centralt i staden för omstruktureringskostnader, dels för att kunna erbjuda dem som är 60 år och vill gå i pension möjlighet att göra det, dels också för att erbjuda personlig coachning för alla som önskar ett annat arbete och som kanske behöver träning eller någon form av övergång till ett nytt arbete.

Staden har 49 000 anställda. Att vi genomför en omorganisation är självklart oerhört svårt för dem det berör. Men vi har ett uppdrag från stockholmarna att minska

byråkrati och administration för att i stället kunna anställa flera i olika verksamheter, flera lärare och flera förskollärare.

Herr ordförande! Med det anser jag att jag har svarat på Roger Mogerts interpellation.

Anförande nr 29

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det står i svaret och du pratar också om att ni öronmärker 370 miljoner för coachning, vägledning och andra åtgärder. Det är jättebra. Det är grunderna i det kollektivavtal som vi slöt under förra mandatperioden med de fackliga organisationerna. Det är ingen extra satsning. Det är att leva upp till de avtal som vi har träffat. Det är naturligtvis bra. Det är ett bra avtal. Men det är liksom ingen extra satsning eller någonting som görs nu för att lösa problem.

Sedan säger du: Vi vill ha mer personal i skolan, på dagis och i äldreomsorgen. Men ni skär faktiskt där också. Ni pratade om 20 000 nya anställda i offentlig sektor. Det är en hemskans massa människor. Jag tror att det möjligen bara var Vänsterpartiet som slog den sifferexercisen. Det finns inget svar på var de ska komma, när nu många tjänster försvinner.

Jag förundras faktiskt också över att det inte finns någon som helst oro när personalen signalerar oro för att icke-administrativ personal kommer att få syssla med administrativa saker. Det kommer att bli stora problem med löneadministrationen, och ni signalerar ingenting. Ni sätter ingen tilltro till dem. Känns det ändå inte lite, lite osäkert?

Anförande nr 30

Borgarrådet L i v h (v): Talet om att minska byråkratin har vi ju hört till leda. Jag skulle gärna vilja veta hur mycket byråkrati ni skapar genom avknopplingskanslier och kanslier för utförsäljning av bostäder och så vidare. Men det är en annan debatt som vi får ta sedan.

Den fråga jag skulle vilja ställa handlar om mer personal i verksamheterna. Vi har gått runt och försökt fråga våra stadsdelsnämndsledamöter hur mycket mer personal det blir i förskolan. Såvitt jag uppfattar det är det ingen minskning av barngrupper. Det är inte mer personal i förskolan. Jag skulle vilja, Kristina, att du talade om hur många flera anställda, hur mycket mer personal vi kommer att få i förskolorna när man tar från byråkrati och ger till verksamhet?

Anförande nr 31

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Vi har som sagt 49 000 anställda och 30 miljarder i omsättning i Stockholms stad. Det är en otroligt stor verksamhet med mycket personal – kompetent personal. Men vi lever också i en föränderlig värld. Världen förändras, uppdragen förändras och stockholmarnas krav förändras. Stockholms befolkning förändras också. Vi lever i en värld där mobiltelefoner och informationsteknologi på olika sätt delvis springer i kapp

verkligheten. Då vore det märkligt och omodernt av Stockholm att inte som arbetsgivare också förändra vår verksamhet därefter.

Om det är någonting som jag tycker att Stockholm verkligen borde satsa på är det att bli en bra och bättre arbetsgivare och även en modern arbetsgivare. Då ingår det att man lever i en föränderlig värld. Vi måste kunna ompröva vår nuvarande organisation till förmån för det som Stockholms stads invånare vill ha och det som man i dagens delvis högteknologiska samhälle kan göra utan personal.

Av den anledningen känns det naturligt att minska ned på administrativ personal och personal som har jobbat med byråkrati. Bland annat gör vi detta till förmån för att man kommer att använda stadens hemsidor på ett helt annat sätt. Människor kommer själva att kunna betala sina dagisräkningar dygnet runt. De kommer själva att kunna ansöka om dagisplatser, se var det finns tomma platser i äldreomsorgen och se vilken kvalitet och vilken profil man har i äldreomsorg, handikappomsorg och skola på nätet.

På samma sätt känns det omodernt att vi sitter och har personer med kontorsutbildning som gör detta manuellt på stadsdelsnämnd efter stadsdelsnämnd. Självfallet ska vi vara moderna och göra detta på det mest effektiva sättet för att i stället kunna använda pengarna ute i verksamheterna.

Nu får jag frågan om hur mycket personal som har kommit ut i verksamheterna. Det kan inte jag svara på i dag. Detta är förstås ingenting som kommer att synas över en natt. Det tar lång tid att omstrukturera verksamheten och innan vi kommer att se mer personal i förskolan och i skolan. Men med tanke på bland annat den sju procentiga höjning som vi gör av skolpengen vore det konstigt om inte skolorna skulle anställa mer personal och inrätta fler speciallärartjänster igen. Jag kan inte svara på exakt när detta kommer att synas. Det får vi anledning att återkomma till. Nu är vi i mars månad, så det har inte gått tillräckligt lång tid för att man ska kunna mäta direkta resultat. Detta måste göras ett steg i taget.

I kväll fattar vi också beslut om en ny upphandlings- och konkurrenspolicy i staden. Jag tror att den kommer att göra sitt för att bidra till att det kommer att skapas fler jobb i vår stad genom att vi öppnar för fler att kunna lämna anbud på den service som stockholmarna vill ha och har.

I och med detta, herr ordförande, anser jag att jag har svarat på interpellationen.

Anförande nr 32

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande och fullmäktige! Vi kommer att fortsätta att spana efter de där nya jobben.

Du säger att Stockholm ska vara en bra och modern arbetsgivare, Kristina. Men det här påverkar inte huruvida Stockholm är en bra eller en dålig arbetsgivare. Själva huvudsentensen är ju att Stockholm slutar vara arbetsgivare för väldigt många människor. Det är det som händer. Det här påverkar inte huruvida vi är bra eller dåliga. Det är en helt annan fråga.

Risken är i stället, som någon sade, att nu blir det m-styre och då blir det nedskärningar och så kommer det in fler konsulter. Man skär så pass mycket att man inte klarar av en verksamhet. Då tvingas man lösa det bakvägen genom att hyra in kompetensen. Det är den grundläggande och stora faran med den här verksamheten och det här ärendet.

Anförande nr 33

Borgarrådet L i v h (v): Kristina! Jag förstår att du inte kan säga exakt hur mycket personal som finns på olika förskoleavdelningar i dag. Men nu gör ni den här överflyttningen från det som ni kallar byråkrati och det som vi kallar för till exempel kultursekreterare som har gjort ett otroligt bra jobb i stadsdelarna och som nu bara blir arbetslösa. Ni kallar det för byråkrati och ni avskaffar dem för att det ska bli mer över till barnomsorgen i stadsdelsnämnderna. Då måste det väl i all fall finnas något papper och någon tanke om hur barngrupperna ska kunna minska så att det blir mer personal?

Ska ni minska barngrupperna med ett barn, eller vad är era mått? I budgeten har ni tagit bort det vi sade om "ska" minska till förmån för "bör" minska. Om ni ska göra den stora omvandling som du nu förespråkar så tycker jag att man kan förvänta sig någon typ av mått på det. Hur mycket kommer barngrupperna att minska? Och ungefär hur mycket mer personal kommer det att finnas inom barnomsorgen?

Anförande nr 34

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande! Med risk för att upprepa lite grann av vad Ann-Margarethe sade reagerar jag väldigt mycket just på ordet byråkrat.

Jag möter människor som får sluta sin anställning när jag besöker Skärholmens stadsdelsnämnd, och de är definitivt inga byråkrater. Det är människor som har jobbat nära verksamheten och praktiskt ute, bland annat med Agenda 21-arbete och med barn. De tar verkligen barnen i hand och jobbar med de delarna. Det är den typen av tjänster som försvinner, för detta är inte någon prioriterad verksamhet för er. Det är det här man tar bort eftersom det är de riktlinjer som ni har utfärdat som man följer. Då blir det en strikt kärnverksamhet som jag inte tycker höjer kvaliteten för medborgarna på något vis.

*§ 14 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Försäljning av fastighetsobjekt*

Anförande nr 35

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet Alvendal! Ibland känns det här lite fånigt, men jag skulle vilja ha ett klargörande. Det är nämligen så att jag från flera håll har hört ett rykte. Jag blir lite orolig, och därför vill jag ställa den här frågan för att få ett klargörande.

Jag har hört att majoriteten i den händelse att man skulle misslyckas med ombildning i vissa stadsdelar, alltså de som har hög andel hyresrätter i allmännyttan, förbereder en utförsäljning av fastighetsbestånd. Min fråga till borgarrådet är helt enkelt: Stämmer detta eller inte?

Anförande nr 36

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige och ledamoten Lindberg! Jag har inte gett något sådant uppdrag, och mig veterligen finns det inte något sådant ärende under framskrivande.

Man kan läsa budgeten. Där står det bland annat att vi nu ger bostadsbolagen en möjlighet att se över sitt fastighetsbestånd i de fall där det handlar om bestånd som inte ligger så bra till i form av olika typer av fastighetsskötsel. Vi ger dem möjlighet att byta, köpa och sälja fastigheter som vilka andra bostadsbolag som helst har.

Problemet under förra mandatperioden var att det rādde ett idiotstopp för att över huvud taget se över fastighetsbeståndet. Det har i sin tur visat sig vara ganska negativt i en del av avseendena när det gäller fastighetsskötseln. Men detta är det enda aktiva uppdrag som ligger på bostadsbolagen, och det är i så fall någonting som vd:arna tittar på, och inte roteln.

Anförande nr 37

T e r e s L i n d b e r g (s): Då hoppas jag att den oro för detta rykte som både jag och de som har hört av sig till mig känner är obefogad. Det förbereds alltså ingen särskild utförsäljning av fastighetsobjekt i vissa stadsdelar.

Fråga nr 2. Information till hyresgäster vid ombildningar

Anförande nr 38

Borgarrådet L i v h (v): Jag är själv hyresgäst. Jag bor i Familjebostäder i Rinkeby. Med hyresavin har jag fått ett jättepiggt brev från Kristina med uppstyldad propaganda för hur jag skulle kunna få köpa min lägenhet.

Först och främst står det om en massa saker som händer om jag köper. Om jag bara köper så kan jag få välja vilken färg jag vill ha. Jag kan måla om och hålla på. Jag kan köpa kylskåp när jag vill, och så vidare. Men det kan man faktiskt inte bara för att man är med i en bostadsrättsförening – eller det är klart att man kan, men även om jag bor i ett kommunalt företag så får jag de här sakerna gjorda när det behövs.

Det fanns också ett telefonnummer som man uppmanas ringa – 020-657080 – om man vill veta mer. Jag och flera andra vänsterpartister som bor i Familjebostäder ringde det numret och frågade hur det här gick till. Då fick vi svaret att om det bara var 40 procent som var intresserade så kunde man ombilda. Några av mina partikamrater, som är mer envisa än jag, envisades med att säga att detta inte är sant. Jo då, sade man i informationen. Det var mycket argumentation innan vi kunde övertyga dem som skulle informera oss om att det här var fel.

Jag skulle vilja fråga vad informationen bygger på – den information om allt det här med målning och det andra pigga som jag har fått och som inte stämmer. Framför allt undrar jag hur ni utbildar folk som ska sitta och informera mig och andra hyresgäster och övertala oss att köpa våra lägenheter. Vilken information får de? Jag tycker att det här verkar helt oseriöst.

Anförande nr 39

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige och Ann-Margarethe Livh! Det har gått ut informationsbrev från mig till dem som är boende i ytterstaden i de kommunala bostadsfastigheterna. Egentligen är det bara en hälsning om att den här möjligheten nu finns för er som bor i de kommunala bostadsbolagens hyresrätter. Det finns möjlighet att ansöka om att köpa loss tillsammans med sina grannar. Vi vill i brevet också lyfta fram en viktig skillnad mellan att bo i hyresrätt och i bostadsrätt.

Men det viktiga i brevet var just bara en uppmaning. Om man är intresserad av det här och tycker att det verkar vara en spännande idé ska man hämta mer information, bland annat genom att ringa ett call center eller genom att gå in på en hemsida som heter Bilda bostad. Det är viktigt att staden har en korrekt och neutral information där så att man kan gå in och läsa om för- och nackdelar med olika boendeformer och om vilka skillnaderna är.

När det gäller de 40 procenten har vi i den nya majoriteten bestämt att det ska räcka med 40 procent av hyresgästerna som är intresserade för att man ska få en värdering. Det har vi gjort därför att det i många av ytterstadsområdena inte har ägt rum några ombildningar eller friköp. Därför är det svårt att som boende försöka gissa sig till vilken typ av prisbild det blir. På ett så tidigt stadium som möjligt vill vi ge hyresgästerna så mycket information som möjligt för att de sedan på grundval av korrekt information ska kunna bilda sig en uppfattning om ifall de vill ombilda eller inte.

Om det är någon i call centret som har påstått något felaktigt är det alldeles utmärkt att Ann-Margarethe Livh har framfört det här. Jag kommer att ta med mig det. Vi har köpt tjänsten av ett företag som hjälper oss. Om det har blivit några oklarheter, missförstånd eller felaktigheter ska vi absolut genast rätta till dem.

Anförande nr 40

Borgarrådet L i v h (v): Det är jättebra att du tar itu med det, men det är inte det här som är min poäng. Jag vet inte hur många hyresgäster det är som ringer det här numret, men det måste väl kanske vara flera hundra som har fått absolut felaktig information. Det tycker inte jag är acceptabelt.

Du säger att brevet innehåller kort och korrekt information. Det gör det inte alls! Det innehåller en otroligt glättad beskrivning av hur man får måla och hålla på bara man köper en bostadsrätt. Jag kan även måla om i min hyresrätt om jag vill, bara jag gör det professionellt. Jag får göra hur mycket jag vill; det är ingen skillnad.

Jag menar att dels är informationen som man får om man ringer fel, dels är den information som man får i själva brevet fel. Det tycker jag är skandalöst när ni nu ska sälja ut och kränga våra kommunala bostadslägenheter. Ni kan inte ens ge rätt information i ett informationsbrev som tvingas på mig. Jag har inte bett om brevet, utan man får det med sin hyresavi. Jag tycker att det är riktigt, riktigt dåligt.

Anförande nr 41

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige och Ann-Margarethe Livh! Jag förstår att du är upprörd, för du tycker att det här är en dålig idé. Du tycker ju inte att stockholmarna som bor i hyresfastigheter som ägs av den kommunala allmännyttan ska få köpa. Det är klart att du är upprörd; det förstår jag.

Om det har blivit något fel och om man har fått fel information när man ringer så ska jag absolut ta med mig det. Det är inte bra och det är inte okej. Vad vi har sagt är att man ska få en värdering vid 40 procent. Självfallet ska vi uppfylla lagens krav på två tredjedelar som ska rösta för på en stämma i bostadsrättsföreningen. Det är det som krävs.

Men jag förstår att du är upprörd, för du tycker ju inte om den här politiken. När du får ett brev med en uppmaning att söka mer information om en politik som du inte gillar så förstår jag också att du ställer en fråga till mig här i fullmäktige.

Anförande nr 42

Borgarrådet L i v h (v): Kristina! Jag ställer inte frågan därför att ni för en politik som jag inte gillar. I så fall kan jag ställa frågor nästan varenda måndagskväll på nästan varenda punkt på dagordningen. Det är inte det som är problemet.

Problemet är att du skickar ett brev till alla hyresgäster med för det första felaktig information i brevet och för det andra ett telefonnummer som hundratals hyresgäster ringer och får fel information ifrån. Som ledamot av Stockholms stads kommunfullmäktige och som borgarråd i den här staden tycker jag att det är fullständigt ansvarslost.

Fråga nr 3. Konsekvenser av utförsäljningen av stadens stora markegendomar

Anförande nr 43

S t e f a n N i l s s o n (mp): Majoriteten förbereder nu utförsäljning av stora markegendomar som Stockholms kommun äger på olika håll i länet. Det är områden som är viktiga för stockholmarnas möjligheter att ta del av naturupplevelser på olika sätt. De är också viktiga i flora- och faunaperspektiv.

Varje seriös verksamhet brukar använda sig av konsekvensanalyser inför planerade beslut. I vilken mån har staden bedömt konsekvenserna av utförsäljningarna av de här markegendomarna?

Anförande nr 44

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Det här är ett uppdrag som vi fick från fastighetsnämndens sida i samband med budgeten förra året. Det vi har gjort i nämnden är att vi under förra veckans nämndsammanträde fattade beslut i ett inriktningsärende. Det innebär att vi nu påbörjar processen för att sälja stadens jordbruksarrenden. Detta har missuppfattats av oppositionen som att vi ska sälja all mark på en gång, vilket är helt felaktigt.

Vi har fattat ett beslut om att vi nu ska påbörja försäljningen av de 4 000 hektar jordbruksarrenden som staden har i 18 arrenden. Det innebär att arbetet med att göra detta drar i gång. All försäljning som överstiger 3 miljoner kronor kommer att föreläggas nämnden för beslut. Vi räknar med att arbetet kommer att pågå under hela mandatperioden. Om något köpeavtal kommer att uppgå till över 20 miljoner kronor kommer det också att tas upp här i kommunfullmäktige. Det finns alltså över huvud taget egentligen inte någon anledning att just nu göra en konsekvensanalys, för det finns inga konsekvensanalyser som man kan basera detta på. Arbetet påbörjas just nu.

Anförande nr 45

S t e f a n N i l s s o n (mp): Okej – jag uppfattar det svaret som att någon form av konsekvensanalyser kommer att göras för de enskilda objekten. Stämmer det? Det finns ändå en befogad oro, och det är inte så konstigt. Målsättningen är, som jag har förstått det, att sälja så många som möjligt av arrendena. Vi tycker att det är rimligt att man gör en sammanhållen konsekvensbedömning, och inte bara för de enskilda objekten för sig, när man väl kommer dithän.

Jag har en undran som gäller en jämförelse. Om jag har förstått det rätt har man gjort konsekvensanalyser för 10–12 miljoner kronor när det gäller stadsbiblioteket. Har du någon uppfattning om ungefär hur mycket pengar ni kommer att anslå för att sammantaget bedöma konsekvenserna för miljön, för stockholmarna och för flora och fauna när det gäller alla de här områdena?

Anförande nr 46

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Konsekvenserna när man säljer ett jordbruksarrende blir att det blir en annan ägare till arrendet. Men arrendatorn har ju besittningsskydd, så han eller hon kommer att fortsätta att bedriva verksamhet för jordbruksarrendet.

Vi har inte gjort någon uppskattning av hur mycket pengar det kommer att handla om. Det här är ett led i en försäljningsprocess, och det får kosta det som det kostar att göra fastighetsbildningar och de förändringar som behövs för att man ska kunna genomföra det uppdrag som vi har fått från kommunfullmäktige. Verksamheten ger inte några stora intäkter till staden över huvud taget. Det är bara en liten, liten summa pengar som vi får i intäkter.

Jag skulle också vilja passa på att säga att detta har uppfattats som oerhört positivt av arrendatorerna, som ju får förtur. Till skillnad från oppositionen vill vi från majoritetens sida ge arrendatorerna förtur. Ni vill ju inte göra det, utan ni vill gå ut på öppna marknaden så att de inte får någon förtursmöjlighet. Men vi vill ge dem förtur, och de uppfattar det som positivt. De ser här en möjlighet att äntligen köpa den gård som oftast i flera generationer har brukats av arrendatorerna.

Anförande nr 47

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fru ordförande! Vi kan konstatera att vår åsikt är helt klar i detta: Man måste göra ordentliga konsekvensanalyser innan man tar den här typen av grepp. Vi kommer att återkomma i frågan. Det är inte bara vi i Miljöpartiet som är oroliga, utan det är även många föreningar som jobbar med frågorna och inte minst allmänhet som är oroliga för vad som kommer att hända med de olika områdena.

Men det är i alla fall positivt att någon form av konsekvensanalyser kommer att göras enligt borgarrådet. Vi ser fram emot att se en sådan analys inför varje ärende som kommer upp här i fullmäktige.

Anförande nr 48

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag vill bara påminna om att även den förra majoriteten sålde mark under den förra mandatperioden. Såvitt jag kan komma ihåg gjorde man inga stora konsekvensanalyser i samband med de försäljningarna. Men vi kommer att ta fram ärenden för varje enskilt arrende. Det kommer att stå fullständigt tydligt vad det är som de försäljningarna kommer att innebära. Ni behöver inte alls vara oroliga i den delen.

Jag är däremot bekymrad över att ni sprider rykten om att vi ska sälja allting på en gång. Alla tror att all skogsmark som Stockholms stad har nu kommer att försvinna på ett bräde. Det är faktiskt inte korrekt. Jag skulle vilja vädja till er att ge en korrekt bild av de beslut som vi har fattat i nämnden och vad det är som vi kommer att göra nu framöver. Det är ganska viktigt.

Fråga nr 4. Remiss/skrivelse om fixartjänster

Anförande nr 49

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige! Det är fixartjänster som är på tapeten igen. Frågan är på väg framåt, men man måste säga att det är på krångliga vägar, som inte kan godkännas hur som helst. Nu kommer en del av den motion som har väckts tidigare om fixartjänster att hanteras på ett mycket märkligt sätt i äldre nämnden. Tyvärr hade jag inte möjlighet att vara med där sist, men jag är ledamot av den nämnden.

Det visade sig att det var rörigt med dagordningarna. Vi ville från vår sida bordlägga detta ärende eller eventuellt återremittera det. Vi fick nej. Man klubbade igenom ärendet, som inte ens hade hunnit komma till stadens äldre råd för tyckande, vilket är brukligt. Tre stadsdelsnämnder har fått frågan, med mycket kort remisstid. En nämnd fick inkallas extra för just detta ärende.

Min fråga till dig, Ewa Samuelsson, är: Kommer du att se till att äldre nämnden kan få hantera frågan en gång till på ett sätt som gör att brukarna och äldre rådet – ett viktigt råd för oss – kan delta och lämna sina synpunkter innan vi slutligen fattar ett beslut i frågan?

Anförande nr 50

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Fixartjänsterna är efterlängttade och efterfrågade. Det var anledningen till att vi så snabbt som möjligt ville ha ett beslut i frågan. När vi hörde om en möjlighet till en snabbremiss tog vi tillfället i akt och skickade ut detta till tre stadsdelsnämnder och dessutom till äldre nämnden.

Nu har det blivit diskussion om detta och synpunkter på att det var för kort tid. Jag har ingen prestige i frågan. Vi har redan agerat; i torsdags gick vi ut och berättade om att vi förlänger remisstiden. Alla stadsdelsnämnder får vara med. Det blev ett tydliggörande i ärendet. Jag tror att i och med detta kommer snart fixartjänsterna för alla som är över 75 år att kunna erbjudas avgiftsfritt i hela staden.

Anförande nr 51

B e r i t K r u s e (s): Jag upprepar min fråga: Kommer äldre nämnden att hantera det här på något sätt, och i så fall på vilket sätt? Det var en väldigt oordning i formalian och tågordningen med dagordningar och dylikt sist. Det kan inte accepteras i framtiden, tycker vi. Kommer äldre nämnden att få hantera ärendet?

Anförande nr 52

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det blev en del oordning med dagordningen, och det tror jag att vi beklagar allihop. Det fanns andra orsaker till det än just detta ärende. Det där får väl ligga lite vid sidan om, och man får ta till sig det.

När det gäller äldrenämnden kommer ärendet naturligtvis upp på dagordningen den 23 april. Då har man möjlighet att återigen tycka till om ärendet, som vi inte ville bordlägga sist.

När jag ändå har ordet vill jag passa på att säga att anledningen till att det har blivit så många turer i ärendet är att den förra majoriteten lade fram en skrivelse till kommunstyrelsen där man gav ett uppdrag om att utreda avgifter för servicetjänster. Det var en av att-satserna, och det var s, v och mp som gav det uppdraget. Då gjorde stadsledningskontoret ett ärende som är undertecknat av stadsdirektör Bo Sundling och biträdande stadsdirektör Inger Båvner. Där föreslår man en avgiftsbeläggning av dessa tjänster. Det är bra att ha lite bakgrund. Dessutom har inte Socialdemokraterna en rad i sin budget om fixartjänster.

Anförande nr 53

B e r i t K r u s e (s): Avslutningsvis vill jag bara tacka Ewa Samuelsson för svaret och hoppas på en bättre dialog i framtiden. Då kanske vi kan prata om ärendena lite mer innan de läggs på bordet på äldrenämnden.

Anförande nr 54

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Återigen: Vår ambition är att så snabbt som möjligt få ett beslut i detta ärende. Om ni tycker att det är okej att förlänga det här och skjuta ärendet framåt i tiden så har jag ingen prestige från min sida. Nu finns ärendet i alla stadsdelsnämnder och i äldrenämnden.

Fråga nr 5. Kommer Parkeringsbolagets dotterbolag, Parkab, tillåtas att lägga anbud på parkeringsövervakningen i Stockholm?

Anförande nr 55

J a n V a l e s k o g (s): Anledningen till att jag ställer frågan är helt enkelt att Stadshus AB, där finansborgarrådet är ordförande, i januari har fattat ett beslut om en text om att dotterbolaget Parkab, som sysslar med parkeringsövervakning och drar in runt en halv miljon per år till staden, ska säljas.

Man undrar: Ska Parkab ändå få möjlighet att lägga anbud på parkeringsövervakningen, som är utskickad från trafiknämnden, eller inte? Det är min fråga.

Anförande nr 56

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Mitt svar är ja.

Anförande nr 57

J a n V a l e s k o g (s): Det är lite konstigt att man ska få lägga anbud om man nu ska säljas. Vad är syftet med detta? Vi tycker naturligtvis att det är bra att man får lägga anbud. Den här verksamheten, som är så lönsam, borde egentligen vara kvar i staden. Visserligen är inte omfattningen så stor, men det ger ändå pengar. Man borde hellre behålla verksamheten än avyttra den, för då förlorar vi intäkterna.

Det ska alltså både läggas anbud och sedan säljas – är det så jag ska uppfatta det?

Anförande nr 58

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Från Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna tycker vi inte att det är något skäl att ha verksamheter i staden bara för att de är bra intäktskällor. Vi vill tvärtom bedriva det som vi har fått förtroende ifrån skattebetalarna att göra på ett restriktivt sätt, det vill säga att vi ska vara aktsamma om skattepengar och bedriva verksamheter på ett bra sätt med stockholmarna som uppdragsgivare.

Annan verksamhet, som andra kan göra lika bra eller bättre, har vi som policy att staden inte ska bedriva. Där ska vi inte heller konkurrera. Vi har i budgeten fattat beslut om att verksamheter som inte är myndighetsutövning ska upphandlas. Vi kommer att återkomma till detta senare i kväll.

Precis detta är motiveringen med den här verksamheten. Vi anser att den med fördel kan bedrivas av någon annan, utom den del som är myndighetsutövning. Exakt hur detta ska gå till och i vilken ordning det ska göras kan vi återkomma till. Men från Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna tycker vi inte att man ska behålla verksamheten bara för att p-böterna är en bra intäktskälla.

Anförande nr 59

J a n V a l e s k o g (s): Jag förstår hur ni resonerar, men jag förstår inte riktigt motiven. Men vi får väl ta den diskussionen sedan. Det här är en verksamhet som är lönsam i dag. För den som får anbudet för parkeringsövervakningen från trafiknämnden innebär det här säkra intäkter. Detta är en liten guldkalv för vem som helst som driver det. Det innebär inga större ekonomiska risker för den som tar över verksamheten, utan det är säkra pengar varje månad. Det företag som tar över kanske får låna upp till en månads löner, bara. Var och en förstår att riskerna är små.

I och för sig ställs det en hel del krav på verksamheten och på den som ska ta över parkeringsövervakningen. Men likväl tror jag att de 200 anställda tycker att det här blir mycket märkligt. Jag tror att de har förhoppningar om att kommunen i form av parkeringsbolaget Parkab ska kunna vinna anbudsförfarandet om man nu lägger ett bra bud. Sedan hinner de inte mer än dit, och så skickas de i väg igen. Det är lite konstiga signaler; det måste jag ändå vidhålla.

Fråga nr 6. Kommer delar av Stockholm-Uppsala läns luftvårdsförbund, SLB, att avyttras eller inte?

Anförande nr 60

J a n V a l e s k o g (s): Det vore väl synd att avsluta frågeställningarna när det nu är så mycket tid kvar. Och även det här är en viktig fråga. Den handlar om verksamhet på miljöförvaltningen där man bedriver luftmätning. Detta har funnits i många år. Man har långa tidsserier på luftkvaliteten i Stockholm och Uppsala. Detta är ett

föredöme både internationellt och nationellt när det gäller metoder. Man har samlat material i databaser och så vidare.

Jag ställer frågan därför att utredningen som har föregått nedskärningarna och den halvering av miljöförvaltningens verksamhet som är förestående föreslår att det hela delvis ska avyttras. Detta väcker en hel del oro ur miljösynpunkt. Vad blir konsekvenserna av det här?

Kommer borgarrådet att följa rådet från vårt nya stadsledningskontor, det vill säga Bohlin & Strömberg, och avyttra verksamheten?

Anförande nr 61

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Det är i så fall det gamla stadsledningskontoret också, för även ni använde dem som konsulter. Det är väl både det gamla och det nya stadsledningskontoret, i så fall.

Allvarligt talat har jag faktiskt inte reflekterat över frågan över huvud taget. Svaret är att jag för närvarande inte ser någon anledning att göra någonting sådant. Luftövervakningen är en jätteviktig och lagstadgad fråga som vi ska syssla med och som vi också sysslar med på miljöförvaltningen just nu.

Anförande nr 62

J a n V a l e s k o g (s): Jag kanske har gjort ett rejält misstag här och uppmärksammat borgarrådet på något som hon inte hade sett – själva utredningen. Nu kanske hon kommer på sämre tankar.

Å andra sidan uppfattade jag det som positivt att borgarrådet försvarar luftmätningen och talar om hur viktig den är. Jag vill bara understryka detta, eftersom jag har nöjet att vara ordförande i Mälardalsrådets miljöutskott där frågorna har diskuterats under längre tid. Det gäller att få fler kommuner att ansluta sig, att få samma mätmetoder och att kunna få samma höga kvalitet på arbetet som man har på SLB. Om man skulle avyttra verksamheten eller delar av den skulle det försvåra för fler kommuner att gå in i samarbetet. Det är helt klart.

Min uppmaning och förhoppning är att detta inte sker utan att man i stället försöker utveckla verksamheten och få fler som finansierar den. Då kan man få lika bra kvalitet på luftmätning och så vidare i hela Mälardalen. Man kanske kan ta ett steg till också på vattensidan och få något sorts miljövårdsförbund som både sysslar med luftmätning och vattenmätning när det gäller föroreningar och sådant.

Anförande nr 63

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag kan trösta Jan Valeskog med att jag faktiskt har läst Bohlin & Strömberg-rapporten. Jag har läst den ganska noggrant. Trots det behöver man inte köpa allting som står i rapporterna. Den luftövervakning som sker i dag är upphandlad av Svealands luftvårdsförbund. Det är Stockholms stads verksamhet som bedriver den. Jag har inte för avsikt att ändra på detta just nu.

§ 15 Interpellation om indragningen av miljö- och Agenda 21-samordnarnas tjänster i stadsdelsnämnderna (nr 2007:27)

Anförande nr 64

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag hänvisar till det utdelade skriftliga svaret.

Anförande nr 65

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Jag tackar borgarrådet för svaret. Egentligen är detta inte min interpellation. Mats Lindqvist är inte i salen. Det är konstigt att man tar den här interpellationen nu när man hade skrivit att den inte skulle tas upp i kväll.

Men jag har snabbt tittat på svaret, och ser att vi inte har fått något riktigt svar på Agenda 21-arbetet. Hur ska den nya majoriteten bedriva miljöarbetet i Stockholms stad? Den förra majoriteten beslutade att det i varje stadsdel ska finnas Agenda 21-arbete. Vi hade också två tjänster i miljöförvaltningen. Den nya majoriteten har lagt ned allt miljöarbete i stället för att fortsätta att utveckla det miljöarbete som har pågått i tio år.

Jag vill peka på en sak. I stadsdelsnämnderna, till exempel i Skärholmen, hade vi Agenda 21-arbete. Också i Rinkeby håller man på att minska de här tjänsterna. Ni tycker inte att det här är viktigt. Miljöarbetet är integrerat i andra frågor, skriver ni. Men någon måste ta hand om frågan.

Anförande nr 66

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! I samband med budgetbehandlingen beslutade fullmäktige att Agenda 21-arbetet ska integreras i det ordinarie miljöarbetet. Miljöpartiet hade en annan uppfattning i frågan. Men era oppositionskamrater Socialdemokraterna och Vänsterpartiet var inte tillsammans med er där.

Detta är någonting som finns kvar sedan 1992. Det har hänt ganska mycket i miljöarbetet över lag sedan dess. Vår uppfattning är att det här är ett arbete som ska integreras i verksamheterna, precis som det står här. Det behövs ingen speciell Agenda 21-samordnare. Det här är viktiga verksamheter som ska bedrivas överallt. Det är allas ansvar, och inte någon speciell samordnares ansvar.

Vi tycker att det har börjat fungera på det sättet. Det är ganska tydligt. Uppenbarligen tycker både Socialdemokraterna och Vänsterpartiet det också, eftersom de inte ställer sig bakom ert förslag om att samordnarna ska finnas kvar. Det sker en utveckling hela tiden. Miljömedvetandet har förändrat sig ganska mycket sedan 1992. Vi har miljöprogram, växthusgasprogram och olika aspekter på upphandlingar. Jag tror inte att det finns någon i Stockholms stad som inte är medveten om att miljöarbetet är ett viktigt arbete.

Vår bedömning från majoritetens sida är att det inte behövs någon speciell Agenda 21-samordnare som ska pådyvlas folk uppifrån. Det är upp till varje nämnd och förvaltning att själva bestämma hur de ska jobba med de här frågorna. Jag vet att till exempel Östermalm och Norrmalm kommer att jobba gemensamt med frågorna över stadsdelsnämndsgränserna. Det finns olika lösningar på olika håll i staden, och det är väl jättebra. Det viktiga är att arbetet blir gjort.

Anförande nr 67

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Jag tror att Ulla Hamilton har uppfattat miljöarbete på fel sätt. Man kan inte jobba med miljöarbete bara med Agenda 21 inom förvaltningen. Det måste också riktas mot medborgarna i Stockholms stad. Under den förra mandatperioden jobbade vi med miljöfrågor utifrån demokratiperspektivet. Medborgarna var med. Vi har påverkat dem att bli mer miljövänliga.

Om man tar bort Agenda 21-arbetet i Stockholms stad kommer det att påverka och minska miljöengagemanget och medborgarnas intresse för miljön. Man får inte heller glömma att Agenda 21-arbetet också har en demokratiaspekt.

Anförande nr 68

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Mycket kan man påstå, men att medborgarna skulle vara ointresserade av miljöfrågor är väl trots allt inte riktigt sant. Det förs en enormt stor debatt runt om i hela Sverige, inte minst i Stockholm. Det finns ett stort engagemang på området, så jag tror inte att Rebwar Hassan behöver vara orolig för att svenska folket inte kommer att vara intresserade av klimatfrågan eller miljöfrågorna framöver.

Detta kommer fram i en mängd olika typer av medier och i den allmänna debatten. I det arbete som nu också drar i gång på fullt allvar på EU-planen kommer man att se till att det finns ett stort engagemang och ett stort intresse för de här frågorna framöver. Jag tror att det kommer att betyda mycket mer för människors uppfattningar i miljöfrågorna än vad enskilda Agenda 21-samordnare kan göra i Stockholms stad.

Anförande nr 69

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Jag har inte sagt att stockholmarnas miljöengagemang kommer att minska. Men ert intresse för miljöarbetet kommer att påverka det. Avvecklingen av miljöarbetet i Stockholms stad beror på ert intresse för miljön.

När det gäller de Agenda 21-arbetare som jobbade under förra mandatperioden var medborgarna också med. Vi vill fortsätta med miljöarbetet och få medborgarna att påverka miljöarbetet i Stockholms stad på ett bättre sätt. Men er insats nu handlar om att avveckla miljöarbetet. Vi vill i stället utveckla det.

Anförande nr 70

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag kan lugna Rebwar Hassan; vi kommer inte att avveckla miljöarbetet i Stockholm. Det pågår just nu ett omfattande programarbete för att ta fram ett nytt miljöprogram. Det är min bestämda uppfattning att vi ska engagera stockholmarna mycket mer i det arbetet än vad någon annan majoritet har gjort tidigare. Du behöver alltså inte alls vara orolig, Rebwar.

Anförande nr 71

J o n a s E k l u n d (mp): Det var ju olyckligt att borgarrådet inte har möjlighet till fler inlägg. Det var inte meningen att hon inte skulle få möjlighet att svara. Jag vet inte hur mycket jag kan angripa miljöborgarrådet då.

Det viktiga är att arbetet blir gjort, sägs det. Man kan konstatera i stadsdelsnämnderna att de som ska göra arbetet och har kompetensen och utbildningen – det vill säga miljösamordnarna och Agenda 21-samordnarna – får sluta. Om det bara är personer som inte har utbildning och kompetens på området som ska göra arbetet så blir det nog inte bra gjort; det är min reflexion.

I Enskede-Årsta-Vantör var miljösamordnare och Agenda 21-samordnare bland de första tjänsterna som avskaffades. De personer som satt på de tjänsterna har nu andra arbetsuppgifter. De har inte tid att ägna sig åt miljöarbete.

*§ 26 Policys för upphandling och konkurrensutsättning**Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 12 februari 2007 (utl. 2007:32)*

Anförande nr 72

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag och vi från de borgerliga partierna har som mål att skapa det bästa för Stockholm och för stockholmarna. Det innebär större valfrihet och förhoppningsvis en bättre service där stockholmarna på område efter område i större utsträckning kan välja den barnomsorg, den skola och den äldreomsorg som passar dem bäst.

Redan före valet gick vi till beslut på att all verksamhet i staden som inte är myndighetsutövning ska upphandlas – detta för att förhoppningsvis få fler aktörer, fler frivilligorganisationer och fler föreningar att kunna vara med och erbjuda service till stockholmarna. Även i samband med budgeten fattade vi beslut om att all verksamhet som inte är myndighetsutövning eller strategisk ledningsfunktion för staden ska upphandla.

Vi har tyvärr i många år saknat en ordentlig upphandlingspolicy här i staden, och det är inte acceptabelt. Vi upphandlar verksamheter för mer än 10 miljarder varje år, så självklart måste vi ha en laglig och ordentlig upphandlingspolicy.

Herr ordförande! Jag vill yrka bifall till majoritetens förslag till ny upphandlings- och konkurrenspolicy för Stockholms stad. I och med dagens beslut vill jag också välkomna fler aktörer att erbjuda det bästa för Stockholm och för stockholmarna.

Anförande nr 73

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Det finns mycket att säga om det här ärendet, men jag väljer att hålla mig till ett lite snävare perspektiv.

Stockholm är landets största arbetsgivare och därmed också en av landets allra största organisationer. Staden omsätter ungefär 40 miljarder under ett år. Budgeten är på ungefär 29 miljarder. Uppskattningsvis köper vi och säljer varor för ungefär 17 miljarder, och den andelen ökar nog också med tanke på det avknopningskansli som majoriteten har tillsatt.

Det spelar stor roll vad en så väldigt omfattande organisation som Stockholm gör. De beslut som vi fattar i den här salen gör stor skillnad. Det vi gör betyder något, och vi skickar signaler med våra beslut.

I januari 1995 fattade den här fullmäktigeförsamlingen beslut om en antidiskrimineringsklausul. Då skickade vi signalerna att staden inte accepterar diskriminering hos sina leverantörer. Vi accepterar inte att skattemedel går till företag som diskriminerar. Och kanske det allra viktigaste var att den antidiskrimineringsklausul som vi då beslutade om fungerade framför allt förebyggande.

Men vad händer nu? Jo, man tar bort antidiskrimineringsklausulen, och då skickar man på precis samma sätt signaler från den här salen. Vi skickar signalen att det är

acceptabelt att våra underleverantörer diskriminerar. Vi bryr oss inte längre. Vi skickar signalen att det är okej att skattebetalarnas pengar går till företag och organisationer som diskriminerar. Det gör vi genom att ta bort den klausulen. Det får alltså en helt motsatt effekt. Vi skickar signaler åt andra hållet.

Jag tycker att det här är jättetråkigt. Man väljer att ta bort den antidiskrimineringsklausul som faktiskt fungerade i stället för att följa upp den och se till att den fungerar ännu bättre så att vi får tillbaka resultatet av de beslut vi fattat.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 74

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Teres Lindberg, vi ställer ju inte krav på att man inte ska vara kriminell. Det är en självklarhet att man ska följa lagar och regler. Det förhåller sig på samma sätt med en antidiskrimineringsklausul. Självklart ska man inte ägna sig åt diskriminering på något sätt.

Däremot kan staden, enligt vad lagen säger, inte vara en rättslig instans. Vi har ingen möjlighet att efterleva detta. Vi kan ju inte kontrollera att verksamheter inte är kriminella utan det enda vi kan göra är att polisanmäla. Så är det också med diskriminering.

Men självklart tycker vi att detta med antidiskrimineringsklausul är viktigt. Därför kommer vi också att se över den och ta fram en ny som är möjlig att efterleva och följa upp.

Jag vill avsluta med att fråga Teres Lindberg: Tycker du att er antidiskrimineringsklausul verkligen har fungerat? Kan du på allvar stå här i talarstolen och säga att det inte förekommer någon diskriminering på grund av den klausul som du och dina stödpartier drev igenom?

Anförande nr 75

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, Kristina Axén Olin! Du har helt rätt i att rättsläget på det här området är oklart, och det visste vi när vi fattade beslutet. Vi gjorde bedömningen att om någon tycker att det är okej att en underleverantör till Stockholms stad ägnar sig åt diskriminering, så får de väl i så fall anmäla oss. Det är ingen som har gjort det, och det tycker jag talar för sig självt. Men du är välkommen att pröva det, om du skulle kunna tänka dig att behålla antidiskrimineringsklausulen.

I viss mån har antidiskrimineringsklausulen faktiskt fungerat. Man kom från olika företag till mig och sade: "Gud, vad bra. Vi är så glada över att ni har infört dessa paragrafer i upphandlingsunderlaget, för då kan vi ställa samma krav på våra underleverantörer, precis på samma sätt som våra underleverantörer kan ställa dessa krav på sina underleverantörer". I det fallet har antidiskrimineringsklausulen fungerat på ett förebyggande sätt.

Men uppföljningen är någonting som man måste jobba med och återkomma till. Men ni väljer i stället att ta bort klausulen, och det tycker jag är tragiskt.

Anförande nr 76

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hej alla stockholmare! Jag tänker gå tillbaka i historien och se på vad den förra borgerliga majoriteten tyckte. Den upphandlingspolicy som fanns under förra mandatperioden var ungefär densamma som den förra borgerliga majoriteten införde. Men det fanns vissa tillägg, vissa förändringar och vissa förbättringar.

Bland annat hade den förra borgerliga majoriteten – Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Stockholmspartiet – en antidiskrimineringsklausul som infördes 2002. Man fattade beslut om den 19 juni 2002. Miljöpartiet väljer i dag att lägga fram den som ett tilläggsyrkande till policyn om upphandling. Vi hoppas att de borgare som tycker att antidiskrimineringsfrågorna är viktiga och som inte vill skicka en signal till stockholmarna om att arbetet mot diskriminering är oviktigt röstar för detta tilläggsyrkande. Vi kommer att göra det, för vi vill inte ha det vakuum som det annars blir på detta område.

Jag vill påminna fullmäktige om en sak, och det är att det kräver ett aktivt arbete att ta tag i antidiskrimineringsfrågor och integrationsfrågor. Majoriteten har inte ens kallat integrationsberedningen till möte en enda gång på ett halvår. Det tycker jag är skamligt. Nu har ni chansen att visa att ni tycker att antidiskrimineringsfrågorna är viktiga.

När det gäller miljösidan blir jag väldigt orolig över det som Kristina Axén Olin säger i debatten. Jag vill fråga dig om du menar att vi ska låta bli att ställa de olika miljö- och trafiksäkerhetskrav som Stockholms stad har tagit fram tillsammans med Göteborg, Malmö och Vägverket när det gäller arbetsmaskiner och fordon som ingår i de tjänster som vi upphandlar. Det vore en verklig backlash för klimatsidan, men också för stockholmarnas miljö. Det handlar om den luft som vi har.

En sak som man borde gå vidare med i Stockholm med tanke på de partikelnivåer som vi har i dag – vi lever inte upp till miljökvalitetsmålen för partikelhalten i luften – är att se över vilka dubbdäckskrav vi kan ställa vid offentlig upphandling. Vi borde använda oss av möjligheten att ställa mera krav, inte mindre.

Anförande nr 77

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Det är intressant att Yvonne Ruwaida tar upp miljöaspekten. Självklart är miljöfrågorna viktiga. Du pratar om partikelhalterna. Det stämmer att vi har för höga halter i Stockholm. Därför kommer vi från Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna att för första gången – efter den tidigarelagda vårstädningen som ni kanske upptäckte i helgen att vi har börjat med en månad för tidigt därför att vi vill ha rent och snyggt – att se till att gatorna och trottoarerna spolas. Enligt många forskare är det det bästa sättet att få ned partikelhalterna.

När det gäller dubbdäck och annat är det någonting som vi tillsammans med landshövdingen håller på att se över. Vi hoppas på att återkomma med bättre villkor som gör att vi kan få ned dubbdäcksanvändandet i Stockholm utan att för den skull riskera trafiksäkerheten.

Man vill ställa krav på att företags samtliga bilar ska vara miljöbilar. För det första: Enligt vems definition då? För det andra: Det är en senare fråga. Vi tycker att det är omodernt att ha med en massa krav redan vid anbudsförfarandet. Vi vill möjliggöra för fler att vara med och erbjuda service. Sedan är det upp till varje nämnd att välja vilken aktör man vill ha.

Vill man att alla bilar som används ska vara miljöbilar kanske man ska välja en sådan aktör. Men i övrigt har vi ett miljöprogram, och Ulla Hamilton kommer att ta fram ett nytt miljöprogram till hösten som också reglerar miljöfrågorna. Så det behövs inga särskilda bilagor i det här ärendet, precis som det inte behövs när det gäller jämställdhet, olaglighet eller annat.

Anförande nr 78

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det är väldigt många kommuner som börjar använda offentlig upphandling ännu mer. Det gör man också i så stora städer som Barcelona och London. Men här går man baklänges, och det har skett en *backlash* på miljösidan. Det handlar också om att skapa miljöteknikföretag i Stockholm. De skapas genom en aktiv politik, och kommunens upphandling är en del av den politiken.

Jag måste ändå protestera mot Kristina Axén Olins bild av att borgarna tar tag i problemet att minska partikelhalterna i Stockholm. Vi har ingenting emot spolning, men för att verkligen nå målen handlar det om att minska trafiken och också att minska dubbdäcksanvändningen. Här vet vi att borgarnas politik tyvärr inte har bidragit till någondera av dessa två saker.

Det finns en myt som Kristina sprider, att man alltid ska ha miljöbilar för att kunna delta i offentliga upphandlingar i Stockholm. Så var det inte med den gamla policyn. Naturligtvis måste man i en verksamhet i en stadsdelnämnd fundera över ifall det är rimligt att ställa vissa miljökrav om man vill ha en viss leverantör. Men för att kunna göra den uppföljning som ni kräver och som är bra behöver man mer resurser. Upphandling kostar pengar, och då kan man inte banta i verksamheten och i det som ni kallar för byråkrati. För en offentlig upphandling där man tar tag i diskrimineringsfrågorna, i miljöfrågorna och även i detta med rättvisemärkt behöver man pengar.

Anförande nr 79

S t e l l a n F H a m r i n (v): Herr ordförande! Nu ska Stockholm säljas ut till högstbjudande. Mycket av det som generationer av stockholmare har sparat ihop ska försvinna ned i fickorna hos folk och bolag med pengar. Det stockholmarna under generationer har betalat med sina skatter ska nu förskingras.

Stockholms politiker var en gång en mycket framsynt församling. Redan för hundra år sedan insåg man i stadens ledning att staden skulle expandera och att det behövdes mark. Man köpte mark för industrier och bostäder, ja, till och med mark för stockholmarnas fritidsbehov. Staden behövde energi för värme och elektricitet. Man behövde rent vatten så att barnadödligheten, som var högst i Europa, kunde minskas.

Så vad gjorde man? Uppmuntrade man privata företag att leda verksamheten? Inte gjorde man det. Man tog ansvaret alldeles själv. Man köpte upp hela socknar runt staden från Järvaområdet i norr till Skärholmen, Sickla och Nacka ända till Tyresö och Kagghamra. Man byggde vattenverk och man drog vattenledningar. Man skapade Stockholm Energi och man köpte upp fallrättigheter i Dalälven och Ljusnan. Man byggde egna kraftverk. Man byggde spårvägar och bussar. Man byggde ut båttrafiken och skapade pendeltåg. Man byggde tunnelbana redan på 50-talet. I sen tid har vi till och med skapat Stokab för den moderna tidens kommunikationer.

Man insåg att det är viktigt att samhället och kommuner äger allt detta. Då kan man planera och skapa en verksamhet som fungerar ihop och en verksamhet som drivs för invånarnas bästa, inte för enskilda människors intressen. Nu förskingras mycket av detta, och man gör det inte för att det blir billigare eller bättre, utan man gör det av rent principiella skäl för att stärka den privatkapitalistiska sektorn och det samhälle vi lever i.

Att det varken blir billigare eller bättre framgår av de egna analyser som jag återkommer till under punkten *Stockholm vatten* lite senare. Där kan man konstatera att utförsäljningen av miljöverksamheten och av byggledningen sannolikt blir dyrare och ger sämre resultat än om man driver dem i kommunal regi. Men det är inte heller poängen. Poängen är att sätta den ekonomiska demokratin ur spel och koncentrera ägandet till en liten elit.

Vi vet också att det blir sämre och dyrare, för vi har varit med om det här förut. De gamla borgarna sålde ut Stockholm Energi till Fortum där chefer och aktieägare nu höstar in miljarder. Försäljningen till Fortum gjorde att fjärrvärmepriset steg med 40 procent och att förbränningstaxan i Högdalen ökade med 4 000 procent. Det gjorde också att biogasen från reningsverken måste säljas till underpris så att uppköparna kan lägga mellanskillnaden i egen ficka i stället för i kommunens, vilket gör att vinsterna från de redan avskrivna kraftverken på många hundra miljoner per år nu går Stockholms kassa förbi för all framtid. Det är borgerlig ideologi.

Sedan säljer man ut hyresbostäderna så att vanligt folk utan tillsvidarejobb eller med låga inkomster har riktigt svårt att få tag i lägenheter. Man säljer ut centrala delar av vattenförsörjningen. Man säljer ut våra simhallar. Man säljer ut våra fritidsområden.

Nu ser man till att vanliga människors möjligheter att genom gemensamt ägande få ett verkligt inflytande förstörs. Nu ser man till att den privata maktelitens ägande förstärks. Nu förskingrar man Stockholm. Det kommer Vänsterpartiet att försöka ändra på.

Anförande nr 80

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande! Det här ärendet kan bäst beskrivas som att gå från en icke-politik till en politik. Vi går från en situation där politik är att inte vilja något, att under rituella former avstå från upphandling och låta befintliga avtal bara löpa ut. I några fall har staden helt blivit utan viktiga leverantörer.

Vi går nu till att staden äntligen vill något på upphandlingsområdet. Vi är positiva till upphandling som företeelse och har en policy, mina vänner. Det fanns ingen policy under den förra mandatperioden.

Vad gör oppositionen i det läget? Jo, man efterlyser fler remissvar. Jag vill då hänvisa till det allra bästa av remissvaren, nämligen det allmänna val som ägde rum mellan de två policydokumenten.

Det var förvisso en lätt surrealistisk upplevelse att mitt under valrörelsen – efter nästan fyra års tystnad, moratorium, icke-politik, kalla det vad ni vill – få det då föreliggande förslaget på remiss. Om jag raljerar bara en aning var er syn att staden ska upphandla så lite som möjligt. Men om vi måste upphandla är antidiskrimineringsklausulen det viktigaste av allt.

Vår syn är ju – här som vid så många andra tillfällen – att man ska stätta fokus på kärnverksamheten. I det här fallet betyder det att man ska sätta fokus på affärsmässigheten och på att få valuta för skattepengarna. Vi för vår del frågar oss nämligen: Hur kan vi veta att vi får det mesta möjliga för skattepengarna om vi inte är beredda att fråga olika utförare?

Ni för er del ställer en annan fråga. Ni frågar oss i dag hur vi kan vara så odemokratiska att vi utan ännu fler remissvar snabbt och resolut genomför den politik som vi har vunnit valet på. Stockholmarna får över tiden avgöra vilken fråga som det är mest relevant att ställa. Men vi vill gå från ord till handling nu, och därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 81

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Rolf Könberg står här och gör sig lustig över vårt förslag till policy. Men det intressanta är att du konstaterade att det var stora skillnader mellan vårt förslag till policy och det förslag till policy som ni nu har lagt fram.

Då skulle jag vilja veta, Rolf: Hur kommer det sig att du inte tyckte att ert förslag över huvud taget inte behövde remitteras? Det var ju faktiskt det som ni röstade för förra gången. Ni hävdade att det inte fanns något kommunalt beredningstvång för er policy som i grunden skiljde sig från vår.

Hur står det till med den demokratiska hygien som du så villigt pratade om under den förra mandatperioden? Nu går det an att stå här och raljera.

Anförande nr 82

R o l f K ö n b e r g (m): Jag tror inte att mitt raljerande i debatten med Roger Mogert är en helt ny företeelse. Jag tror att det har förekommit förr, om jag ska vara helt ärlig.

Nu har ni fått er återremiss, er beredning och era remissvar. Vad mer begär ni? Låt oss gärna ta demokratidebatten vilken kväll som helst, Roger Mogert, men min poäng med mitt inlägg nyss var ju att det här ärendet handlar om ifall vi ska ha en

politik som inkluderar upphandling eller om vi ska ha en politik där man systematiskt inte använder sig av upphandlingsmöjligheter. Det förutsätter faktiskt att man gör en upphandling och har en policy.

Ni klarade inte av att få ur er en ny policy. Ni klarade att säga nej, stoppa och hindra vårt gamla konkurrensprogram att genomföras. Men ni klarade inte att ta fram ett nytt förslag förrän mitt under brinnande valrörelse. Det är klart som sjutton att vi, när vi hade vunnit valet, gjorde om den från grunden. Allt annat hade varit ett svek mot väljarna, Roger Mogert.

Anförande nr 83

Borgarrådet L i v h (v): Jo, Rolf, vi tog fram ett förslag, och vi tog god tid på oss. Vi gjorde det på ett demokratiskt sätt. Vi ville att de anställda, facken och de olika nämnderna skulle få komma till tals och säga vad de tyckte.

Men jag skulle vilja att ni tog fram er gamla utvärdering av den förra konkurrensutsättningen ur byrålådorna - jag förmodar att ni har stoppat den väldigt djupt ned – som visade ganska förödande siffror för de privata alternativen, till exempel inom äldreomsorgen. Kvaliteten blev sämre, personalen var mer missnöjd och brukarna var mer missnöjda.

Jag tycker att ni – innan ni är så kaxiga och glada över den nya policyn – ska läsa den gamla utvärderingen. Den ligger säkert och dammar i något skåp på Moderaternas kansli. Ta fram den, Rolf, och läs den!

Anförande nr 84

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige, Ann-Margrethe Livh! Efter din partikamrat Stellan Hamrins anförande nyss, som antagligen var världsrekord i kommunimperialism, är det ganska uppenbart vad ni står för och vad ni tycker. Det finns ingen del av Sverige som inte borde ägas och drivas av Stockholms stad. Det var ungefär kontentan av vad Stellan Hamrin sade.

Min poäng, Ann-Margrethe Livh, är ju att det fanns vissa brister, men dem åtgärdar vi nu med vår nya policy. Vad är ert alternativ? Jo, det är att inte fråga alls. Det är att under rituella former låta saker och ting gå tillbaka i egen regi som du mycket väl vet ledde till att Stockholms stad i somras blev helt utan leverantörer därför att ni som en rent ideologisk handling hade låtit dessa avtal löpa ut. Vad är det för sätt att styra kommunen?

Alltså: Vi har en politik. Ni hade en icke-politik. Dessutom finns det helt andra bilder i andra utvärderingar än dem som du gav uttryck för när det gäller de privata utförarna och vad som hände inom äldreomsorgen. Men självklart ska vi upphandla. Vi ska införa kundvalssystem, och vi ska införa valfrihet på alla sätt som går. Och ni kommer att vara emot det på varje punkt därför att ni står för den fullständiga egenregin. Ni står för icke upphandling och ni står för kommunimperialism, och den debatten tar vi gärna varje kväll.

Anförande nr 85

Å s a R o m s o n (mp): Med risk för att bli lika avhyvlad som andra kolleger här i salen har blivit av Rolf Könberg vill jag ändå ställa ett par frågor i anslutning till ditt anförande.

Du påstår att ni med er konkurrensutsättnings- och upphandlingspolicy har en politik. Men vad ni har är en ideologi. Ni har en ideologi i konkurrensutsättningen. Ni vill av ideologiska skäl upphandla och driva den offentliga verksamheten så lite som möjligt. Det är här som stötestenen har varit i den här salen hur många år som helst. Jag har hört om det ganska länge.

Miljöpartiet var ett av de partier som gjorde att vi under en ganska lång tid inte blev överens om konkurrensutsättningspolicyn. Vi har vårt fokus på en bra verksamhet. Det betyder att man ska kunna avgöra när det behövs upphandling och när man ska driva verksamheten själv. Sedan kan man ha en övergripande filosofi. För att ha kunskapen att upphandla bra måste man också veta hur verksamheten fungerar och i vissa fall driva den. Det ger också en demokratisk legitimitet att man är med och är aktiv i verksamheten. Men ni tycker att det är en ideologi.

Vad ni gör nu, Rolf, är att göra ideologi av det hela, inte politik. Det hade vi gjort.

Anförande nr 86

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag känner inget som helst behov av – som du uttryckte det, Åsa – hyvla av dig. I någon mening beror mina reaktioner på vad man säger. Det fanns inget i ditt inlägg som motiverade en avhyvling av den typ som Ann-Margrethe Livh nyss fick. Jag antar att det var det som du syftade på.

Sedan måste vi klara ut att ideologi i någon mån är politik. Vår politik bör präglas av vår ideologiska uppfattning att konkurrens och upphandling är bra.

Ditt problem, Åsa, är ju att du har suttit med ett gäng under de fyra gångna åren som inte gillar upphandling som fenomen, och det är ditt stora problem. Ska man ha antidiskrimineringsklausuler i upphandlingar – vilket vi i grunden är överens om att man ska ha – då förutsätter det upphandling. Alltså: Utan upphandling, inga antidiskrimineringsklausuler.

Ni har under fyra år medverkat i en majoritet som motsatte sig upphandling som företeelse. Vi skriver nu i beslutsförslaget att det ska uppdras åt stadsledningskontoret att utarbeta förslag till en ny antidiskrimineringsklausul. Diskriminering kan aldrig accepteras. Det är enligt vår uppfattning att ge frågan rätt proportioner. Det är en viktig fråga, men det är, Åsa Romson, inte den enda frågan. Och det är skillnaden mellan oss.

Anförande nr 87

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Det finns mycket i det här ärendet som man starkt kan ifrågasätta. Avveckling av kommunala verksamheter och trixande i hanteringen av ärendet den 12 februari är sådana exempel. Jag tänkte

uppehålla mig vid miljöfrågorna och deras hantering. Här är jag förvånad över att majoriteten inte tar till sig av det som revisionskontoret skriver i sitt yttrande och i sin allvarliga kritik av det här dokumentet.

Revisionskontoret säger att det är mycket viktigt att fullmäktige utarbetar konkreta anvisningar både för miljökraven och för de sociala kraven då just de frågorna är särskilt komplicerade. Man säger att det i praktiken är fel att varje nämnd och bolag själva godtyckligt ska ställa upp sådana krav.

Det enda styrdokumentet som den här policyn ska följa är det obefintliga miljöprogrammet. Förra gången som de borgerliga styrde fick man inte fram något sådant program under fyra år. De flesta av oss som försöker tolka vad den borgerliga majoriteten vill på miljöområdet tror nog att det kommer att bli ett ganska urvattnat miljöprogram, om det nu ens blir något. Därmed blir miljökraven helt utan styreffekt vid de kommande upphandlingarna.

På miljöområdet innebär denna policy att riskerna för formella fel är mycket stor när glada amatörer inom varje bolag och förvaltning ska gissa vad stadens vilja är. Alternativt kommer man kanske att strunta i att ställa miljökrav då risken för ett bakslag är stor om man gör fel.

Redan nu när fullmäktige ska anta det här dokumentet är ju både de sociala kraven och miljökraven i praktiken starkt nedtonade. Att ni inte har löst frågan, som revisionskontoret påpekar, visar hur bråttom ni har haft och hur slarviga ni är.

Slutligen kan jag konstatera att ni redan i dag nonchalerar informationskravet i policyn om de förtroendevaldas inflytande över upphandlingsprocessen. Jag kan berätta att i trafiknämnden nekades oppositionspartierna att läsa upphandlingsunderlaget för parkeringsövervakningen. Det resulterade i att man i efterhand fick korrigera de felaktigheter som vi hade varnat för. Man följde tyvärr principen att det inte kommer att ske någon poängsättning av kvalitetsaspekter. Det tror jag inte hade skett om de förtroendevalda fått det inflytande som nu utlovas i policyn.

Politiskt godtycke verkar tyvärr bli honnörsordet för majoriteten i upphandlingsfrågorna. För detta kommer stockholmarna att få betala ett högt politiskt och ekonomiskt pris.

Anförande nr 88

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Det är intressant att se att socialdemokrater och vänsterpartister applåderar när en av ledamöterna går upp i talarstolen och kallar stadens personal för glada amatörer.

Glada amatörer, sade du, Jan Valeskog, om stadens personal som ska sköta upphandlingar. Det tycker jag är ganska oförskämt. I princip är du skyldig personalen en ursäkt för det. Det är inte några glada amatörer i vår stad som hanterar upphandlingsärenden.

Du säger vidare att man inte har någonting att gå efter, men det har man ju visst. Den här skriften, till exempel, är lite mer än ett halvår gammal, *Upphandlingsguide för*

miljöanpassade trafiksäkra transporter – hur Stockholms bolag och förvaltningar kan uppfylla målen i miljöprogrammet och trafiksäkerhetsprogrammet. Här står precis hur man ska göra vid upphandlingar, att man ska följa miljöprogrammet. Här står precis hur man ska följa trafiksäkerhetsprogrammet. Det finns ett antal olika former av guider för att hjälpa personalen och staden att upphandla verksamheter, och man ska självklart följa stadens miljöprogram och de lagar och regler som finns.

Dessutom har vi beslutat att så fort vi har antagit upphandlingspolicyn i kväll kommer personalen och politiska företrädare att erbjudas utbildning i hur man gör upphandlingar. Alla kommer att få utbildning, till skillnad från när ni styrde staden då man inte fick det. Det ska inte råda någon ovisshet om hur upphandlingar går till och vilka lagar och regler som ska följas. Vi kommer att ordna detta för samtliga som är inblandade på olika sätt.

Anförande nr 89

J a n V a l e s k o g (s): Jag får verkligen hoppas att man följer lagar och regler. Men att man är glad amatör handlar ju om att det inte finns några principer fastställda. Den skrift som Kristina Axén Olin viftade med är ett dokument som de själva har tagit bort ur Klimpansökan. Det tror jag ingen förvaltning eller inget bolag skulle våga hänvisa till när de vet att den nuvarande majoriteten inte ställer upp på den.

Det är det som är problemet, och det är det som revisionskontoret pekar på. Det finns ingen central policy antagen av fullmäktige där man ger tydliga direktiv till förvaltningar och bolag. Det finns ingen sådan. Miljöprogrammet ska komma, men många är rädda för att det kommer att bli urvattnat. Som jag sade finns risk för att det kan begås formella fel. Det gör naturligtvis att man aktar sig för att ställa miljökrav vid upphandlingar när det inte finns tydliga centralt antagna direktiv som hela fullmäktige står bakom.

Anförande nr 90

S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande, fullmäktige! I det politiska arbetet ställs man som förtroendevald inför ständiga beslut som i framtiden kommer att vara avgörande för stadens trovärdighet. Dagens policy om upphandling och konkurrensutsättning är ett typiskt sådant ärende som har engagerat och upprört många. Och då menar jag inte bara hur ärendet har tagits fram med korta remisstider och med alltför få som har fått tycka till, utan jag menar också de konsekvenser som detta ärende kommer att ha för kommande generationer.

Hur trovärdig kommer Stockholms stad att framstå om denna upphandlingspolicy går igenom? Våra elever har fram till nu fått en ganska avancerad konsumentupplysning. De kommer inom en säker framtid att få se ett antal skandaler om hur staden köper tjänster från företag som inte lever upp till kollektivavtal, som diskriminerar eller att inköpta varor till förskolor och skolor är producerade genom barnarbete.

Detta kan låta som någonting som jag bara skräms med, men det har varit en dyrköpt läxa för många av våra landsting. De har nu fått dra sin lärdom av det hela, och det

kan vi se av det som händer i Stockholms läns landsting där man nu inför dessa krav vid sina upphandlingar.

Konkurrenspolicyn kommer också att ställa till direkta konsekvenser för våra barns och ungdomars rätt till utbildning. Den pedagogiska röda linje som vi byggde upp under den förra mandatperioden, där förskolor och skolor genom stadsdelsnämnderna fick forum för att samarbeta, kommer att slås sönder. Var och en ska nu se till sina egna intressen. Det blir små olika företag som ska försöka vinna anbud i stället för att man ska söka samarbete för att åstadkomma den pedagogiska röda linjen.

Den är den kritik som vi har kunnat se och som vi har sett under tidigare mandatperioder. Det blir konsekvenser för den kvalitet som staden kan erbjuda i och med de här affärerna.

Nej, vi kan se en stad som kommer att slå sönder verksamheter bara för att man ska leka affär. Av den framgångssaga som vi fick höra i inledningen här finns det faktiskt bara en sak som stämmer, och det nämndes inte. Den enda framgångssagan är att ni kommer att förlora valet. Men att komma till rätta med det som ni har ställt till med kommer att ta många, många år,

Anförande nr 91

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är ett viktigt ärende som vi ska fatta beslut om här i kväll, och det är också viktigt att det här beslutet också fattas så att vi verkligen kan gå vidare med detta arbete med att ha medborgarna i fokus.

När vi har fattat det här beslutet kommer vi att kunna få flera arbetsgivare. Det kommer att påverka arbetstagarna att kunna välja. Konkurrensen gör att löneläge och annat kommer att påverkas. Genom avknoppning kommer vi att få se fler kvinnor som arbetsgivare och företagare.

Under vår förra mandatperiod införde vi kundval i hemtjänsten. Det blev en diskussion under den förra mandatperioden om det skulle finna kvar eller inte, men då blev det ett ramaskri från pensionärerna. De hade sett fördelarna med att kunna vara med och påverka sin egen vardag. I slutändan var det bara Vänsterpartiet som här i fullmäktige röstade emot en fortsatt system med kundval i hemtjänsten.

Det är angeläget att kunna ställa krav. Vi, i enlighet med regeringen, tycker att Stockholms stad som är en stor och viktig aktör ska gå före i den offentliga sektorn och ställa miljökrav som kan påverka bland annat teknikutvecklingen inom det aktuella området. Därför är upphandlingspolicyn viktig för att kunna möjliggöra för mindre företag att finnas med. Man ger dem en chans i och med den upphandlingspolicy som vi nu ska anta.

Det pågår en översyn av lagen om offentlig upphandling. Den beräknas att bli klar under våren. Det ska bli intressant att se hur man kommer att ta ställning till diskussionen om en antidiskrimineringsklausul, något som vi i Stockholms stad

naturligtvis kommer att ta hänsyn till så fort det blir beslutat. Man har inte kunnat följa upp det som den förra majoriteten skrev i sin upphandlingspolicy.

Nu har jag lyssnat till företrädare från oppositionen. Det är verkligen en plakatpolitik som ni försöker att föra här i kväll. Vi vill se till att det finns ett regelverk som uppmuntrar mångfald och ett ansvarstagande från stadens sida. Vi ställer naturligtvis också krav på ansvarstagande från de aktörer som kommer att vara med.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 92

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag blir verkligen besviken när jag hör Kristdemokraterna. Det var ju det parti som var väldigt pådrivande för att införa antidiskrimineringsklausulerna under den förra borgerliga majoriteten. En av företrädarna – Hardy Hedman – hade jag nöjet att få jobba tillsammans med i den nationella integrationsberedning som arbetade då.

Jag måste verkligen fråga er: Kan ni nöja er med det vakuum som uppstår när det inte finns någonting över huvud taget? Stockholms stads integrationsberedning har inte haft ett enda möte. Är det den signalen som vi vill skicka när det gäller antidiskrimineringsfrågorna?

Nu har vi lagt ert gamla förslag på bordet som ett tilläggsyrkande. Är det inte bättre att ni röstar för det så att ni har någonting under tiden som ni jobbar? Ni kan inte bara vänta och låta det vara ett vakuum.

Sedan måste jag ställa en fråga om rättvisemärkt. Med den här policyn kan man inte kräva rättvisemärkt. Det kan kyrkan göra i dag. Men kommer till exempel Stockholms stads stadsdelsnämnder att kunna beställa rättvisemärkta produkter till sina skolor eller till sin barnomsorg?

Anförande nr 93

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag måste säga att det är en underlig inställning som du har, Yvonne Ruwaida. Innebär det att vi i Sverige lever i ett vakuum med tanke på de lagar och påföljder som vi redan har när det gäller diskriminering? De ska naturligtvis följas.

Anförande nr 94

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tyckte att det var intressant att borgarrådet sade att löneläget skulle påverkas. Just ”påverkas” tyckte jag var ett trevligt ordval. Visst, löneläget kommer att påverkas, men det innebär ju inte att det påverkas positivt.

Jag var nyligen och besökte Farsta sjukhem. Under de fyra fem år som verksamheten drevs i privat regi fram till dess att kommunen tog över driften på grund av vanskötsel hade man ingen som helst löneutveckling – inte en krona.

Anförande nr 95

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag tror att vi båda kan nämna exempel åt det ena eller det andra hållet. Sjuksköterskorna är ett annat exempel. De har verkligen varit glada över att det har kommit in flera aktörer på marknaden så att dessa aktörer har kunnat konkurrera om sjuksköterskornas löner.

I slutändan tror jag att de allra flesta kommer att tjäna på att det blir fler företag på marknaden som man kan jämföra med och också söka sig till.

Anförande nr 96

Borgarrådet L i v h (v): Ewa, något ramaskri från pensionärerna hörde inte vi. Däremot förde vi under den förra mandatperioden en dialog med pensionärsorganisationerna om hur man skulle kunna öka valfriheten för de äldre när det gällde vilka tjänster som de ville ha utförda, för det är ju det som är valfrihet. Att kunna välja mellan 30 olika utförare som man inte kan bedöma kvaliteten på är faktiskt inte valfrihet. Valfrihet är att kunna välja vad man vill ha gjort.

Men det jag egentligen tänkte säga gällde det här om lönerna. Det finns ju ingen undersökning eller något som helst belegg någonstans för att lönerna för till exempel kvinnor ökar bara för att man privatiserar och det blir större konkurrens. I så fall skulle ju alla kvinnor som jobbar inom handeln och restaurangbranschen ha höga löner, men där ligger lönerna lägre än inom den offentliga sektorn. Så det argumentet är väldigt ohållbart.

Anförande nr 97

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Vi vet ju att konkurrens alltid påverkar. Det påverkar priser och löner. Och som jag sade tidigare finns det olika grupper som vi kan jämföra med för att se att det verkligen är på det sätt. Jag tror att det här kommer att kunna påverka löneläget för de olika grupper som verkar i kommunens regi och som nu får möjlighet att söka sig till andra aktörer på marknaden.

När det gäller pensionärer vet jag inte om du kommer ihåg att ordföranden i kommunstyrelsens pensionärsråd var en av dem som var citerade i många tidningar just för att man ville fortsätta med att ha kundval i hemtjänsten.

Anförande nr 98

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och alla stockholmare! Högeralliansen kommer att fatta ett beslut här i kväll som rör er alla. Det är ett viktigt steg mot det som vi kallar den stora förskingringen av den gemensamma egendomen. Och ni, Rolf, verkar ju vilja slå världsrekord i antalet privatiseringar.

Det är självklart att staden ska upphandla varor och tjänster. Lika självklart är det väl då att staden ska ha en policy där det som vi tycker är viktigt prioriteras, långsiktig hållbarhet, jämställdhet, kollektivavtal och rättvis handel. Men er nya policy frågar ju alla de här kraven och inriktas ensidigt på företagens bästa. Det är otroligt otidsenligt att inte ha krav på till exempel rättvisemärkning, att inte möjliggöra

upphandling med rättvisemärkning. Ni ligger långt, långt efter många andra städer i världen.

När det gäller konkurrenspolicyn har ni en definition på valfrihet som innebär att man inte ska kunna välja kommunal verksamhet. All verksamhet som inte är myndighetsutövning ska upphandlas. Man kan ju fråga sig om det finns någon verksamhet undantagen från det som inte är myndighetsutövning. Hur är det med biblioteken? Hur är det med medborgarkontoren, samlingslokalerna, Kulturskolan, Kulturhuset? Det är ju inte myndighetsutövning så det ska tydligen kunna konkurrensutsättas.

Hela det här systemet förutsätter också en omfattande kontrollverksamhet från kommunen, eller hur? Tanken är väl att man ska kunna följa upp det här. Om man inte sköter sig ska man bli fråntagen sitt kontrakt. Då undrar jag vem som ska ansvara för den här uppföljningen när ni nu minskar den administrativa personalen i staden med minst 1 000 personer.

De erfarenheter som vi har från stadsdelsnämnderna säger att det är väldigt tidskrävande att följa upp sådan här verksamhet. Det tar längre tid att följa upp en konkurrensutsatt verksamhet än att själv driva den därför att man hela tiden måste utöva kontroll. Och hur ska ni garantera det? Jag har inte sett någonting av det i er budget.

Det finns ju många vägar i den här förskingringen, utförsäljningar, konkurrensutsättningar och avknoppningar. Och det allra mest enfaldiga förslaget är det som ni kallar för utmaningsrätt. Idén är att vem som helst, medarbetare eller enskilda företag, kan gå förbi en kommunal verksamhet och säga att de vill driva den. Då måste man besvara utmaningen och räkna fram ett bud, även om verksamheten fungerar utmärkt och ingen har haft en tanke på att lämna över den. Då kan man fråga sig: Har vi inte viktigare saker att göra i kommunen såsom att utveckla och förbättra verksamheterna och öka inflytandet från personal och brukare? Det tycker vi i Vänstern, och ni får gärna kalla oss välfärdsfundamentalister.

Vi yrkar avslag på högeralliansens hela privatiseringspaket.

Anförande nr 99

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det talades om världsrekord i privatisering – javisst. Tack, snälla Ann Mari Engel, det var bland det snällaste som du någonsin har sagt till mig. Hellre det än den fullständiga kommunimperialism och fullständiga socialism som Stellan Hamrin för en stund sedan här gav uttryck för. Alternativen har aldrig varit tydligare.

Sedan måste vi klara ut en sak, Ann Mari Engel. Vi gillar att följa lagar och regler såsom de nu tolkas av till exempel Nämnden för offentlig upphandling. Apropå rättvisemärkt vill jag då läsa upp en formulering i det nyhetsbrev som kom i dagarna: ”En upphandlare kan inte kräva medlemskap i eller godkännande från en viss organisation eller ett angivet bolag såsom Rättvisemärkt i Sverige AB”. Så skriver Nämnden för offentlig upphandling i nådens år 2007. Det är fakta om lagar och regler, Ann Mari Engel.

Anförande nr 100

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, Rolf, vi har förstått att ni vill sätta världsrekord i privatiseringar. Men vi har inte förstått varför detta skulle vara bättre för Stockholms stad. Vi vet att det är ett ideologiskt beslut som inte baserar sig på verkligheten, och det är det som vi försöker förklara. Det finns ju inte några siffror på att privatisering skulle fungera bättre. Det finns bara undersökningar som säger att det skulle bli dyrare, sämre och vinst som går ned i privata fickor. Vi har förstått att ni vill sätta ett världsrekord, och vi tycker att det är sorgligt för stockholmarna och för vår stad.

Jag tror att du har missförstått frågan när det handlar om att följa lagarna. Det handlar ju om att kunna ställa ytterligare krav. Som en stor upphandlare har man den möjligheten. Som konsument kan man ju ställa krav och själv välja. Stockholms stad är en jättestor konsument, och vi har stora möjligheter att ställa krav på det som vi upphandlar. Det är det vi vill.

Anförande nr 101

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ann Mari Engel, ni säger nej, nej, nej. Hela tiden säger ni nej. Du är rädd för konkurrensutsättning. Du är rädd för utmaningsrätt. Men ni måste ju ha väldigt bristfällig syn på vad den kommunala verksamheten står för. Tror inte du att det finns någon enda kommunal verksamhet som kan mäta sig med de privata verksamheterna när man kommer till en konkurrenssituation? Jag tror faktiskt att det finns många kommunala verksamheter som mycket väl skulle kunna hävda sig, men det tror tydligen inte du.

Utmaningsrätt, det betyder inte att man måste ge avtalet till den som utmanar, om du trodde det. Man behöver inte ens räkna fram ett helt färdigt bud. Utmaningsrätt betyder att det ska ske en noggrann prövning. Man ska inte kunna lägga ned det i en byrålåda och låtsas som om det aldrig har kommit fram. Men det är en helt annan sak.

Anförande nr 102

A n n M a r i E n g e l (v): Vi säger nej till sådant som vi tycker är jättedåligt, och vi kommer fortsätta att göra det. Vi säger ja till välfärd här i staden, men det gör ju inte ni.

När det gäller utmaningsrätten har jag läst ärendet noga. Det handlar om att vem som helst kan säga att han eller hon skulle kunna driva en kommunal verksamhet bättre. Då är man skyldig att räkna fram ett bud. Jag vet att många kommunala verksamheter är jättebra, och därför tycker jag att det här är ett helt idiotiskt förslag.

Ni har begränsningar i förslaget mot egen regi-bud, och det strider mot det som du säger. Det är inte alls så att kommunen själv ska kunna lägga ett bud och vinna en upphandling. Det är dessutom vansinnigt när alla vet att kommunen redan driver en bra verksamhet. Varför ska något bolag kunna ta över en verksamhet bara för att det ska finnas en utmaningsrätt?

Jag förstår över huvud taget inte vad det är för mening med utmaningsrätten. Om ni vill lägga ut verksamheter på anbud så gör det. Det är er politik. Men att andra ska ha utmaningsrätt förstår inte jag.

Anförande nr 103

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Vår utgångspunkt är ju att vi tror på en mångfald. Vi tycker att det är positivt med många olika aktörer.

När det gäller utvärdering och uppföljning välkomnar jag verkligen att du nu tycker att det är viktigt. Det gäller naturligtvis också den kommunala verksamheten. Där finns det en del övrigt att önska i fråga om uppföljning.

Beträffande upphandling vet jag att man i många verksamheter tycker att det är positivt att genomlysna sin egen verksamhet för att visa på att den i vissa fall är bättre och i andra fall att den inte är tillräckligt bra för att vinna ett anbud. Det finns bara fördelar med det.

Ett exempel på hur ni verkar är när Kulturama fick ansvar för Kulturskolan på Östermalm som var en fantastisk och fungerande verksamhet. Kulturskolan kunde ta emot fler elever, och den var mycket uppskattad av både barn och föräldrar. Men så fort ni kom till makten 2002 valde ni att ta tillbaka den i kommunens regi bara för att det var er ideologi. Ni lyssnar ju inte på medborgarna när de säger vad de vill ha. Det är det vi vill göra.

Anförande nr 104

A n n M a r i E n g e l (v): Ni väljer ju att lägga ut verksamhet även när undersökningar visar att det är bättre och billigare om kommunen driver dem. Det är ju ren och skär privatiseringsideologi. Vi kan diskutera länge om Kulturamas sätt att driva Kulturskolan, men jag tror att Stockholms stads kulturskola är den mest framgångsrika i Sverige. Den fick pris i går för det. Så jag tror inte att det är några problem.

Problemet är ju att ni inte bedömer verksamheterna. Ni bryr inte om ifall det är mångfald i dem utan ni bryr er bara om att det ska vara flera olika bolag som driver dem. Stockholmarna är nog mer intresserade av att det ska finnas många olika sorters skolor än att det ska finna olika ägare.

Ni talar om kontroll. Skolinspektörerna är väldigt bra, men hur många förskolor och skolor hinner de inspektera under ett år? Kan de komma tillbaka till en skola vart tionde år? Jag har inte fått något svar på frågan: Hur ska ni klara av att kontrollera all denna verksamhet som ni ska lägga ut på olika bolag med vinstintressen?

Anförande nr 105

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, stockholmare! Är allt som är utlagt i privata händer bättre? Är det skäligt att de enheter som är utlagda på privata entreprenörer gör vinster på skattepengar? Varför hamnar alltid kvaliteten i bakgrunden när ni

återigen ska sälja ut staden? Blir brukare av sociala tjänster bättre bemötta och får de bättre service inom tjänster som har konkurrensutsatts? Jag är tveksam.

Vi är alla ägare av den offentliga sektorn. Vårt ägande innebär att vi borde se till att diskutera kvalitet och innehåll och inte till varje pris dumpa den billigt.

Nu ska vi i stället ställa mindre krav på de privata alternativen. Vi ska kunna lägga en lägre ribba när det gäller till exempel socialt ansvarstagande. Ökar vi verkligen valfriheten för den enskilda medborgaren eller ökar vi kapitalet för ett antal personer som har tagit över en verksamhet? Maria beroendehets stora vinster förskräcker.

Under er förra mandatperiod fanns det bara privata förskolor i Hammarby sjöstad. De som bor där var oerhört arga över det. Kallas det för valfrihet? Nu gör ni om samma sak en gång till.

Vi måste i stället arbeta för en ökad delaktighet för dem som arbetar inom offentlig sektor, till exempel brukarkooperativ, sociala kooperativ. Det finns många andra sätt om man vill öka mångfalden och delaktigheten – vägar som inte leder till att dina och mina skattepengar hamnar som privat kapital i stället för att satsas på utveckling av verksamheten.

Utmaningsrätten kommer att ta upp mycket tid för staden. Vem som helst kan kräva att få ta över vad som helst. Själv funderar jag på Eriksdalsbadet. Vi är många politiker som badar och ”gymmar” där. Vi kan kanske göra om det till en klubb, vad vet jag.

Att skippa kraven på antidiskrimineringsklausul, miljökrav och sociala krav ger mig en obehaglig känsla av att allt ska vara möjligt. ”Kom och köp, kom och köp, billigt och bra, vi kräver inte mycket. Det viktigaste för oss är att i princip ta bort den offentliga sektorn. Allt ska säljas ut, lägenheter, stugor, verksamheter, bad, ja, allt. Vi hoppar över krav på kvalitet och seriositet. Vi hoppar över krav på rättvisa, kollektivavtal och annat tjafs.”

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 106

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag tycker att man ska ha respekt för demokrati och valutgång. Karin Rågsjö tar upp exemplet med Hammarby sjöstad där man var så oerhört irriterad över att det bara fanns friskolor. Det borde naturligtvis ha synts i valresultatet om det nu var så att medborgarna i Hammarby sjöstad var så oerhört missnöjda. Därför är det lustigt att se att Hammarby sjöstad förmodligen var ett av de bästa borgerliga valdistrikten i hela staden. Borgerligheten fick över 70 procent. Moderaterna fick 54 procent. Jag är inte så säker på att medborgarna var så väldigt missnöjda med att det fanns alternativ och friskolor i Hammarby sjöstad.

Anförande nr 107

K a r i n R å g s j ö (v): Kristina! Efter det att ni hade styrt staden till 2002 vann vi valet och kunde bygga de kommunala skolorna. Men vad jag vet gick ni inte till val på en lista där ni skulle sälja alla kommunala skolor. Det har jag inte sett någonstans. Jag har inte sett något sådant valkrav från er.

Jag undrar om de medborgare som har röstat på er verkligen får det de vill ha. Är det så? Det får vi se i nästa val. Jag tror att det kommer att finnas många besvikna i Hammarby sjöstad då också.

Anförande nr 108

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Jag tänkte tala om verksamhetsupphandlingen inom idrottsnämndens ansvarsområde. Redan vid idrottsnämndens möte i december förra året hade förvaltningen tagit fram ett förslag och en strategi för verksamhetsupphandlingen. I det förslaget föreslogs bland annat att man skulle pröva att lägga ut Forsgrénsska badet, Högdalens sim- och idrottshall och Västertorps sim- och idrottshall på en verksamhetsupphandling. I det beslutet var alla politiska partier utom Vänsterpartiet med. Det har framgått mycket tydligt i debatten här att Vänsterpartiet menar, och skriver i sin reservation, att inga verksamheter – vare sig sim- och idrottshallar, bad- eller idrottsplatser – ska verksamhetsupphandlas. Det mest effektiva sättet att bedriva verksamheten är uppenbarligen i egen gemensam regi. Det har mycket tydligt framgått här i kväll vad Vänstern tycker.

Jag undrar däremot något annat, och vänder mig då till Socialdemokraternas och Miljöpartiets företrädare. I idrottsnämnden och dess verksamhetsområde har ni varit med på tåget. I dag yrkar ni avslag på hela ärendet. Min fråga till företrädarna för de här partierna är: Har ni ändrat er när det gäller verksamheten inom idrottsnämndens område? Det är en konkret fråga.

Det hör väl också till saken att det finns någonting som heter föreningsdrift av idrottsplatser. Det här är ett ärende som alla partier här i salen tidigare har varit med på, nämligen att låta idrottsföreningar sköta driften av idrottsplatser. När man nu hör er på den där kanten börjar man naturligtvis undra om vi ska skrota även det här. Ska vi säga till våra idrottsföreningar att de inte får sköta driften av våra idrottsplatser längre, utan de ska åter till kommunal regi? Det är också en konkret fråga till er på den där kanten.

Anförande nr 109

M e h d i O g u z s o y (v): Ulf! Att upphandla simhallar och andra verksamheter som idrottsnämnden ansvarar för skiljer sig inte särskilt mycket från upphandlingen av andra verksamheter som ni vill privatisera och konkurrensutsätta. De som kommer att bli förlorare när ni konkurrensutsätter och privatiserar är brukare, personal och människor som har behov av att kunna lita på att Stockholm kan erbjuda dem bra fritidsaktiviteter så att de kan ha en meningsfull fritid. Därför reserverar vi oss mot den upphandlingspolicy som ni hade i idrottsnämnden förra året.

Anförande nr 110

Ulf Friedebäck (fp): Jag är inte ett dugg förvånad. Men syftet med en verksamhetsupphandling är just att få en ökad valfrihet, en bättre konkurrens, en kvalitetssäkring och inte minst kostnadsbesparingar i driften av stadens idrottsanläggningar. Men det har varit jättetydligt här i kväll att Vänstern håller fast vid sin dogmatiska inställning att kommunal personal sköter allting bäst.

Anförande nr 111

Borgarrådet Mogert (s): Ulf! Det korta svaret är naturligtvis att om ni hade remitterat ärendet på ett seriöst sätt så hade du inte behövt ställa din fråga. Då hade du vetat vad vi tyckte i idrottsnämnden. Men det kanske är för mycket att hoppas på till nästa gång.

Mer specifikt är inte problemet här att vi vill att allting ska vara kommunalt. Problemet i det här ärendet är att du tycker att allting utom centrala ledningsfunktioner ska bli privat. Det är det som är problemet.

Anförande nr 112

Ulf Friedebäck (fp): Herr ordförande och Roger Mogert! Verksamhetsupphandlingen syftar till att valfriheten ska bli större för stadens invånare. Och det är väl bra, Roger Mogert! Det är bra med konkurrens. Människor kan nämligen välja bättre om de får olika anläggningar att välja på som kanske har olika inriktningar. Allt det här är bra för invånarna i den här staden.

Anförande nr 113

Paul Lappalainen (mp): Jag antar att du väl förstår att vi inte har tagit ställning till enskilda upphandlingsområden. Det vi reserverar oss mot är – jag ska försöka säga det på ett konkret och snällt sätt – en idiotutförsäljning av stadens verksamheter. Det var det som skedde förra gången. Allting skulle absolut säljas ut. Då var det inte ens pengar som gällde. Det fanns vissa situationer där den borgerliga majoriteten absolut skulle ta det högsta anbudet, för man ville inte ha intern anbudsgivning.

Dessutom är juridiken bristfällig i detta. Det har inte beretts på ett ordentligt sätt. De jurister, som kanske är jättetrevliga, som har berett det här har missat viktiga delar av EG-rätten och av svensk rätt. Då blir det ett problem. Så blir det när vi inte får ordentliga ärenden, när de inte är beredda och när juridiken bara är förvirrande och ideologiskt framdriven.

Anförande nr 114

Ulf Friedebäck (fp): Herr ordförande och Paul Lappalainen! Det här handlar inte om att sälja ut sim- och idrottsanläggningarna. Som jag sade i mitt anförande handlar det om att andra ska få möjligheter att sköta driften av sim- och idrottsanläggningarna och idrottsplatserna. Genom att andra kommer in skapar man en större konkurrens. Det är mycket bättre för invånarna i den här staden. Jag kan inte förstå

varför ni är emot det. Ni har inte anfört något bra skäl till att ni är emot vad jag säger om verksamheten på idrottsnämndens område.

Anförande nr 115

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige och alla åhörare som faktiskt orkar lyssna på debatten! Jag är glad att så många är här och lyssnar. Vi har blivit kallade för välfärdsfundamentalister. Det är något som vi i Vänstern är stolta över. Att slåss för stockholmarnas välfärd är en av våra politiskt viktigaste frågor.

Men när ni nu ska genomföra er privatiseringsfundamentalism tar ni till vilka medel som helst och vilka argument som helst. Ett argument som hördes här tidigare av Ewa Samuelsson är just det här med jämställdhet och personalen. Ewa tror att det blir bättre för personalen om man privatiserar – om till exempel kvinnor i låglöneyrken har fler arbetsgivare att välja mellan.

Först och främst är detta ett bekvämt sätt att slippa ta ansvar för alla kvinnor som vi har i Stockholms stad som behöver ha högre löner och bättre arbetsförhållanden inom vården. Det är också ett skickligt – det ska jag erkänna – sätt att hitta ett argument som skulle kunna gå hem bland bredare grupper i Stockholm. Kan ni tänka er hur många stockholmare som skulle ta strid för att vårdföretaget Carema ska få rätt att utöka sina marknadsandelar? Det är nog inte många stockholmare som skulle gå ut på gatorna och demonstrera för det. Om man däremot kan få den här enorma överföringen av skattemedel till stora vinstdrivande företag att framstå som en satsning på höjda löner för kvinnor så kanske det är lite lättare att få stöd för politiken.

Det är enkelt att konstatera att konkurrensen på den privata marknaden som ni borgare så lyriskt pratar om varken bidrar till jämställdhet, höjda löner eller bättre personalpolitik. I så fall skulle alla anställda inom handel, restaurang och hotell som finns på verkligt konkurrensutsatta marknader ha högre löner och bättre arbetsförhållanden än de offentligt anställda. Men det har de inte.

Det finns flera undersökningar som visar att lönerna sänks och personalen minskas när kommunal verksamhet privatiseras. Jag tycker att Ewa Samuelsson, som tyvärr inte är här, och ni andra som förespråkar att personalen får det bättre ska läsa de här undersökningarna. Nutek har till exempel gjort en kartläggning inom vård och omsorg. Uppsala universitet har undersökt effekterna i äldreomsorgen. Socialstyrelsen har gjort en utvärdering.

Sist men inte minst gjorde ni en egen utvärdering när ni hade makten förra gången. Den håller ni sedan fullständigt tyst om. I samtliga 59 frågor som i den undersökningen ställs till kommunala och privata äldreboenden får de kommunala högst betyg – högre än de privata. Det är klart att det inte är någon speciellt kul information att gå ut med i dag, när ni vill sälja ut hela staden.

Jag ska ge ett exempel. När ni lade ut ett antal äldreboenden på entreprenad mellan 1998 och 2002 jämförde vi lönerna i de privatiserade verksamheterna med lönerna i staden. På Tranebergs äldreboende tjänade en undersköterska 16 545 kronor i januari 2004. Det är alltså i det privata. I staden, vid samma tid, tjänade en undersköterska

17 750 kronor – alltså 7 procent mer. Så kom aldrig, aldrig och säg att jämställdhet och höjda löner för kvinnor är ett argument för privatiseringar!

Anförande nr 116

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och Ann-Margarethe Livh! Först måste vi klara ut att försäljningarna, privatiseringarna eller – om man så vill – avsocialiseringarna är ett helt annat ärende. Eller snarare: De kommer att bli en hel rad andra ärenden. Men det är inte det vi diskuterar nu, i det här ärendet. Det handlar om konkurrens och valfrihet i den skattefinansierade verksamheten med Stockholms stad som huvudman – bara så att vi lite grann är överens om vad vi debatterar och inte just nu.

Jag vill återkomma till något som flera av dina kamrater var inne på tidigare. Ni vill ha rättvisemärkning som ett tilläggskrav. Det sade senast Ann Mari Engel här nyss. Jag läste då upp en formulering från NOU som innebär att en upphandlare inte kan kräva medlemskap i eller godkännande från en viss organisation eller ett angivet bolag såsom rättvisemärkt i Sverige. Det betyder att vi inte får sätta detta som ett tilläggskrav. Vilket ord är det ni inte förstår?

Anförande nr 117

Borgarrådet L i v h (v): Rolf! Hela ärendet och hela policyn är ju ett steg för att just privatisera allt som inte är myndighetsutövning. Det är det som är själva poängen med att ha en sådan här policy.

Det här får konsekvenser. Det får konsekvenser för personalen som vi har talat väldigt lite om i dag trots att det i stor utsträckning är personalen som drabbas. Det är det som jag vill lyfta fram eftersom ni inte tar hänsyn till de undersökningar som ni själva har gjort av de privatiseringar som ni själva har gjort.

Anförande nr 118

A n d e r s B r o b e r g (kd): Inom vården är alla som är anställda hos privata arbetsgivare mer nöjda med det än de var tidigare. Det visar alla undersökningar. Huvudskälet är just att de blir sedda, har närmare till beslut och får ett helt annat utrymme för sina egna idéer. Det har tyvärr offentliga arbetsgivare misslyckats med.

Många, bland andra både Nutek och LO, tar upp och lyfter fram vård- och omsorgsbranschen som en stor möjlig exportbransch. Men för att den ska kunna bli det krävs det en hemmamarknad. Det är där vi kan hjälpa till att se att det finns en mångfald av aktörer som har en chans att växa och bidra till välfärden i Sverige på sikt.

Anförande nr 119

Borgarrådet L i v h (v): Varje gång man går upp och talar om de undersökningar som visar att det har varit dåligt – de undersökningar som visar på det negativa resultatet – och talar om exakt vilka undersökningar det handlar om så får man alltid svaret att undersökningar visar det ena och det andra. Men ni talar aldrig om vilka

undersökningar det är. Tala om vilka undersökningar det är och citera dem någon gång!

Man hör bara det här svepande talet om att det finns sådana som tycker det ena och det andra och att jag, Ewa Samuelsson och Anders Broberg tycker si och så. Ta fram undersökningarna som visar hur mycket bättre det blir i de privatiserade verksamheterna så att vi får se det här i Stockholms stad, för nu diskuterar vi Stockholms stad och inte hela världen!

Anförande nr 120

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker att åhörarläktaren visar debattens nivå. Det talas hela tiden om högerspöket. Den ton som har varit har inte inneburit något i sakfrågan. Därför tror jag att folk har tröttnat, och de flesta har gått härifrån.

Man ska hålla sig till sakfrågan. Jag tycker inte att något av det som sägs här stämmer. Det är mycket kort och enkelt. Jag är ordförande i en stadsdel. Jag ser utifrån mitt perspektiv som lokalpolitiker att man ändrar och förenklar regelverket för att möjliggöra för fler att vara med och driva vissa verksamheter. Det gäller till exempel personalen. Vi tror att det blir bättre för stockholmarna när människor återigen får möjlighet att välja. Det gäller inte minst även de anställda. Varför inte? Om du har flera arbetsgivare är det en självklarhet att du plötsligt får fler möjligheter att förhandla.

Det finns undersökningar där man jämför det privata med det offentliga inom äldreomsorg. Där säger man inte heller att det har blivit sämre för att man har konkurrensutsatt det hela. Det är bara det ideologiska pratet om högerspöke som kommer fram här. Då blir det tyvärr inte konstruktivt utan bara det här med hej och hå och höger och sälja allt! Det stämmer inte. Håll er till sakfrågan så att vi kan diskutera utifrån den!

Anförande nr 121

Borgarrådet L i v h (v): Jag har faktiskt aldrig talat om högerspöket; jag har inte tagit det ordet i min mun. Däremot har jag hela tiden försökt få er att precisera alla de undersökningar som ni hänvisar till och som säger att det är så bra med privatiserad vård i Stockholms stad när det gäller kommunalanställda.

Jag har pekat på de undersökningar som vi har tittat på, bland annat er egen undersökning som visar det dåliga resultatet för de privata verksamheterna. Det är inte löst snack – det är fakta. Men ni har inte kunnat komma med ett enda sådant faktum. Ni bara tror att det blir bättre, och ni hänvisar till någon mystisk undersökning som vi aldrig har hört talas om. Det är klart att debattnivån blir låg då, Abit Dundar.

Anförande nr 122

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande och fullmäktige! Det är viktigt att vi har och fortsätter att bedriva upphandling. Det ger nämligen mer effektiv verksamhet. Framför allt tydliggör det vad det är som ska göras. Det ger medborgarna mer

verksamhet för pengarna och stöttar även näringslivet, vilket i sin tur ger möjlighet för företag att växa och därmed skapa nya jobb.

Ett aktivt arbete med att släppa in och öka mångfalden av andra aktörer än kommunen själv leder till ökad tillväxt. Dagens ärende handlar om att i det här första skedet se till att så många som möjligt kan vara med. Sedan får respektive upphandlande enhet lägga till relevanta krav. Exempelvis kan man säga att när det gäller gatsopning och städning är det viktigt med miljökrav, medan det om man skulle köpa gatsten – speciellt från Kina, som man har pratat om – handlar om att ställa höga arbetsmiljökrav vid upphandlingen.

Möjligtvis skulle man rent pedagogiskt behöva ett litet informationspapper häftat vid ärendet och policyn som talade om vad som redan står i lagen när det gäller alla möjliga saker. Då skulle man veta vad som redan finns i botten innan man över huvud taget börjar prata om detta.

Syftet är att få fler att vara med i upphandling och att respektive upphandlande enhet ställer de krav som behövs och är relevanta. Det leder till ökad mångfald och fler jobb. Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 123

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande och fullmäktige! Det var en intressant ekonomisk teori som presenterades, det vill säga ju större privat sektor, desto högre tillväxt. Det vore spännande att få ett enda belegg för denna nya vetenskapliga teori.

Anförande nr 124

A n d e r s B r o b e r g (kd): När det finns privata aktörer inne börjar man förr eller senare fundera på hur man kan utveckla verksamheten och hur man kan göra mer affärer och fler saker. Det kan till exempel vara ett hemtjänstföretag som börjar fundera på om det kan erbjuda något mer än vad de har grund för att leverera. Kan vi sälja och göra andra saker? Det leder till nya idéer och utveckling.

Den typen av verksamhet är inte tillåten för det kommunala och offentligägda att ägna sig åt. Därför är det bra med fler aktörer. Det leder till fler idéer och expansionschanser.

Anförande nr 125

A n n M a r i E n g e l (v): Anders! Jag skulle vilja veta vilka de där många aktörerna är. Om vi tittar på verkligheten och inte på din idealvärld ser vi att det bara är några få stora bolag som till exempel driver alla äldreboenden som är konkurrensutsatta i Stockholm. Det har visat sig att det bara finns några bolag som lägger bud. Det här var ett problem för er i slutet av er förra period. Det blev så.

Avknoppningarna där personalen ska ta över låter ju gulligt, men det har kommit många exempel på att personalen förlorar vid nästa upphandling därför att de stora starka bolagen lägger bättre bud. I verkligheten ser det alltså inte ut så att det är en massa små aktörer. Det är några stora börsnoterade företag som tjänar ganska stora

pengar på de skattepengar som man betalar för vården och omsorgen. Det är det som är ett av de problem som vi pekar på och som ni vägrar att se.

Anförande nr 126

A n d e r s B r o b e r g (kd): Först och främst gäller det att ha kvar perspektivet att det är för medborgarna vi driver det här och vill ha en effektiv verksamhet. Det görs inte i första hand för att personalen ska ha kvar sitt i orubbat bo.

Detta att det är få aktörer beror bland annat på att det kan vara krångligt med upphandlingen. Man måste göra det här enkelt för att släppa in fler. Men ännu viktigare är att försöka gå från upphandling till valfrihetssystem, där man snarare har ackquisitioner av olika aktörer som medborgare sedan kan välja.

Dessutom har bland andra LO och även Kommunal konstaterat att om man ska kunna exportera och växa utomlands så krävs det stora företag. Därför behövs både de små, för att komma med idéer och komma vidare, och de stora om vi ska kunna utnyttja vårt kunnande och den expertis som finns inom vård och omsorg för att ge oss ut utomlands och därmed öka tillväxten.

Anförande nr 127

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Anders Broberg försöker få det att låta som om upphandlingen på något magiskt sätt skulle upphöra om s, v och mp hade majoritet. Problemet är innehållet i policyn. Ni har sagt att allting ska säljas ut till vilket pris som helst, i alla fall om man följer det som skedde förra gången.

Jag kan läsa upp vad som står här: Staden måste känna lika stort ansvar och engagemang för upphandlad och pengfinansierad verksamhet som för den verksamhet man bedriver med egen personal. Det är en jättetrevlig mening. Det är inte min mening, utan det är majoritetens. Men det finns absolut ingenting av detta tänkande i ärendet. Det saknas helt i policyn. Man tar bort antidiskrimineringsklausulen. Man har ingenting kvar av miljötänkandet. Det är det som är problemet.

Anförande nr 128

A n d e r s B r o b e r g (kd): Först och främst tycker jag tyvärr att du tar åt dig för mycket. Du borde veta mycket väl att det framför allt är Vänstern och Socialdemokraterna jag debatterar med. Jag vet att ni i Miljöpartiet är pragmatiska och har en mycket resonerande inställning i många frågor. Det är därför vi tittar som tätt, både i det här huset och i andra hus, hittar lösningar tillsammans som gör att vi kommer framåt.

Det som du glömmer bort är att det för det första finns lagar om antidiskriminering som gäller oavsett vad vi har för policy. För det andra ska det ju tas fram en ny sådan.

Anförande nr 129

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande och fullmäktige! Jag börjar givetvis med att yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen.

Det är anmärkningsvärt att majoriteten återigen vill uppmuntra personalen att avknoppa verksamheten. Jag tror att många ledamöter i fullmäktige har hört det här förut – åtminstone har jag gjort det. Man målar upp en förskönad bild av de anställda och hur de lever lyckliga livet ut som egna företagare. Det blir lite som Lucky Luke när han rider mot solnedgången på sin vita häst.

Personalen har ju haft den här möjligheten tidigare, under den tid då vi har haft borgerlig majoritet i denna fullmäktigeförsamling. Men hur många av de redan tidigare avknoppade verksamheterna drivs fortfarande av dem som en gång i tiden var anställda i Stockholms stad? Jag pratar i synnerhet om äldreomsorgens verksamheter. Har man tittat i statistiken när det gäller de tidigare avknoppningarna? Om man hade gjort det hade man nog upptäckt att flertalet av dem inte har klarat av de återkommande upphandlingarna, utan har ätits upp av de stora drakarna på den kommunala marknaden.

Många av de personalkooperativ som startades har nämligen råkat ut för just det här. Nu senast var det inom landstinget där Brommageriatriken förlorade efter första perioden mot Stockholms sjukhem därför att Stockholms sjukhem kunde lägga fram ett förmånligare erbjudande. Vilka var det då som hoppade upp på barrikaderna? Jo, det var självaste moderaterna i landstinget. Då var det så himla synd om Brommageriatriken, som hade varit så duktiga. Det är det här som blir verkligheten med upphandlingar och avknoppningar. Man utsätts för detta gång på gång.

Jag jobbar själv i en verksamhet som är utsatt för återkommande upphandlingar. Jag måste säga att jag som personal inte vill välja en arbetsgivare som den här Pirjo-Liisa i Nacka. Hon anställer sjuksköterskor från Polen som får sova på madrass hos brukaren och dessutom, hör och häpna, får betala 6 000 spänn för logi och kost! Det är inte den arbetsmarknadspolitiken och inte den personalpolitiken vi vill ha.

Man kan prata om politik eller icke-politik – det får vara hur som helst. Jag anser ändå inte att politikens kärna är att försöka övertyga personalen om att lyckan är gjord i och med att man går över från att vara anställd till att bilda ett företag och göra samma jobb och under tiden vänta på att nästa upphandling kommer om tre, fyra eller fem år. Att behöva hamna i det läget tycker inte jag är politik, och det gäller både som företagare och som före detta anställd.

Konkurrens påverkar priser; det är också sant. Men det är ofta så att priset på personalen sänks, och det är inte lika roligt.

Avslutningsvis vill jag säga något om det här med egen regi och anbud. Det är väl jättebra när kommunal verksamhet får konkurrera på samma villkor. Vi lade fram ett sådant förslag i trafik- och renhållningsnämnden när det gällde upphandling av parkeringsvakterna. Det innebar att trafikkontoret förbereder för egen-regi-anbud. Det avslögs av majoriteten, mina vänner.

Anförande nr 130

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Mirja frågade hur många företag som startade och hur många som har återgått till kommunal regi eller tagits över av någon annan.

Under perioden 1998–2002 startade 17 032 företag i Stockholms län inom vård och omsorg. Majoriteten av dessa hade dessutom kvinnliga chefer. Socialdemokraterna borde vara stolta över den reformen, som har möjliggjort för fler kvinnor att bli chefer inom en annars ganska mansdominerad verksamhet när det gäller chefer.

En del av dessa företag har tyvärr återgått till kommunal regi och landstingsregi beroende på att vi hade en valförlust som gjorde att Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet återtog makten. Därefter, när en del av avtalen löpte ut, tog de tillbaka verksamheterna i kommunal regi respektive landstingsregi.

Nu har vi återigen en borgerlig period, och hoppas kunna uppmuntra fler igen att respektera och värdesätta dem som själva vill vara med och påverka sin verksamhet. Det var en fantastisk reform, inte minst ur jämställdhetssynpunkt, att 17 032 privata företag startade inom vård och omsorg i Stockholm.

Anförande nr 131

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande! Det var inte det jag frågade. Jag frågade efter hur många som finns kvar.

När det gäller vårdmarknaden i Stockholms stad är de flesta företagen uppätta av företag som Carema och Attendo. Jag säger ingenting om deras kvalitet, men jag påstår fortfarande att personalkooperativen inte är kvar.

Jag tycker att du har otroligt fel. Inom äldreomsorgen har man inte haft någon mansdominerad chefsverksamhet. Nog är de flesta chefer kvinnor! Det är så med män i vårdverksamhet att de flesta försvinner när de fyller så där en 25 år, för då står de inte ut med löneläget vare sig när det gäller privat eller kommunal verksamhet.

Anförande nr 132

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Nej, Mirja, man lever inte lycklig i hela livet bara för att man blir egen företagare. Det är ingen garanti för ett lyckligt liv. Men de människor som vill kunna rå över sitt arbetsliv och som vill driva egna företag ska väl kunna få möjlighet att göra det på det område de är bra på.

Du säger att personalkooperativ förlorade upphandlingar och tar Brommageriatriken som ett exempel. Men det beror ju i så fall på den upphandlingspolicy man hade eller som rättare sagt inte fanns. När det gäller Brommageriatriken, som för övrigt hör till landstinget, var det ert upphandlingsunderlag som var så urbota dåligt att det inte krävde det som man redan hade på plats. Det vet du mycket väl.

Mirja! Menar du på fullt allvar att när det gäller de privata arbetsgivarna går det till så att alla tar människor från Polen som ska jobba här, bo på madrasser och betala dyrt? Är det din syn på privata företagare?

Anförande nr 133

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Nej, det är inte min syn på privata företagare. Däremot läser jag Kommunalarbetaren varannan vecka och får också rapporter om att dessa arbetsgivare finns. Oftast är det samma arbetsgivare som vägrar teckna kollektivavtal för sina anställda och som påstår att de villkor man lever under är bättre än dem som föreskrivs i kollektivavtalen. Jag säger inte att alla gör så; det är inte min syn. Men tyvärr finns de, och de är mycket svårare att kontrollera.

Anförande nr 134

Å s a R o m s o n (mp): Det är ett stort ärende vi har att hantera i kväll, och det är bra att talarlistan är lång så att vi kan penetrera det här. Men det är svårt. Delvis handlar det om konkurrensutställningspolitiken, som nu ska bli à la 80-talet med mer privat för sakens skull, inga utvärderingar av verksamheter och sådana saker. Det här känner vi igen från tidigare perioder.

Det jag tänker ta upp är upphandlingspolicyn. Jag gör det med tanke på att både Kristina Axén Olin och Ewa Samuelsson har sagt att det är viktigt med miljökrav i upphandlingen. Men när man läser policyn är det oerhört tydligt att det ni föreslår inte alls är något arbete på området. Det ni föreslår innebär att det är *möjligt* att ställa krav. Det är en mening. Fyra ytterligare meningar i policyn berör ämnet, och de berör i stort sett bara vilka problem som finns. Det står: Det får inte ... och så vidare.

Om man som jag har följt hur offentliga upphandlare har utvecklat miljökrav under åren ser man att det är krav som både minskar stadens miljöpåverkan och är bra av den anledningen och som många gånger också minskar kostnaderna. Det är billigare, eftersom upphandlaren ska tänka igenom vad det är man upphandlar för någonting. Om man ser att detta utvecklas så måste det finnas tydliga anvisningar. Det måste finnas en back up i den policy man har som innebär att man *ska* använda miljökrav.

I tider med sådana neddragningar som vi har på våra verksamheter kan man sluta sig till att om det inte finns en sådan back up så kommer det inte att utvecklas några miljökrav i upphandlingar. Det kommer att ta för mycket extra tid. Jag menar att den här policyn kommer att sätta stopp för miljökrav vid upphandlingar. Jag väntar med intresse på miljöprogrammet, om vi nu får se det, för att se om det finns både resurser och ska-krav på miljöområdet.

När det gäller de etiska kraven är policyn om något ännu sämre. Den är inte bara icke-stödande, som på miljösidan, utan den avstyrker också helt sådana upphandlingar. Vi vet att Rolf Könberg har pläderat för det här två gånger och sagt vad nämnden för offentlig upphandling säger när det gäller att ställa krav på rättvisemärkt. Men, Rolf, du måste ju ha läst lite mer om det här. Man får ställa krav på rättvisemärkt eller liknande krav. Man får ställa krav på att grundläggande mänskliga rättigheter inte ska kränkas, till exempel. Det är en del av rättvisemärket. Alla partier i den tidigare trafiknämnden och marknämnden stod bakom det här på initiativ av Kristdemokraterna: Vi skulle inte upphandla gatsten från Kina på samma sätt som tidigare, för vi hade blivit uppmärksammade på allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter i stenbrotten i Kina.

Det här slår ni helt undan fötterna för nu med er upphandlingspolicy. Den ger inte bara ett icke-stöd utan säger dessutom i rundtexten att det här inte bör göras. Jag menar att krav på icke-mr-kränkningar bör ställas. Jag väntar på svar på min motion i det hänseendet av ansvariga politiker. Annars bidrar ju vi till att man kränker mänskliga rättigheter runt om i världen. Det kan inte vara ett politiskt uppdrag att göra det.

Jag vill gärna ha ett svar på detta från majoriteten när det gäller er bluddriga policy. Varför vill ni ta ett steg tillbaka på både miljösidan och på den etiska upphandlings- sidan?

Anförande nr 135

R o l f K ö n b e r g (m): Åsa Romson! Svaret på den fråga som du ställde sist är rätt uppenbart. Om den typ av problem som du beskriver framkommer är det uppenbart att systemet agerar kraftfullt och resolut mot det. Då fanns det ett problem, det var identifierat och det åtgärdades.

Det jag har sagt, och fortsätter att säga, är att vi är emot den typ av svepande, generella formuleringar som flera andra av dina kamrater på den sidan tidigare har använt tidigare i kväll och som innebär att rättvisemärkt som sådant skulle upphöjas till norm i Stockholms stad. Vi anser att vi har god juridisk grund för detta, för det skulle kunna dra på staden kostsamma och besvärliga skadestandsprocesser om man tillämpar kraven på det sätt som har föreslagits här i kväll.

Däremot läser jag gärna vidare från samma stycke som jag utgår från att du har läst. Det är möjligt att ställa krav på att en produkt ska uppfylla de kriterier som en rättvisemärkning förutsätter, men då endast om dessa krav är förenliga med 1 kap. 4 § LOU om bakomliggande grundläggande EG-rättsliga principer om likabehandling och proportionalitet. Det finns ingenting i den här policyn som på något sätt hindrar det. Tvärtom lyfter vi fram de grundvärdena i enlighet med EU-reglerna.

Anförande nr 136

Å s a R o m s o n (mp): Rolf Könberg! Jag brukar ta dig för en man som läser handlingar ordentligt. Om du läser vad nämnden för offentlig upphandling skrev om antidiskrimineringsklausuler för sisådär en fem år sedan ser du att den hade samma resonemang. Samma jurister menade att det här var omöjligt att använda i Sverige, för det var mest i Sverige man hävdade att EG-rätten sågs på det sättet. Det var omöjligt att använda antidiskrimineringsklausuler.

Efter detta har vi haft ett arbete där inte bara vi här i salen från höger till vänster har ställt oss bakom det här, förutom högeralliansen som nu helt plötsligt vill upphäva antidiskrimineringsklausulerna. Detta var resonemanget bakom det hela. EG-domstolen har klargjort att det här till och med är EG-rättsligt och att man mycket väl kan använda den här typen av krav. Så kommer det också att vara på rättvisemärktområdet, med tanke på hur den globaliserade världen ser ut med brott mot mänskliga rättigheter inte bara i närområdet utan även på andra ställen på jorden.

Du påstår att policyn stöder ett sådant arbete. Jag skulle vilja säga att policyn gör att det är omöjligt för kommande nämnder att vara så progressiva som de var i trafik- och marknämnden med kd:s initiativ till detta.

Anförande nr 137

Tord Bergstedt (m): Ordförande, ledamöter! Också jag tänker tala om upphandling. Fokuseringen av offentlig upphandling har alltmer kommit att ligga på det juridiska planet medan begrepp som kostnadseffektivitet och goda affärer har kommit i skymundan. Man kan fråga sig om det är ett problem. Rör det oss? På något sätt verkar det som den ärade församlingen betraktar upphandling som någonting som alltid fungerar. Man behöver inte bemöda sig om det egentligen, utan det viktigaste är att man ställer krav på upphandlingen, tydligen.

Upphandling enligt det här förslaget innebär att frågor som rör efterlevnad av lagstiftning ska läggas in i regler för ekonomisk förvaltning och behandlas i budgetprocessen. Då kommer frågorna tillbaka. På det sättet skapas bättre förutsättning för att renodla upphandlingspolicyn till att bli ett policydokument för hur man gör goda affärer och inte ett kravdokument.

Vidare förutsätts att centralupphandling får en större roll. Det är ganska självklart med vår volym att vi kan få fördelaktiga avtal genom centralupphandling.

Upphandlingsprocessen har pågått i åtskilliga årtionden i det här landet, och den har inte fungerat särskilt bra vare sig när det gäller att skriva avtal eller att följa upp avtal. Det finns i själva verket all anledning, tycker jag, att diskutera upphandling som kan ses som *das Ding an sich* – att vi har ett behov av att få en upphandling.

Om nu majoriteten gör ett seriöst försöka att renodla upphandlingsprocessen kunde man möjligen tänka sig att oppositionen hade ett litet öra för detta. Men det är svårt att uppfatta. Hela diskussionen kretsar hela tiden kring vilka legala krav man kan ställa på upphandlingen. Inte en millimeter duralumin har lagts på själva processen och att det är viktigt att vi strävar efter att få den effektiv och affärsmässig med tanke på den stora volymen.

Jag yrkar bifall till det borgerliga förslaget.

Anförande nr 138

Ann Mari Engel (v): Tord! Jag tror att alla instämmer i att vi har all anledning att diskutera upphandlingen. Det är ju det vi också gör. Jag tror inte att det är någon som tycker att vi inte ska följa lagstiftningen. Men frågan är vad vi kan göra utöver det. Det är där vi ser att Stockholms stad som en stor upphandlare har möjlighet att ta in olika krav. Det är inte så som det antydde förut här från er bänk – att vi kräver att man skriver in saker som inte går att skriva in. Men vi vet att man kan ställa krav. Vi vet att det finns en konsumentmakt som ibland är det bästa sättet att få fram en annan sorts varor, som man vill ha.

Vi tycker att det är konstigt att Stockholms stad inte kan göra det när Stockholms läns landsting kan göra det. Vi läste i tidningen i dag att landstinget anser att man

kan ställa krav på ett helt annat sätt än vad Stockholms stad kan. Vi var på väg mot en Fairtrade city-märkning här i staden, som ni avbröt. Vi har inte förstått varför. Vi förstår inte varför vi inte ska utnyttja vår makt som konsumenter att ställa krav vid upphandlingar. Det är det vi diskuterar, och inte att det inte skulle vara komplicerat med upphandlingar. Vi pratar ju om det därför att det är så viktigt att göra det!

Anförande nr 139

T o r d B e r g s t e d t (m): Det får väl sägas vara ett litet fall framåt att vi nu talar om hur man ska förena en upphandlingspolicy med olika krav. Men på något sätt kan vi aldrig nå varandra så här. Vi kan aldrig få fram en fungerande upphandling om vi inte erkänner att själva upphandlingsprocessen har ett värde i sig. Det är detta jag vill slå ett slag för; upphandlingar är svårt. Vi borde ha större respekt för upphandling, och det är den jag saknar lite grann i den här diskussionen. Det har blivit en kravdiskussion. Den har sitt värde i sig, men själva upphandlingen har blivit en bisak.

Anförande nr 140

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande och fullmäktige! Det är rätt och riktigt att det är svårt med upphandling. Jag kan passa på att säga att jag är glad över att vi har den starka centrala kompetens som vi har i den här staden. Det är naturligtvis bra om vi på ett smidigt sätt kan använda den mer. Så långt tycker jag att du har helt rätt.

Men jag håller inte med dig när du pratar om att renodla upphandlingsverktyget. Vad ni gör är bara att falla tillbaka på den råa lagstiftningens tal om affärsmässighet. På så vis blir syftet med policyn egentligen att inte ställa några krav. Det blir en negation. Det står också tydligt i ärendet att syftet med policyn inte är något annat än att genomföra majoritetens beslut när det gäller att konkurrensutsätta allt utom strategiska ledningsfunktioner.

Anförande nr 141

T o r d B e r g s t e d t (m): Roger! Du säger att vi vill renodla upphandlingsprocessen rakt igenom. Det är för rätt. Som jag sade har vi en möjlighet att lägga in de olika kraven enligt uppläggningsen i budgetdokumenten så att man får en budgetdebatt om kraven. Därmed tycker jag att majoriteten tillfredsställer det ni säger.

Jag måste än en gång säga att upphandling är så pass knepigt att man inte kan reducera det till att bli en kravdiskussion.

Anförande nr 142

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Ordförande och alla stockholmare! Jag tror att alla partier här vill ha en effektiv och affärsmässig upphandling. Sedan handlar det om hur vi vill använda offentlig upphandling för att skapa en ekologiskt och socialt hållbar utveckling. Den borgerliga majoriteten tycker inte att man ska göra det. Det är inte viktigt, anser man.

Jag vill ändå ta upp till exempel frågan om de antidiskrimineringslagar vi har. Vi vet att den lagstiftning vi har inte är tillräcklig eftersom den lagstiftningen inte implementeras i olika företag. Här kan man använda klausuler som ett verktyg för att se till att lagen efterlevs. Det är ett ideologiskt val som man gör.

Det intressanta är att moderaterna, folkpartisterna och kristdemokraterna i regeringen behåller de antidiskrimineringsklausuler som man införde från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet på Miljöpartiets initiativ på 20 myndigheter. Man behåller dem och man vill vidareutveckla dem. Landstinget pratar om att ställa krav. Men det verkar som om borgarna i det här huset har en helt annan linje än sina kolleger i både riksdag och landsting.

Anförande nr 143

T o r d B e r g s t e d t (m): Jag börjar bakifrån. Landstinget har en annan syn, säger du. Det är möjligt. Landstinget har en verksamhet som är oändligt annorlunda om man jämför den med stadens. Det är möjligt att detta passar bättre för landstinget. Upphandlingen är inte någonting av Gud givet som är likadant överallt, utan det är olika.

När det gäller diskrimineringen vill jag än en gång påpeka att majoriteten har föreslagit att man ska titta på klausulen, arbeta igenom den och komma med ett nytt förslag. Man säger att vi sänder fel signaler. Men herregud – vilken majoritet som helst måste väl kunna titta på en sak som man inte tycker fungerar och försöka göra den bättre! Det gjorde ni med våra förslag.

Anförande nr 144

Z a i d a C a t a l á n (mp): Ordförande! Kära stockholmare! I valet kunde vi höra den borgerliga alliansen prata sig varm för att bryta utanförskapet i Sverige. I dag vill man i Stockholm riva upp beslutet om att ha en antidiskrimineringsklausul i den offentliga upphandlingen.

Detta är det mest effektiva medel vi har i dag för att leva upp till den svenska lagstiftningen som ska verka mot diskriminering i till exempel arbetslivet. Såsom borgarrådet Kristina Axén Olin så väl upplyste oss om gäller det som vi upphandlar över 10 miljarder kronor. Stockholms stad är alltså en stark kraft när det gäller att verka för att våra företag här i regionen lever upp till lagstiftningen.

Man kan ta ett exempel där vi i Sverige har ett krav i lagstiftningen: Jämställdhetsplaner ska upprättas i varje företag. Men det är bara 30 procent av svenska företag som har det i dag. Vi kan ställa hårda krav för att leva upp till det här. Vi kan gå från ord till handling. Men uppenbarligen är inte det intressant för den borgerliga majoriteten.

Vi har sett förslag om att utreda hedersvåld, till exempel. Det handlar mycket om kartläggning och om att snacka. Frågan är: När kommer verkstaden? När ska vi verkligen motverka diskrimineringen som vi ser i vårt samhälle och framför allt ta ansvar för det samhälle vi har i Stockholm? Antidiskrimineringsklausulen är ett oerhört starkt medel som Stockholms stad har för att motverka diskrimineringen. Det

finns inte tillstymmelse till att ens ersätta den med någonting annat, och det tycker jag är helt makabert.

Bifall till Miljöpartiets reservation!

Anförande nr 145

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! När vi sågs här under budgetdebatten i början av december pratade många av oss om köksbordsdemokrati. Jag vill återkomma till det. För mig är nämligen valfrihet lika med köksbordsdemokrati.

Den nya majoriteten har inlett ett arbete med att utveckla valfriheten i staden. Centerpartiet stöder den inriktningen och ser positivt på att man arbetar bland annat med aktiv avknoppning och utmaningsrätt. Vi behöver en större mångfald och fler företagare i Stockholm. Om konkurrensutsättningen görs rätt innebär den också både resurseffektivitet och bättre påverkansmöjligheter för medborgarna.

Av de skälen kommer jag att rösta för detta förslag. Det är två olika dokument som vi röstar om här. Jag kan ha en del synpunkter när det gäller miljöpolitiken och upphandlingsdelen. Jag har läst utlåtandet om vad som är möjligt och inte möjligt enligt lag, EG-rätt och så vidare. Men jag tycker att andan är något mer defensiv än offensiv.

Staden är en stor kund och en stor beställare och kan därmed göra mycket gott på de marknader där det finns miljövänliga alternativ. Man kan till och med skapa miljövänliga produkter där sådana inte finns i dag. Men jag tror också att vi ska se de här dokumenten som ramar inom vilka man kan göra saker än vad som står på papperet just här i dag. Jag hoppas verkligen att nämnderna tar det ansvaret med sig i det fortsatta arbetet.

Ordförande! Jag tänkte här i kväll också lämna in en motion med ett exempel på hur man inom de här ramarna kan verka för en bättre miljöpolitik. Jag tror att det ligger i alla borgerliga politikernas intresse att visa på hur stark valfriheten ska vara och vilket starkt konkurrensverktyg den kan utgöra. Jag föreslår bland annat i min motion att staden tar på sig ansvaret att miljödeklarera alla sina utförare så att det blir tydligt i all information som kommunen ger inför medborgarnas val av förskolor, skolor, gymnasieskolor, äldreomsorg och annat på vilket sätt man arbetar för en bättre miljö och vilken miljöprofil man har. Därmed utesluter man inte det lilla företaget som inte har råd att köpa nya miljöbilar. Man ger stockholmarna chansen att aktivt själva välja vilken tyngd miljön ska ha. Jag är övertygad om att det kommer att göra skillnad, och det är köksbordsdemokrati för mig.

Anförande nr 146

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag blir bara lite nyfiken: Hur blir det mer demokrati vid mitt köksbord för att mina barns dagis privatiseras?

Anförande nr 147

P e r A n k e r s j ö (c): Själva grundidén är att man ska kunna välja lite mer, Roger. Då måste man också skapa en marknad för det där det finns incitament för att få fler utförare.

Anförande nr 148

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag vet inte riktigt hur man ska tolka Centerpartiet, men jag tycker mig ändå ana någon sorts kritik när det gäller upphandlingspolicyn på miljösidan. Det är ett bra ramverk, men man måste fylla det med ett innehåll. Med den här upphandlingspolicyn går man ett steg bakåt. I andra kommuner och storstäder i världen tar man ett steg framåt och ställer tydligare krav så att man ser till att verkligen ställa miljökrav vid offentlig upphandling.

Sedan måste jag ändå ställa en fråga till Centerpartiet, som av tradition är ett småföretagsvänligt parti. Nu kommer miljödiplomeringen av småföretag i Stockholm att upphävas. Det är en borgerlig politik. Detta kommer alltså att upphöra nu, och det innebär att det blir svårare för småföretag att delta i offentlig upphandling där man ställer miljökrav. Miljödiplomeringen var ett sätt att förenkla för Stockholms småföretag att delta när man ställer miljökrav vid offentlig upphandling. Hur ser Centern på det?

Anförande nr 149

P e r A n k e r s j ö (c): Tyvärr styr inte Centerpartiet den här kommunen, Yvonne – inte än så länge i alla fall. Men med den policy vi antar nu är jag helt övertygad om att vi får fler företag i Stockholm. Därför tycker jag att policyn – eftersom den också handlar om konkurrensutsättning och valfrihet – är ett steg i rätt riktning och ett steg framåt.

Anförande nr 150

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande och fullmäktige! Det här är en uppseendeväckande policy. Och det har inte minst varit en uppseendeväckande hantering, skulle jag vilja påstå. Rolf Könberg må raljera, men ni kan knappast vara stolta över en remisstid på två veckor. Ni kan väl inte känna er trygga med att hanteringen har varit moraliskt försvarbar? Sannolikt kan man inte ens vara säker på att det är en juridiskt hållbar hantering som ni har genomfört det här med.

Då får man till svar från moralens väktare på högerkanten höra: Vi vann valet, så vi får göra som vi vill. Men så är det faktiskt inte. Man måste hålla sig till spelreglerna även om man har vunnit valet, och framför allt om man vinner valet. Demokratin bygger på det – på öppenhet och på respekt för spelreglerna. Jag vill påstå att det är extra viktigt i ett sådant här ärende.

Det här är inget dussinärende. Det är precis tvärtom; det är ett ganska dramatiskt ärende. Det är en policy som syftar till privatisering av i princip all offentlig verksamhet utan några krav och utan några andra förbehåll än för strategiska ledningsfunktioner och myndighetsutövning. Det innebär att det inte bara är allmännyttan och stadens egendomar som är till salu nu. Det är inte bara daghem,

skolor och äldreomsorg som ska privatiseras. Det är också bibliotek, hemtjänst och socialtjänst som ska ut till försäljning. I princip allt i den här staden är till salu. Den kommunala verksamheten blir något slags tandkräm på Konsum som jag kan gå förbi, peka på och säga: Den där vill jag ha! Sedan ska kommunen räkna och hitta ett pris på den. Det kallar ni utmaningsrätt. I privat sektor tror jag det kallas brandrea.

Det finns en risk för alliansens förtroende som helhet om Centern i alltför hög grad anammar det liberala tankegodset som Moderaterna har lämnat bakom sig. Så skrev Folkpartiets partisekreterare för två veckor sedan. Nu står ni här i dag med det här papperet. Här finns det inget centerparti att skylla på. Det finns inga nya moderater att hoppas på. Här vill jag påstå att det som Ullenhag kallade det nyliberala tankegodset grinar oss öppet i ansiktet utan att det besvärar någon. De som förut oroade sig för insynen i kommunala bolag oroar sig inte alls för insynen i privata bolag som utför kommunens verksamhet. Här behövs ingen insyn. Här behövs inga krav på miljö eller sociala rättigheter. Här behövs inte ens meddelarfriheten eller krav på antidiskriminering. Här gäller bara kontant betalning. Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 151

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tror att du jämför olika saker. Du säger att vi struntar i hur det blir och att det inte finns någon insyn. Om du har läst hela ärendet har du sett hur stor vikt vi lägger vid kvalitet och hur stor vikt vi lägger vid uppföljning och att man verkligen ska se att man får det man har beställt och vill betala för.

Det är kvaliteten som är det absolut viktigaste. Att det är flera som utför detta behöver ju inte betyda att det blir sämre. Det har väl i allra högsta grad med småföretagarverksamhet att göra.

Anförande nr 152

Borgarrådet M o g e r t (s): Det finns ju möjlighet att ställa krav så att man har något att följa upp, men det vill ni ju inte göra. Det är lägsta pris och affärsmässighet som gäller. Ni vill inte ställa några krav på meddelarfrihet i dokumentet. Ni pratar om att sedan kanske hitta någon annan form av antidiskrimineringsklausul. Ni vill inte ha er egen gamla och ni vill inte ha vår.

Det är lägsta pris som ska gälla i den här policyn. Policyn syftar till att allt ska säljas ut. Det kan inte bli mycket tydligare.

Anförande nr 153

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Nu är det äntligen dags att besluta om ny policy för upphandling och konkurrensutsättning. Som ni vet tycker vi att valfrihet är viktigt. Vi är nämligen helt övertygade om att det är medborgarna själva som är bäst på att bestämma vilken vård- och omsorgsgivare de och deras familjer vill ha, vilken skola barnen ska gå i oavsett om den är i kommunal eller enskild regi.

Stadens uppgift ska vara att skapa möjligheter att erbjuda en sådan flexibilitet. Det är det vi har ansvar för. Nu blir det lättare för små och medelstora företag att delta i stadens upphandlingar. Det handlar om att lägga stor vikt vid överväganden om avtalspaketering och avtalstider. Det handlar kort sagt om att förenkla. Det är kvaliteten som ska vara i fokus.

Vi tycker att konkurrens är bra. Det handlar om att sporras mot varandra för att se vem som erbjuder bäst verksamhet.

Som jag har sagt tidigare är uppföljning mycket viktig för att man ska kunna se att man har fått det som utlovats och att kvaliteten är rätt. För att valfriheten verkligen ska vara på riktigt måste det finnas många att välja mellan. Eftersom pengssystem kommer att införas nästa år i boende för äldre och funktionshindrade är den här frågan i allra högsta grad aktuell.

De som jobbar i staden och vill knoppa av verksamheten vill vi ska uppmuntras. Vi vet att många redan står på kö. Det är ett viktigt medel för att öka valfriheten och det är en väg mot småskalighet.

Utmaningsrätten ser tydligen oppositionen som ett stort spöke. Jag undrar om ni vet vad det innebär. Vem som helst kan kräva att en viss verksamhet ska upphandlas, men det är nämnden som sedan ska pröva önskemålet. Det betyder alltså inte att den måste upphandlas om nämnden tycker att det är uppenbart olämpligt. Men det måste prövas och kan inte stoppas undan i en byrålåda.

Oppositionen måste, som jag sade tidigare, ha ett mycket lågt förtroende för stadens egna verksamheter eftersom ni utgår ifrån att det alltid kommer att vara de privata alternativen som vinner. I staden finns många bra verksamheter som troligen kan hävda sig utmärkt i en konkurrensutsättning.

Det är bra att varje nämnd ska upprätta en plan för upphandling och konkurrens. Då blir det tydligt vad som ska hända och i vilken ordning. Det blir också tydligt vad som inte ska hända. Det är viktigt att de som berörs hålls informerade. Därför är det bra att det upprättas en kommunikationsplan vid varje verksamhetsupphandling. Det har stått mycket tydligt.

Oppositionen är naturligtvis kritisk – annat är ju inte att vänta. Det handlar egentligen om att ni inte gillar att verksamhet drivs av någon annan än kommunen. Man får gärna välja, men välj mellan kommunen och kommunen. Ni verkar mer angelägna om att staden ska återta verksamheter som tidigare har drivits i annan regi. Det verkar vara er policy.

Ann-Margarethe Livh säger att i Handen som är högt konkurrensutsatt har man minsann inte högre löner. Jag kan tala om att jag har en dotter som jobbar på byggmarknad på helgerna och en som jobbar i vården. Hon som jobbar på byggmarknad tjänar betydligt mer.

Ordförande! Vi ska i kväll besluta om en ny policy *för* upphandling och konkurrensutsättning. Jag misstänker att stora delar av oppositionen hellre skulle vilja besluta om en policy *mot* upphandling och konkurrens.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 154

I n g e r S t a r k (v): Om man nu har valt en kommunal skola till sina barn och den blir avknoppad är det då någon valfrihet för den familjen?

Anförande nr 155

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Om man har barn i den skolan och är nöjd med den kommer ju samma personal och rektor att vara kvar. De har bara lite mer att säga till om. Jag förstår inte varför det skulle vara skadligt.

Anförande nr 156

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag blir oroad över att Folkpartiet här i staden väljer en strategi där man tycker att det är okej med det vakuum som vi nu kommer att ha när det gäller antidiskrimineringsklausulerna.

Jag vill påpeka att den folkpartistiska integrationsministern Nyamko Sabuni inte tänker avskaffa den antidiskrimineringsklausul som i dag finns i 20 myndigheter. Jag var faktiskt med och förhandlade fram den. Man ser det som ett bra verktyg för att se till att den lagstiftning vi har efterföljs.

Jag tycker inte om när man tror att det finns en enda lösning. När det gäller konkurrensutsättningen här i staden verkar det som om det är det enda som gäller. Det märks på hur snabbt det här ärendet skulle gå fram. Det är bråttom att konkurrensutsätta. Man lägger pengar på avknoppningskanslier för att konkurrensutsätta i stället för att se till varje verksamhet och ta vara på det intresse som finns.

Det är någon sorts dogmatism att så mycket som möjligt så snabbt som möjligt ska ut i privat regi. Samtidigt avskaffar man miljökrav, rättvisemärktkrav och antidiskrimineringsklausuler. Man vill konkurrensutsätta så snabbt som möjligt så mycket som möjligt. Det är det enda målet.'

Anförande nr 157

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Vi vill inte att det inte ska vara någon antidiskrimineringsklausul. Du kan ju se att det står i ärendet att det ska tas fram en ny. Det kommer att gå ganska fort, har jag just förhört mig om.

Anledningen till att vi inte bara kan återta den från 2002 är att det har gått ett antal år sedan dess och det har hänt en hel del med EU-lagstiftning och annat. Vi vill ha en aktuell och gällande antidiskrimineringsklausul. Det kommer en. Du kan vara helt lugn.

Anförande nr 158

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har en fråga till Ann-Katrin Åslund. Tycker du inte att det är lite fånigt att anklaga folk på den här sidan i salen för att vara fundamentalister i den här frågan?

Det är ni som har gjort en policy där allt ska upphandlas och privatiseras. Det är det vi diskuterar. Det är väl ingen som tror att en vänstermajoritet skulle komma fram till det omvända, att allt skulle kommunaliseras. Finns det någon grund för att tro det?

Anförande nr 159

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag som var aktiv i både stadsdelsnämnd och socialtjänstnämnden under den förra mandatperioden kunde se otaliga exempel på hur man tog tillbaka verksamheter, oavsett om det behövdes eller ej, så det är klart att man tror det.

Dessutom säger du att allt ska privatiseras. Allt ska konkurrensutsättas. Det är en himla skillnad.

Jag säger det en gång till: Tror du att all kommunal verksamhet är så himla dålig att ingen någonsin kommer att vinna?

Anförande nr 160

Borgarrådet L i v h (v): Det är kul om dina döttrar har bra lön. I SCB:s statistik och i kommunals statistik ser man att LO-anställda som jobbar inom handel, restaurang och hotell har lägre löner än de offentliganställda, trots att de befinner sig på den mest konkurrensutsatta marknaden som finns. Det är ett faktum.

Anförande nr 161

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är ingen som är överbetald. Man följer avtal. Båda har inte bra lön. Den som jobbar kommunalt i vårdsektorn har betydligt sämre lön än den som jobbar enligt LO-avtalet. Det är också något att lägga märke till.

Inte all sanning som kommer från er är sanning.

Anförande nr 162

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Nu påbörjas en gigantisk förskingring av stockholmarnas gemensamma egendom. Allt som inte är myndighetsutövning ska säljas ut till privatpersoner och företag, små och stora. Det gemensamt ägda blir privatägt, men finansieras fortfarande över skatten. Det är förskingring av gemensam egendom.

Först vill jag säga några ord om den fullständigt regelvidriga processen inför detta beslut. Ärendet, som utan tvekan är det viktigaste och mest genomgripande beslut vi kommer att ta i fullmäktige, har varit ute på remiss i sex nämnder. Ärendet har

kommit sent och det har krävts extramöten. I utbildningsnämnden fick inte alla ledamöter kallelse till mötet.

Vi är medborgare i Stockholm och som sådana ägare till de skattefinansierade verksamheterna. Vi är inte kunder. Vi har rätt att ställa krav på hela skolsystemet, från förskolan till vuxenutbildningen och Sfi och inte bara på det egna barnets skolgång.

Att rösta med fötterna är ingen bra taktik om man vill ha en förskola och skola med hög kvalitet i hela staden. Att rösta med fötterna är inte heller en lösning som ger det enskilda barnet en trygg skolgång med ett socialt nätverk av kompisar runt sig.

Vad händer när alla förskolor och skolor är möjliga att avknoppa och utmana? Om Lotta Edholm, skolborgarrådet, hade varit på plats hade jag kunnat ställa den viktiga frågan till henne. Eftersom hon har förhinder i kväll ställer jag frågan till Kristina Axén Olin. Vad innebär detta för våra förskolor och skolor och vad innebär det för barn och ungdom?

Risken är stor att alla, eller nästan alla, förskolor i Stockholm knoppas av. Vad är det för valfrihet? Hur ska staden kunna upprätthålla kvalitet när den demokratiska insynen försvinner och det faktiskt blir valfritt för förskolan att delta i inspektörernas granskning, att ta in barn från kön eller att ta in barn med särskilda behov.

En avknoppad förskola kan inte läggas ned om barnantalet minskar och lokalerna behövs till annan verksamhet.

Den kommunala skolan har skolpliktsansvaret. Det innebär att det alltid måste finnas plats för alla barn, kombinerat med den för små barn så viktiga närhetsprincipen. Hur löser ni det problemet när allt ska avknoppas och utmanas? Skolpliktsansvaret kan de ytterst ansvariga politikerna inte smita ifrån. Närhetsprincipen ska väl finnas kvar, eller hur?

Bromma fick inte knoppa av alla sina grundskolor. Ska skolborgarrådet bestämma vilken skola i stadsdelen som inte får knoppas av eller utmanas? Ska det i varje stadsdel finnas en kommunal skola som tar det stora ansvaret omgiven av enbart friskolor som tar det ansvar de själva vill? Det är en skrämmande framtid.

Anförande nr 163

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Nu gäller det att prata jättesnabbt eftersom det var många påståenden.

De kommunala skolor som avknoppades under den förra mandatperioden när vi hade makten har ju ett avtal om att de ska ha bevakningsansvar. Det har de.

När det gäller att inte hela Bromma fick knoppa av är det säkert inte lagenligt. De har också dragit tillbaka det.

När det handlar om avknoppning måste skolledning, lärare och i stort sett alla föräldrar tycka att det är en bra idé, annars blir det ingenting. Det är lite knepigt. Det var därför som det inte blev så många under den förra mandatperioden.

Vi hoppas att det ska bli lite enklare nu.

I förskolan jobbar vi nu med en gemensam kö. De privata är mycket intresserade av att vara med i den kön.

Anförande nr 164

I n g e r S t a r k (v): Det är som du säger att det inte är lagligt om alla skolor i en stadsdel knoppas av. Då blir det problem. Det var ju just det jag sade.

Om nu alla vill knoppa av sig måste ju ändå någon vara kvar i kommunal regi, eller hur?

Friskolor och enskilda förskolor har till exempel rätt att inte bli inspekterade om de inte vill. Kommer ni att se till att det inte finns någon möjlighet att välja bort inspektion, eller att välja bort barn från kön?

Anförande nr 165

D a n i e l S o m o s (m): Ärade presidium! Ärade ledamöter! Jag vill först utfärda en varning: Detta anförande kan innehålla ideologi. Jag vet att det verkar stötande för vissa att man tar upp ideologi i en politisk församling. Jag tycker att det är ganska naturligt.

Jag ska ta upp några reservationer som finns i ärendet. Vissa formuleringar är i sig uppseendeväckande – inte det här ärendet.

En invändning som förekommer mot konkurrenspolicy är att det är så jobbigt för stadens byråkrater att utföra detta. Vänsterpartiet skriver: En upphandling kräver mycket stora byråkratiska insatser i arbetet med förfrågningsunderlag och bedömning av anbud.

I valet mellan att värna de medborgare som har en affärsidé och vill starta eget och att värna stadens byråkrater ställer sig alltså Vänsterpartiet på barriaderna och slåss för byråkraterna. Bra, Vänsterpartiet!

Socialdemokraterna är inne på samma spår. De pratar om höga transaktionskostnader. Senast jag kollade betalade varje Stockholmare en transaktionskostnad på över 17 procent av sin lön – det vi kallar skatt – just för att den kommunala byråkratin ska fungera.

Jag hör aldrig några klagomål om att den här transaktionskostnaden är för hög. När vi tar pengar från medborgarna finns det inga gränser, men när vi ska ge tillbaka lite genom att låta dem ta över en viss del av verksamheten börjar man tala om vad det kostar.

Inger Stark och Anne Marie Engel talar om att vi förskingrar stadens tillgångar. Frågan är vem som förskingrar för vem när vi först tar pengar från medborgarna och bedriver verksamhet som de själva kan bedriva bättre och sedan inte tillåter dem att ens utmana och ta tillbaka verksamheten.

Så till frågan om valfrihet. Carin Jämtin undrar i reservationen vad det egentligen finns för valfrihet inom förskolan om det bara finns en kommunal utförare kvar.

Med den synen måste det vara väldigt jobbigt att vara socialdemokrat. När man går in i en mobiltelefonbutik ser man en Nokia, en Motorola, en Ericsson och en Samsung och så tänker man: Herregud, det finns inga alternativ! Var är den kommunala mobiltelefonen?

Jag tror att de allra flesta stockholmare är eniga om att valfrihet inte är att kunna välja mellan privat och kommunalt. Valfrihet är att kunna välja. Problemet med den kommunala valfriheten är ju att när allt sköts kommunalt kan jag, om jag har tur, få en ny utförare först efter nästa val. Så är det inte om det finns flera alternativ.

Roger Mogert raljerade om att vi behandlar det här som tandkräm. Det pinsamma är att det finns flera tandkrämssorter än äldreboendeformer för min gamla mamma. Det är pinsamt.

Vänsterpartiet oroar sig för att de småföretag som övertar verksamheten kan bli uppköpta av stora företag, stora privata monopol. Visst. Det är ju mycket bättre att ha ett gigantiskt kommunalt monopol som ingen kan utmana. Är det det som är lösningen på problemet?

Kritiken mot upphandlingspolicyn bygger på att man tror att kommunen kan sköta verksamheten bättre. Det stämmer inte historiskt. Kommunen och det offentliga har historiskt varit väldigt dåliga på att sköta verksamheter.

Anförande nr 166

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig börja med att säga att jag tycker att det är bra att man pratar ideologi. Man ska bara vara ärlig med vilken ideologi man företräder. All heder åt dig. Du har väl aldrig påstått dig vara en ny moderat eller ha gått till val på att alla ska med. Men det finns de som har gjort det. Det är möjligen problematiskt när man lägger fram det här nyliberala dokumentet.

Du säger: annars är det ingen som kallar på transaktionskostnaden när man kallar dem kommunalskatt. Ni gör ju aldrig annat! Ända sedan ni bildade ert parti är de transaktionskostnaderna för höga, men de här transaktionskostnaderna får man inte klaga på. Det är ett märkligt resonemang.

Anförande nr 167

D a n i e l S o m o s (m): Ni har aldrig klagat på att skatten är för hög. Men när det blir för byråkratiskt krångligt att låta medborgarna få mer självbestämmande börjar man klaga på kostnaderna.

Transaktionskostnaderna för att betala alla de krångliga skatter som ni jämt och ständigt föreslår är ju helt enorma. Ni kanske i första hand borde koncentrera er på dem i stället.

Anförande nr 168

A n n M a r i e E n g e l (v): Vi kanske måste utreda begreppen, Daniel. Jag tycker att vi har pratat ideologi hela kvällen. Politik är ideologi. Problemet för oss är när beslut grundas enbart på en ideologisk inriktning som vi tycker är fel och inte på verkligheten.

Det du kallar byråkrater är alltså stadens alla anställda. Jag tycker att du använder begreppet väldigt slarvigt. Inte alla som arbetar med administration och organisation här i staden är byråkrater – ett ord som du använder väldigt föraktfullt.

När det gäller utmaningsrätten är det ett bra argument att man får lägga väldigt mycket tid, inte på att förbättra verksamheten utan på att bygga upp bud som sedan kanske inte leder till något.

Det är typiskt att du kallar skatt för att ”ta pengar” och för transaktionskostnader, men det är väl ditt språkbruk. Du säger att man tar ifrån folk möjligheten att bestämma själva.

Jag tror inte att du har förstått innebörden med upphandling. Det är inte var och en själv som ska köpa och driva verksamheterna i konkurrensutsättning, utan det är de stora företagen. Du kan uppenbarligen inte skilja på en mobiltelefon och en förskoleplats. Det är ganska stor skillnad.

Du kan själv köpa dig en mobiltelefon, men du kan inte skaffa en förskoleplats om det inte finns någon som driver förskolan. Antingen är det kommunen som gör det utan vinst eller också är det ett stort bolag som gör det med vinst. Det är skillnaden.

Anförande nr 169

D a n i e l S o m o s (m): Visst finns det en skillnad. När det gäller privata produkter är det sällan köer. De fungerar oftast och man kan välja. Det kan man inte göra när det är kommunala monopol.

Anförande nr 170

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Valfrihet och pinsamt sade du. Det pinsamma hade vi under den förra mandatperioden under upphandlingsivern. Man fokuserade på att få ut verksamheter i privat regi. Man fokuserade inte på vem som hade det bästa priset och den bästa kvaliteten.

Vi satt i den här salen. Majoriteten valde fram dyrare alternativ för att de var privata. Ursäkta om jag visar en viss tveksamhet inför alla de trevliga orden. Det är den historia vi har bakom oss. Attityden är att man kan köra fram vad som helst.

Ni har vunnit valet och då spelar inte reglerna någon roll.

Anförande nr 171

B e n g t S a n d b e r g (s): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag vill börja med att säga att vi inte är emot privata lösningar. Vi är inte heller emot privata före-

tag. Inte allt som är kommunalt är bra. Jag säger det så att vi slipper den tillspetsade debatten om vilken samhällsordning som är den som mest liknar himmelriket.

Det jag reagerar emot är den ofta i den här salen så kategoriska och dogmatiska beskrivningen av den ena eller andra sidan. I dag har jag hört Rolf Könberg säga att vår politik är en icke-politik. Det är en fullständigt obegriplig värdering, tycker jag. Vi står för en kommunimperialism. Det var en häftig terminologi. Daniel Somos hävdar att vi står för något slags gigantiskt monopoltänkande.

Jag förstår inte begreppen och jag tycker att det är en oerhört fånig debatt.

Förslaget till konkurrensutsättning och allt vad det innebär kan jag också tycka är en aning kategoriskt och en aning dogmatiskt. Allt som kan säljas, som inte är myndighetsutövning, ska säljas. Varför? Svara på det. Vad är nyttan? Vem tjänar på det? Är det staden som tjänar på det? Är det de anställda i företagen som tjänar på det? Är det medborgarna i staden som tjänar på det?

Jag skulle vilja att ni tar den diskussionen.

Spelreglerna på arbetsmarknaden tänker jag hålla mig till nu. När det gäller kollektivavtalen är det också fel. Jag har varit privatanställd i princip hela mitt vuxna liv, utom de tre senaste åren. Jag har suttit i ett antal bolagsstyrelser, även i extremt privatkapitalistiska företag – som arbetstagarrepresentant.

När det handlar om synen på kollektivavtal finns det en viktig poäng som jag tycker att ni ska ta ställning till. Det handlar om att ha spelregler på arbetsmarknaden så att marknaden fungerar. Det handlar inte om protektionism från fackliga organisationer, som man gör gällande ibland. Jag säger inte att ni har sagt det, men massmedierna speglar ibland våra krav på kollektivavtal så.

Anförande nr 172

R o l f K ö n b e r g (m): Jag blev återigen apostroferad och tar det som beröm. Vi måste klara ut det här med icke-politiken. Det som ni bedrev, Bengt, kallar vi för en icke-politik eftersom ni så konsekvent avstod från upphandlingar. Ni lät så konsekvent avtal löpa ut. Ni tog så konsekvent tillbaka verksamhet i egen regi, och ni avstod så konsekvent från att arbeta med upphandling som ett instrument för politik. Det är en icke-politik. Vi ersätter det med en politik.

Jag tror att det var tydligt för de flesta här i salen att min term kommunimperialism inte syftade på Socialdemokraterna – åtminstone inte den här gången. Det syftade på ett inlägg från Vänsterpartiet som i princip gick ut på – om jag raljerar bara en aning – att all mark och alla älvar en gång i tiden har ställts till Stockholms stads förfogande och att det bör förbli så. Det räcker alltså inte med mark i 17 kommuner i fem län. Det var det jag kallade kommunimperialism, inte ditt parti den här gången.

Anförande nr 173

B e n g t S a n d b e r g (s): Då vill jag konkret fråga: Varför är kravet på kollektivavtal vid upphandlingen slopat? Vad vill ni uppnå med att inte ha det kravet med?

Anförande nr 174

T o r h i l d L a m o (v): Fullmäktige, åhörare! Före valet pratade man mycket om de nya moderaterna. Om man försökte säga något om utförsäljning blev man bemött som om man försökte mana fram den gamla mörkermannen igen. Det tog inte så lång tid innan det visade sig att det var just de gamla högermörkermännen som befann sig bakom maskerna. Nu står den stora förskingringen för dörren. Det är precis det det handlar om – att snabbast möjligt sälja ut stockholmarnas gemensamma tillgångar. Man försöker köra igenom förslaget så snabbt som möjligt för att ingen ska märka något.

Att behandlingen av policyn har varit högst odemokratisk har påpekats av ganska många här inne. Endast ett fåtal nämnder har fått möjlighet att yttra sig i ett av de viktigaste ärenden vi har uppe i fullmäktige. En av de nämnder som nu ska upphandla så gott som all verksamhet, trafik- och renhållningsnämnden, har till exempel inte fått möjlighet att yttra sig.

I budgeten och senare i trafik- och renhållningsnämnden har det fattats beslut om att parkeringsövervakningen ska upphandlas. Beslutet har forcerats fram mot de anställdas vilja. När flera av oss försöker fråga efter mer omfattande underlag och hur anbudet skulle viktas blev vi mycket otrevligt bemötta. Det visar vad det handlar om: Vi ska privatisera till vilket pris som helst. Frågor som jämställdhet, rättvisemärkning, miljö och sociala krav tillbakavisades. Det sattes stopp för debatten. Då är det inte så konstigt att vi oroar oss.

Finansborgarrådet säger att allt som inte är myndighetsutövning ska upphandlas. När hon i ärendet argumenterar för varför vi ska sälja ut och upphandla mer skriver hon att det ska vi göra för att vi som bor här ska få mer valfrihet och större inflytande och möjlighet att påverka. Hur hänger det ihop? Inte alls!

Högeralliansen vill inte ha kvar någon verksamhet i kommunal regi förutom det som lagen tvingar dem till. Då faller argumentet platt tillsammans med medborgarnas möjlighet till kontroll och insyn.

Det kanske inte är så konstigt att opinionsmätningar visar att ett flertal vill ha välfärd i offentlig regi.

Utvärderingar efter de utförsäljningar som har gjorts visar också att det blev sämre kvalitet och sämre arbetssituation samtidigt som det inte blev billigare. Det har ju varit ert viktigaste argument.

Jag vädjar till er: Titta på utvärderingarna. Våga ställa krav på era utövare. Rösta på Vänsterpartiets förslag!

Anförande nr 175

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Vi hade en debatt tidigare i kväll om ords betydelse och vad det här ärendet egentligen handlar om. Jag kan konstatera att ju längre kvällen går desto mer förgrovas språkbruket. Det är kanske fler än jag som gör sig skyldiga till den synden.

Jag noterar nu att orden utförsäljning och privatisering har kommit att ersättas med ordet förskingring. Då närmar vi oss det brottsliga. Då närmar vi oss något som, om ni menar allvar, omedelbart borde polisanmälas. I så fall ägnar vi oss åt olagligheter här i salen. Med vår välkända syn på det kan vi inte tolerera det. Jag uppmanar Torhild Lamo att polisanmäla oss om ni anser att det pågår förskingring.

Jag reagerar på en annan sak också. Ingen ska märka något, sade Torhild. Har vi varit otydliga med vad som pågår, vilka beslut och vilken politik vi vann valet på? På vilket sätt är vi otydliga? Det får gärna någon svara på.

Anförande nr 176

T o r h i l d L a m o (v): Jag kommer mycket väl ihåg att Moderaternas ordförande Fredrik Reinfeldt satt i en tv-soffa och pratade om just detta. Han sade att utförsäljning av stora delar är sådan politik som vi har lagt bakom oss. Det var visserligen akutsjukhusen det handlade om då, men jag uppfattade honom som att han pratade om flera saker.

Ni forcerar fram ett ärende. Om några enstaka nämnder bara får två veckor på sig att svara forcerar man väl fram ärendet. Det är väldigt tydligt att ni inte vill ha en diskussion kring detta. Ni vill inte låta nämnderna få möjlighet att yttra sig. Jag tycker att det är högst beklagligt.

Anförande nr 177

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Den borgerliga majoriteten vill revidera den upphandlingspolicy som den förra rödgröna majoriteten fattade beslut om i kommunfullmäktige 2005. Den nya policyn innebär att sociala krav, antidiskrimineringskrav och miljö får stryka på foten till förmån för affärsmässighet, som det så vackert heter.

Ordförande, fullmäktige och åhörare! För Vänsterpartiet är det självklart att man ställer höga sociala krav vid upphandling av varor. Vi vill inte att Stockholms kommun ska handla varor som produceras av arbetare som saknar fackliga rättigheter, har usla arbetsförhållanden, inte får skälig lön och produceras där barnarbete är väldigt vanligt. Vi tar avstånd från företag som inte respekterar mänskliga rättigheter och fackliga rättigheter.

Ordförande, fullmäktige och stockholmare! För inte så länge sedan kunde vi läsa i tidningen att ett internationellt fruktföretag, ett bananföretag, hade givit 12 miljoner kronor i ekonomiskt stöd till högermilis. Landet är Colombia. Företaget heter Chiquita. 12 miljoner kronor hade man givit till ökända militärer och högermilis som bekämpade de fackliga arbetarna och andra olikstänkande.

Med den nya upphandlingspolicy som de borgerliga föreslår i kväll kommer man att tvingas blunda för de djupt odemokratiska förhållanden som råder runt om i världen.

Vänsterpartiet menar att det finns alternativa varor som staden kan upphandla, så kallade rättvisemärkta produkter, där man garanterar god arbetsmiljö, skälig lön och hänsyn till miljön vid tillverkningen, och barnarbete är förbjudet.

Genom att handla rättvisemärkta varor kan Stockholms kommun och dess invånare bidra till en rättvisare värld.

Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag har egen erfarenhet av barnarbete vid tillverkning av varor. Jag har som barn tvingats arbeta inom jordbruk och andra sysselsättningar. Min barndom har inte präglats av lek, skola och en normal barnuppväxt som den vi kan se i Sverige. När jag arbetade på fälten hade vi inte alltid tillgång till mat, vatten och andra förnödenheter. Arbetsmiljön var usel, lönen likaså. Arbetstiden var absolut inte reglerad. Det var nästan dygnetruntarbete.

Dessvärre är problemet inte på något sätt löst i dag. Därför yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 178

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag trodde att jag hade gjort mitt i kommunfullmäktige efter de tio år som det tog att få fram antidiskrimineringsklausulen i offentliga upphandlingar och antidiskrimineringsvillkor i krogstillstånd. Nu inser jag att jag kanske har ett andra liv.

Socialborgarrådet Ulf KristerSSon vill att staden ska komplettera polisens arbete mot kvinnovåld. Han vill att i synnerhet jag som utlandsfödd man ska lära mig om mina rättigheter och skyldigheter. Alla som väljer att bosätta sig i Sverige måste förstå vilka värderingar som råder här, skriver borgarrådet. Med andra ord ska jag lära mig att inte slå kvinnor och barn. Jag antar att jag inte heller ska slå män. Jag har problem med min mansgrisiga sida, men jag försöker bättra mig. Trots min uppväxt utanför Sveriges gränser har jag tagit till mig att det inte är bra att slå andra.

Mot bakgrund av detta försöker jag också förstå vad kvällens ärende förmedlar till oss som bättre behöver förstå våra rättigheter och skyldigheter. Diskriminering ska aldrig accepteras, säger Kristina Axén Olin. Det låter som en grundvärdering. Samtidigt ska ett av de få verktygen mot diskriminering tas bort. Hur länge vet vi inte. Det står visserligen att en klausul ska utredas. Förra gången den här majoriteten satt tog det tre och ett halvt år för Hardy Hedman att få igenom en klausul. Han stod på sig. Jag undrar om inte det här är ett sätt att gömma undan frågan.

Är detta ett sätt att tillfredsställa lobbyisten i svenskt näringsliv? Sådana här krav finns i New York, Toronto och San Fransisco. De vet att det har fungerat. De vet att det här ställer krav. De vet om svensk antidiskrimineringslagstiftning och de vet att de riskerar sina kontrakt. Det är klart att det biter. Det är därför de ogillar det. Det är därför jag undrar om det här är ett beställningsjobb.

Borgarrådet säger i tidningen i dag att det finns lagar när det gäller diskriminering och jämställdhet, precis som när det gäller kriminalitet. Därför behöver dessa aspekter inte finnas med.

Stod det fel i tidningen? Det låter inte som om någon klausul kommer att komma snabbt. Om det kommer en klausul kommer det att vara en ganska meningslös klausul.

Anförande nr 179

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter och åhörare! I dagens Dagens Nyheter kan man läsa att Stockholms stad kommer att ställa lägre krav än privata företag vid upphandling om dagens förslag till beslut går igenom.

Kristina Axén Olin hävdar att tidigare krav har varit så stora att de endast kunde uppfyllas av stora företag. Hon säger att hon vill ha in flera aktörer. Hon gör jämförelsen med en liten förening för hemlösa som kör i två gamla bilar och som inte kunde vara med och lägga bud. Hon säger att det redan finns lagar när det gäller kriminalitet och jämställdhet.

Man kan undra vilka Kristina Axén Olin och hennes kamrater värnar om. Är det våra gamla och våra barn, eller gäller det att släppa fram vilka aktörer som helst i iveren att stödja det privata näringslivet under täckmanteln att prata om små föreningar och deras aktiviteter?

Borgarrådet talar även om att krav ska ställas i andra skeden av upphandlingen. På vilket sätt ska det borga för kvalitet om de inte formuleras i första skedet? Att inte ta med sociala krav i upphandlingen är inte att ta verksamhet inom vård och omsorg på allvar. Genom att man gömmer sig bakom små aktörer med gamla bilar finns det risk för att miljökraven får ta ett stort steg tillbaka.

Jag instämmer i det uttalande som Malin Eriksson, koordinator på Rena kläder, gör i Dagens Nyheter: Våra skattepengar ska inte användas till att inskränka mänskliga rättigheter.

När man är gammal och beroende av andras omsorg är kontinuitet en mycket viktig faktor. Då verksamhet utsätts för konkurrens som en mirakelmedicin för att tro på köp-och-sälj-system som det viktigaste verktyget för kvalitet har man glömt något mycket viktigt, nämligen kontinuitet. Det får man inte om man hela tiden utsätter verksamhet för nya aktörer.

Verksamheter utvecklas och blir bättre genom medinflytande, insyn, god service, utbildad personal, fortbildning med mera, inte genom vinster på skattemedel som läggs i privata fickor.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 180

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Avskaffa inte antidiskrimineringsklausulen. Det är också viktigt att fortsätta arbetet med att ställa sociala och miljömässiga krav vid upphandling. Jag håller mig här till två områden: personalen samt äldreomsorgen och omsorgen.

När det gäller personalen är det viktigt att det tydligt redogörs för hur staden, när man går över i en annan driftsform, kan säkerställa att medarbetarnas situation inte försämras. Det gäller att säkerställa en trygg arbetsmiljö, rimliga arbetsvillkor och kompetensutveckling. Det är också viktigt att det finns en rejäl meddelarfrihet i de verksamheter som drivs på entreprenad.

Tidningen Dagens samhälle hade förra året en notis med rubriken Få slår vakt om yttrandefriheten. Notisen handlade om att bara var tredje kommun eller landsting kräver att yttrandefriheten och meddelarfriheten följer med vid privatisering och upphandling av offentlig verksamhet. För att meddelarfriheten ska fortsätta att gälla vid privatiseringen av en verksamhet måste det formuleras i kontraktet med entreprenören.

Paragrafen Lex Sarah som säger att personalen inom äldreomsorgen är skyldig att anmäla allvarliga missförhållanden får inte bli en tandlös tiger. Personalen måste vid behov få använda sig av meddelarfriheten.

Äldre- och handikappomsorgen är ett av flera viktiga områden som berörs när det gäller upphandling och konkurrensutsättning. Behovet av insyn och säkerhet är stor inom äldreomsorgen eftersom vårdtagarna ofta inte själva förmår säga ifrån om något är fel. Det är inte alltid de har någon som för deras talan.

Den riktigt kritiska punkten när det gäller hur sociala krav- och avtalsvillkor tillämpas är uppföljningsarbetet.

Socialstyrelsen riktade för något år sedan allvarlig kritik mot bristerna hos ett upphandlat korttidsboende. Det gällde kontinuiteten – bland annat personalbyten – samt kompetensen hos personalen. På detta korttidsboende byttes så gott som hela personalgruppen ut under ett år. Därefter hade över hälften av de anställda ingen utbildning. Detta är viktigt att tänka på vid byte av leverantör i äldreomsorgen.

Rapporten pekade också på strukturella brister i verksamheten. Det saknades till exempel kunskap om avvikelser i vården som skulle ha upptäckts och rapporterats vidare. Det var svårt att följa den döende 83-åringens försämrade hälsotillstånd eftersom anteckningarna och journalrapporteringen var knapphändiga.

Därför bör resurser avsättas för att kontrollera avtalsuppföljningarna. Det är viktigt att det i alla upphandlingar av vård och omsorg finns avtalsklausuler som reglerar parternas arbete för att förhindra kvalitetsbrister och missförhållanden i vården.

Bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 181

Borgarrådet Samuelsson (kd): Det är väldigt märkligt att du säger så här så fort det är något som ligger utanför kommunen. Om du hade lyssnat till vår äldreombudsman och den rapport som hon lade fram hade du hört att hon berättade om personer som har skrivit sida upp och sida ned om verksamheter som är i vår egen regi och där man inte har följt upp saker och ting.

Det är inte svart eller vitt. All verksamhet ska utvärderas och det ska följas upp. Det kravet ska naturligtvis ställas rakt igenom. Det har inte fungerat tidigare. Det ska vi nu komma till rätta med.

Anförande nr 182

E i v o r K a r l s s o n (mp): Det är klart att det gäller för vård både i kommunal och privat regi. Självklart. Men man ska vara uppmärksam. Det har till exempel i Uppsala varit ett fall – det som jag tog upp – där man inte ville att det privata företaget skulle få fortsätta, men politikerna i kommunen gav dem fortsatt förtroende efter den här mannens död.

Anförande nr 183

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Det är beklämmande att höra dig Eivor. Ni har haft majoriteten i staden i fyra år. Du tar upp sådana frågor som kvalitetsuppföljning som ni själva inte ville ha när vi moderater lade en motion om det.

Så småningom gick ni med på en kvalitetsuppföljning inom hemtjänsten, men ni gick inte med på en kvalitetsuppföljning vad gäller särskilda boenden.

Det var samma sak när det gällde avvikelser, som du nämner. Varför gjorde ni inte en större genomgång och genomlysning av hur man hanterade avvikelserna i staden, både på de enskilda verksamheterna och på de kommunala?

Det går bra att komma så här i efterhand och säga hur det borde ha varit, men under era fyra år hände det inte speciellt mycket med äldreomsorgen.

Anförande nr 184

E i v o r K a r l s s o n (mp): Det är klart att det är viktigt att man ser till vården och vad man har för sig både i privat och i kommunal verksamhet. Det är inte så jag menar. Men vi får inte lägga locket på bara för att vi konkurrensutsätter. Vi måste tala om både kommunal verksamhet och konkurrensutsättning, tycker jag. Det gäller många oskyddade personer.

Anförande nr 185

G u l a n A v c i (fp): Fru ordförande! Jag tar till mig fru ordförandens uppmaning att avstå från debatten. Vi har ägnat tre timmar åt den här debatten så jag tror att alla argument har kommit fram.

Jag kommer att avstå från att ta min tid i anspråk. Jag hoppas att resterande talare följer fru ordförandens uppmaning att begränsa sig i debatten eller avstå från att tala. Jag tror att de flesta argument som kommer fram är sådant som vi redan har hört.

Anförande nr 186

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag kan gärna avstå från att delta i debatten, men jag har fortfarande inte fått svar på mina frågor.

Kommer det att bli några klausuler? Är det här bara en dimridå för att bli av med klausulen? Är det ett beställningsjobb från näringslivet?

Anförande nr 187

G u l a A v c i (fp): När publiken har gått hem tar Vänstern vid. Nu blir jag ju ändå tvungen att säga något.

Jag tycker att det är intressant att du kommer med sådana här kraftiga inlägg i debatten. Du har ju varit uppe i debatten ett par gånger och sagt mycket sådant som vi har hört från dig tidigare.

För tre timmar sedan sade någon här i debatten att Stockholm är landets största arbetsgivare. Det stämmer. Därför ska Stockholm ta täten och vara ett föredöme för resten av landet och visa att vi har en mångfald i Stockholm där vi tillåter alla aktörer att vara med vid de upphandlingar som Stockholm ämnar göra under mandatperioden. Det är inte mer än rätt att alla som bor här får den valfrihet som de är värda att få. Speciellt när det går så bra för Stockholm är det oerhört viktigt att vi satsar på att sätta medborgarna i centrum, inte politiken.

Anförande nr 188

I n g e r S t a r k (v): Jag kan inte låta bli att ta replik på det här. Det var ett konstigt sätt att stryka sig från debatten. Sedan tog du en lång replik, så det tog ju mycket tid.

Det här är en av de viktigaste debatter vi har under mandatperioden, skulle jag vilja påstå. Det är ett oerhört viktigt ärende så det är klart att vi måste debattera det ordentligt.

Det är en mycket märklig demokratisyn du visar. Vi hade en väldigt kort remisstid och det gick till väldigt få nämnder, sex stycken. Sedan ska vi inte få debattera det ordentligt i kväll. Som Paul sade har vi inte fått svar på alla frågor. Det finns fortfarande viktiga frågor att debattera i det här ärendet.

Anförande nr 189

G u l a n A v c i (fp): Jag är av en helt annan åsikt. Jag tycker att du har fått debattera väldigt mycket, Inger. Den här frågan är ju inte bara aktuell i kväll. Den har diskuterats under en lång period. Den har också debatterats i alla instanser och har inte bara varit begränsad till någon enhet eller till diskussion här i kväll.

Du pratar om demokratiperspektiv. Jag undrar vem som har ett lite snedvridet demokratiperspektiv om man inte ser medborgarna och sätter dem i främsta rummet och arbetar fram en politik för att tillvarata deras intressen. Ni i Vänsterpartiet har ju visioner som bara begränsar sig till retorik. Ni kollar inte vad folk egentligen vill ha. Varför ska inte människor i Stockholm kunna välja vad som är bäst för dem själva? Varför ska inte de kunna ha valfrihet och alternativ?

Anförande nr 190

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Ordförande, fullmäktige! Den nu föreslagna konkurrenspolicyn och upphandlingspolicyn syftar till att genomföra majoritetens beslut att allt som inte är myndighetsutövning ska upphandlas i konkurrens

och erbjudas brukarna genom ett valfrihetssystem. Denna dogmatiska konkurrensutsättning av vård och omsorg, förskola och skola, individ- och familjeomsorg visar på att de borgerliga partiernas upphandlingsiver inte har några gränser och att allt ska gå väldigt fort. Man har haft väldigt bråttom. Därför har det här förslaget hafsats fram.

Den borgerliga majoriteten anser vidare att stadens nämnder aktivt ska arbeta med att stimulera och uppmuntra medarbetare som vill avknoppa delar av verksamheten för att öka valfriheten.

Vi vänder oss starkt mot detta. Genom att staden avknoppar verksamhet avhänder man sig sitt arbetsgivaransvar och förlorar möjligheten till insyn och styrning av verksamheten. Att vem som helst mer eller mindre direkt från gatan ska kunna utmana och kräva att verksamhet ska upphandlas är minst sagt besynnerligt.

I förslaget ligger att man ska kunna lägga egen-regi-anbud. Men om egen-regi-anbud vinner ska verksamheten drivas som entreprenad. Vad är vitsen och fördelarna med det? Varför inte låta det vara i egen regi helt och hållet?

Under den förrförra mandatperioden blev Östermalm den stadsdel där införandet av kundvalsmodellen skulle tidigareläggas för att öka valfriheten. Man hann inte genomföra allt när det gäller kundvalsmodellen, till exempel äldrepong, eftersom man var för sent ute. Man ville där konkurrensutsätta ett arbetscentrum, knoppa av handikapprådets sekreterare, alternativt upphandla den, avknoppa vaktmästeritjänst med mera.

Det blev inte så mycket av detta. Flera upphandlingar avbröts på grund av sin egen orimlighet. Men det kostade pengar och innebar oro för personal och medarbetare.

Ett äldreboende fick vi ta tillbaka. En förskola fick senare återgå i egen regi. Det måste man hela tiden ha i beredskap inom kommunen. Om man nu avhänder sig allt finns det ju ingen beredskap att ta tillbaka verksamheten.

På Östermalm har vi väldigt många privata förskolor och skolor. Jag hade tänkt fråga borgarrådet Edholm, men hon är inte här, om skolorna på Östermalm ska tillåtas att knoppas av. Under den förrförra mandatperioden hade man tänkt göra det med Engelbrektsskolan.

I Östermalms stadsdelsnämnd bedyras ofta från borgerligt håll hur bra förvaltningen fungera och hur duktig man är inom olika verksamheter. Samtidigt säger man med detta förslag: Ni duger inte. Vi måste lägga ut detta på marknaden eftersom ni inte är tillräckligt bra.

Bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 191

M o n i k a B j ö r k (m): Jag skulle vilja veta varför personalen inte ska få knoppa av sin verksamhet. Tycker ni att de inte är kompetenta att bli entreprenörer? Vad har ni för skäl?

Anförande nr 192

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Borgarrådet Edholm har ju förhinder i dag. Jag kan tala om för Birgit att för att en skola ska kunna avknoppa måste ledning, föräldrar och personal tycka att det är en bra idé. Då är det ju samma skola som är kvar.

Om du är orolig kan jag lugna dig med att det ännu inte har kommit in någon ansökan till Skolverket om att få driva friskola av de avknoppade på Östermalm.

Om de som jobbar där och föräldrarna är eniga är det väl inte något fel i det?

Anförande nr 193

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Ordförande, fullmäktige! Det här med avknoppning innebär att man frånsäger sig arbetsgivaransvaret och styrningen av verksamheten. Det är det vi vänder oss mot. Vi vänder oss mot att på det här sättet privatisera verksamhet för att sedan, som i vårt fall, ta tillbaka en förskola därför att man inte klarade av det. Det finns risker med att överta sådana här större verksamheter.

Anförande nr 194

T o m a s R u d i n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska börja med att berömma Daniel Somos som så förtjänstfullt lyckades med konststycket att lätta lite på den borgerliga munkavle som Fredrik Reinfeldt har lagt på och redogjorde tydligt för de moderata grundläggande synpunkterna i den här debatten. Det är alldeles uppenbart att det också lättade på trycket på den här sidan för första gången under hela kvällen. Sedan gick har härifrån, och det kan också vara symtomatiskt för hur den här debatten har skötts.

Jag ska spinna vidare på linjen vad som egentligen är den ideologiska skillnaden i debatten. Det handlar inte bara om ärenden, eller hur de har hanterats eller vad det är för bevekelsegrunder för att föra saker och ting på offentlig upphandling. Där är vi överens om att det ska vara ett instrument som kommunen ska ha för att tillgå när man behöver göra det.

Den grundläggande frågan är: Är det bra med vinstintressen i all verksamhet? Jag var en av dem som var aktiv i kommunaliseringen av Farsta sjukhem under förra mandatperioden. Skälet till att jag aktivt drog den saken från att gå på entreprenad till att driva det i kommunal regi igen var att när vi tog över efter förra skiftet hittade vi ett sjukhem som var så fruktansvärt illa skött. De äldre låg i urinluktande madrasser, nycklarna till dörrarna var bortslarvade. Fläktanläggningen var så igensatt att det inte gick att få det att fungera på ett bra sätt och enligt hälsokrav. När vi kallade entreprenören till nämnden för att få förklaring till att de skötte det så dåligt, trots att de tog ut vinst år efter år, svarade de med att de inte är de som kan göra något åt detta, eftersom de blivit uppköpta. Två gånger under mandatperioden byttes ägare för Farsta sjukhem, och ingen tog ansvar för vad som hände.

Nu har vi den unika situationen att ni vill gå vidare och släppa ännu mer tag och möjligheterna att över huvud taget knyta några krav till detta som handlar om upphandling. En kund med 10 miljarder i plånboken avhänder sig alla krav som kan

ha någon som helst koppling till mänskligt liv, utöver de krav på vinst som kan ställas – miljö, kollektivavtal, rättvisaspekter och allt detta lägger ni bara bort. Det vittnar om en fullständig ambitionslöshet att göra på detta sätt.

Det är lite konstigt. En av era företrädare, Björklund, hade en ambition. Han sade att det gäller i politiken att höja ribban. Det ni gör nu är att ni sänker ribban och hoppar lite lägre. Om vi som kommunala företrädare hade gått ut och sagt att vi ställer krav på dem som ska ha de här tjänsterna, lite högre krav, då hade till och jag kunnat bli förespråkare till en del av upphandlingen i framtiden. Men ni sänker kraven, ni tar bort möjligheterna för oss som kommun att utveckla det i en positiv riktning.

Anförande nr 195

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Stockholmare och farstabor! Jag skulle vilja i den här salen, för det är ganska länge sedan som Farsta sjukhem privatiserades, komma med en sakupplysning. Farsta sjukhem var dåligt och privatiseras av en vänstermajoritet med dåvarande ordförande Inger Stark i stadsdelsnämnden i Farsta. Det tål att tänkas på.

Anförande nr 196

T o m a s R u d i n (s): Det var i själva verket poängen med mitt anförande att jag till och med kan tänka mig att medverka till offentlig upphandling om man ställer rimliga krav. Det exempel som jag tog var att när man gör en upphandling har man ingen möjlighet att påverka vilken entreprenör som kommer att ta över verksamheten. När kvaliteten så småningom sjunker och kraven har varit för låga vid upphandlingen har du ingen möjlighet som utvärderare av verksamheten att göra någonting åt det. Du får bara se verksamheten att undan för undan gå sämre och sämre.

Det påminner mig om tillfället då min farfar som barn blev bortauktionerad för att han inte hade några föräldrar. Då sade kommunen: Finns det någon som vill ta hand om Erik? Den som tar hand om Erik till lägsta insats får ta hand om Erik. Det som inträffade blev att det blev allt sämre omvårdnad om honom. På samma sätt har äldre skötts i denna stad, och det är inte rimligt. Man måste ställa sociala krav, höga krav, när man gör upphandlingar. Det gjordes inte i det fallet, och därför gick vi mot en kommunalisering.

Anförande nr 197

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Ordförande, fullmäktige! Det här förslaget till upphandlingspolicy och konkurrensutsättning kan inte kallas någonting annat än en backlash, både för antidiskrimineringsarbetet och för miljöarbetet men också för sociala frågor.

Jag måste ställa en fråga till Moderaterna, eftersom jag inte fick något svar av Kristian Axén Olin. Hon nämnde över huvud taget inte hur hon ser på att man nu har ett vakuum när det gäller antidiskrimineringsarbetet i Stockholm. Jag tycker att det är en skam att man avskaffar antidiskrimineringsklausulen och säger: Vi kommer med någonting sedan. Man visar väldigt tydligt vad man prioriterar. Och det är konkur-

rensutsättning så mycket som möjligt, så snabbt som möjligt, och det är viktigare än att ställa krav på antidiskriminering, miljöarbetskrav, rättvisekrav och sociala krav.

Kristdemokraterna var de som under förra borgerliga majoriteten drev igenom de antidiskrimineringsklausuler som vi i Miljöpartiet i dag lägger som tilläggsyrkande på detta möte. Jag yrkar bifall till det tilläggsyrkandet. Det var ni som drev igenom dessa krav, och de är sämre än de klausuler som ni upphäver i dag, men de var ändå någonting. Låt det ändå vara så att säga den lägsta ribban och rösta för det, ni har den möjligheten i dag.

Folkpartiet har en minister i regeringen som tycker att antidiskrimineringsklausulen är ett viktigt instrument. Varför kan inte ni driva den linjen här i Stockholms stad? Varför väljer ni den väg som ni väljer här?

Anförande nr 198

T o r d B e r g s t e d t (m): Ordförande, fullmäktige! Jag har sagt det här tidigare, och jag upprepar det, Yvonne. Du förnekar majoriteten rätten att närmare undersöka i det här sammanhanget en liten detalj, dock, som har funnits och som ni har vurmat mycket för. Vad är det för fel att vi säger att vi återkommer? Vi vill gå igenom det här. Det finns svagheter i den nuvarande utformningen. Man kommer att återkomma. Du förnekar majoriteten rätten att titta på en sak som ni har hittat på. Det kan jag inte förstå. Vi har inte tagit bort det, vi säger att vi återkommer.

Anförande nr 199

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill ändå säga att det är oerhört affärsmässigt att ställa krav vid offentlig upphandling. Det är affärsmässigt att ställa etiska krav, antidiskrimineringskrav. Det är affärsmässigt att ställa miljökrav. Ställer vi miljökrav vid offentlig upphandling får vi miljöteknikbolag till Sverige, till Stockholm. Annars händer det i andra delar i världen, och vi bygger inte upp den kompetensen.

Det är affärsmässigt att ställa antidiskrimineringskrav därför att ju mer vi lyckas motverka diskrimineringen, desto mer lönar det sig ekonomiskt. Diskriminering kostar pengar och mänskligt lidande, men det kostar oss också pengar. Vi måste motverka diskrimineringen.

Det är oerhört affärsmässigt att ställa etiska krav, miljökrav, sociala krav vid offentlig upphandling. Ni missar den chansen. Det är en backlash.

Anförande nr 200

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om du väljer att inte lyssna. I ditt förra anförande tog du upp den här frågan också. Då fick du svaret att man håller på att jobba med det, och det kommer alldeles fram ett nytt förslag till en ny diskrimineringsklausul. Den som vi antog förra gången var från 2002, det är fem år sedan. Det har hänt mycket med lagar och annat som behöver uppdateras. Att vi inte kunde anta den, det vet du mycket väl. Det går inte, man måste ha en fällande dom. Det måste finnas en rättssäkerhet. Men det kommer ett.

Det kostar att diskriminera, det vet vi också. Vi gillar inte diskriminering mer än du, men vi vill att det ska vara ordning och reda.

Anförande nr 201

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag tycker ändå att det är anmärkningsvärt att höra detta från en folktoppartist här i Stadshuset. Det är absolut inte den linje som Folkpartiet har i regeringen. Man avskaffar inte antidiskrimineringsklausuler som är identiska med dem som finns i Stockholm och som finns i ett antal stora myndigheter. Man säger i stället att det är ett verktyg som vi ska använda. Det är en av de grejer som vi behöver för att kunna se till att den antidiskrimineringslag som finns efterföljs. Det är ett verktyg. För att det ska kunna vara effektivt måste man lägga ned pengar på att fullfölja och uppfölja offentlig upphandling.

Ni gör tvärtom. Ni minskar resurserna i Stockholm så att de som jobbar med offentlig upphandling kommer att ha mindre tid och möjligheter att syssla med uppföljning. Det hade behövt öka i Stockholm, inte minska.

Du säger att det kommer snart någonting. Ni väljer ändå så att det blir ett vakuum i den här frågan. Ni tillhör en majoritet som inte ens kallat integrationsberedningen till ett enda möte. Det kallar inte jag att ta ansvar för integrationsfrågorna och antidiskrimineringsarbetet i Stockholms stad.

Anförande nr 202

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Här har det pratats väldigt mycket om antidiskriminering, miljökrav och sociala krav. Men det har inte pratats så mycket om avknoppning. Jag försökte fråga en socialdemokrat lite tidigare om vad man tyckte om avknoppning. I era reservationer kan man läsa att s vänder sig starkt emot detta. Miljöpartiet har en väldigt märklig skrivning. Det är farligt att avknoppningar sker på ideologisk grund utan att sakliga förutsättningar ligger bakom. V säger naturligtvis helt nej. V säger till exempel här i dag att det släpps fram vilka aktörer som helst. Är det då personalen man menar? Alla som jobbar åt staden ringer till avknoppningskansliet och vill gärna veta vad det är som kommer att gälla om man vill knoppa av.

Vad är det för fel att låta en duktig och kompetent personal gå vidare och bli entreprenör i stället för att bli anställd? Jag skulle gärna vilja ha ett svar från alla tre partier eftersom alla gick till val på att vara småföretagares vänner.

Anförande nr 203

T o m a s R u d i n (s): Den här debatten handlar om upphandling och konkurrensutsättning. Den diskussionen har vi nu haft i flera timmar, och det viktiga är att kommunen nu drar ned sina möjligheter att driva krav gentemot andra leverantörer. Avknoppningen är en annan diskussion, och den har andra problem med sig, som några har pekat på, nämligen att efterhand kan avknoppade verksamheter bli uppköpta av entreprenörer, som i sin tur utsätts för den här slappare hållningen från majoritetens sida.

Sammantaget medverkar er politik till att kvaliteten i upphandlingarna kommer att sjunka därför att kraven successivt minskar.

Det är bara att dra till minnes hur det var för inte alltför länge sedan när det var en debatt i Stockholm om kinesiska barn som högg sten som skulle levereras till Gamla stan som stoppades av den förra majoriteten. Ska sådant vara möjligt i framtiden? Att köpa barnarbetad sten som ger stenlungor för barn i Kina? Är det någonting som ska vara möjligt i Stockholm?

Anförande nr 204

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan läsa vad Mona Sahlin sade i sitt stora anförande: Vi socialdemokrater kan också bli entreprenörernas parti. Det borde vi egentligen redan vara det. Är det några som tror på människans vilja att växa, lära och pröva sig fram, vara kreativ, tro på sin idé, våga utveckla nytt så är det vi.

Uppenbarligen är inte socialdemokraterna i Stockholms stads fullmäktige det. Ni vill inte låta personalen knoppa av.

Anförande nr 205

Å s a R o m s o n (mp): Du frågar vad vi tycker om avknoppning. Vi har inte skrivit något kryptiskt. Vi har skrivit att vi inte tycker att man med ideologiska förtecken ska propagera och föra ut personalen till avknoppning, att ställa dem inför ett ultimatum att antingen fixar ni det här själva eller också kommer vi att sälja ut verksamheten. Det tycker vi är att ideologiskt avknoppa. Det tycker vi är fel.

Vi tycker inte att det ska finnas något ideologiskt stopp för att en verksamhet, när man ser på den konkreta nivån, säger att det skulle passa bättre att personalen själva kommer med sina initiativ underifrån så att säga. Det har inte varit vår bild att det har varit den stora mängden, de har funnits, men det har inte varit den stora mängden som har velat det. Därför har vi inte heller behövt satsa på en enorm fokusering i politiken på pengar till ett avknoppningskansli, vilket ni gör här.

Ni hotar personalen med att ni säger upp dem om de inte avknoppar, och det tycker vi är fel. Ni knoppar av verksamheten. Ni säger: Ni kan få knoppa av, och sedan låter det som att ni vill behålla verksamheten, men i reda pengar innebär det att ni drar in allihop. Det är samma sak som att säga att ni får slänga er i väggen, ungefär som Miljöcentrum för företag.

Vi föreslår att ni avknoppar det juridiska kansli som har berett det här ärendet. Det är en bra avknoppning, gör det!

Anförande nr 206

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Om ni nu säger er vara småföretagarnas parti, varför inte vara lite mer rak gentemot de anställda i staden och säga: Okej, vi tror på er, vi tror att ni kommer att fixa det här. Vi kommer att stödja er. Men det gör ni inte.

Anförande nr 207

A n n M a r i E n g e l (v): Det var så, Margareta, att under er förra period ställdes många inför att de skulle få bättre villkor om de knoppade av. Trots att många sade att de egentligen inte ville kände de sig tvungna för att klara av verksamheten. Det är inte likabehandling, och der vänder vi oss emot.

Dessutom är det så att många i personalen som knoppar av har vid nästa upphandling förlorat verksamheten därför att stora företag har tagit över. Vi tror att det är väldigt viktigt att det utveckla verksamheterna i staden så att personal och brukarna har stort inflytande. Vi tror att personalen ofta vet bäst hur man ska sköta verksamheten, men vi tror att de kan få göra det utan att man byter ägare. Jag tror att det var en avknoppad verksamhet inom missbrukarvården som visade sig tjäna 60 miljoner i skattepengar genom att driva verksamheten. Vi tycker inte att det är bättre att det är personal som gör det än att det är företag. Vi tycker att skattepengarna måste gå till att förbättra verksamheten. Vi tror att personalen kan få stort utrymme för att utveckla verksamheten utan att de ska behöva bli ägare.

Anförande nr 208

U l f F r i d e b ä c k (fp). Ordförande, fullmäktige! Jag måste än en gång tala om att det här ärendet inte handlar om att sälja ut kommunens verksamhet. Det är inte det det handlar om. Det handlar faktiskt om att ge stockholmarna en ärlig och stor möjlighet att själva välja mellan offentlig verksamhet och verksamhet i privat regi. Det här ska man inte sätta emot varandra. Utan det är en konkurrenssituation som vi tror är bra för stockholmarna.

Sedan vill jag understryka att när en verksamhet är utlagd på entreprenad är det viktigt att säga att det naturligtvis ska kontrolleras noga och följas upp under resans gång. Är det så att det inte fungerar som det är sagt finns det möjligheter enligt de kontrakt som är skriva att avbryta verksamheten. Det är klart att vi ska en verksamhet som är bra för stockholmarna.

Anförande nr 209

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag undrar om vi läser samma ärende. Såsom jag läser det är avsikten att i princip allting ska utsättas för upphandling, förutom myndighetsutövning och vissa strategiska insatser. Är det någonting jag har missat i den meningen?

Hela poängen är att allting ska upphandlas. Det är lite otydligt vad det är för strategiska insatser som ska behållas.

Det här med avknoppning av det juridiska kansliet är nog en bra idé. I det här underlaget saknas hänvisningar till den juridik som gäller. Och det är ett problem.

Anförande nr 210

U l f F r i d e b ä c k (fp): Det är klart, Paul Lappalainen, att är det så att en entreprenör har fått entreprenad och inte sköter det måste man vidta åtgärder från

stadens sida. Det är var precis det jag sade. Man måste kontrollera och följa upp verksamheten under resans gång. Det ligger i sakens natur.

Anförande nr 211

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag har två frågor till Ulf efter det här inlägget. Den ena är att det handlar om att stockholmarna ska få välja. Låt oss säga att du har ett barnbarn som ska börja i förskola. Den förskolan kanske inte lever upp till de krav som ni har för att barnet ska få den rätta omsorgen eller skolan. Var gör du med barnet då? Sliter du upp honom? Hur många gånger sliter du upp det här barnet innan det ska anpassa sig, bara för att ha rätten att välja? Hur gör du med din gamla mamma som behöver ett sjukhem och som inte kan leva upp till det som krävs? Flyttar du henne runt också?

Det här är valfriheten, det här är att kunna påverka och garantera att man får bra kvalitet oavsett var man är någonstans.

Så kommer nästa fråga. Du säger att det ska följas upp, allting är inte guld och gröna skogar. Men vem ska följa upp och se till att det är guld och gröna skogar? Ni säger faktiskt i budgeten att ni ska skära ned. Det är en ganska stor summa pengar som skärs ned på administration. Det är sådan post som skulle användas till det.

Anförande nr 212

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är klart att verksamhet i dag, även den som drivs i kommunal regi, kan bli fel. Då måste man redan vidta åtgärder för att rätta till de fel som finns. Det är precis samma sak om det är på entreprenad, man måste rätta till det som är fel. Det är inget motsatsförhållande, alla kan vi göra fel. Det finns ingen som är ofelbar, och det måste man ha klart för sig.

Anförande nr 213

B e r i t K r u s e (s): Jag har också en fråga till Ulf Fridebäck och till hela den borgerliga alliansen: Kan ni garantera och lova att egenregin alltid ska vara med i upphandlingsprocessen och lämna in anbud? Det kommer nämligen lite olika budskap från olika håll beroende på vem man pratar om. Jag vill ha svar på den frågan. Den är oerhört viktig.

Anförande nr 214

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Ordförande, fullmäktige! Men, Ulf Fridebäck, det finns en liten detalj, och det är den att om man inte ställer krav i förväg då kan man inte i efterhand komma gnällande, då är det kört. Så är det med avtalsrätt, eller hur? Det måste man komma ihåg. Det är ingen skillnad mot kommunal regi. Om det är någon som diskriminerar kan vi vidta åtgärder som arbetsgivare för att rätta till situationen. Men om någonting har sålts ut enligt ett avtal och om vi inte har skrivit in antidiskrimineringsklausul finns det ingenting vi kan göra.

Det är därför jag frågade angående vad borgarrådet Axén Olin menar när hon citeras i tidningen i dag i fråga om diskrimineringen och jämställdheten. Det finns lagar,

precis som mot kriminalitet, säger hon. Därför behöver dessa aspekter inte finnas med. Vad betyder det?

Ni kan bedyra hur mycket ni vill med att ni kommer med en antidiskrimineringsklausul. Ni antar inte den undermåliga klausul från några år tillbaka som i alla fall var bättre än ingenting. Juridiken har inte ändrats på det här området på något annat sätt än att det har blivit väldigt tydligt att antidiskrimineringsklausuler är lagliga. Numera står det tydligt i EG-direktivet. Det verkar inte våra jurister ha förstått. Våra jurister verkar inte ha förstått att antidiskriminering är ett prioriterat område för EU. På något sätt har man missat det.

Därför återkommer jag med mina frågor. Var säger ni om detta? Det är därför jag jämförde med hedersrelaterat våld och annat. Hur går det ihop med att staden ska använda sin makt för att motverka kvinnovåld? Finns det inte lagar för det också? Vad är det som skiljer frågorna åt?

Det är intressant att fundera över Folkpartiets linje här. Man säger att man är mot diskriminering, man är för mångfald, men man tar bort antidiskrimineringsklausulen. Nästan alltid har man röstat mot klausulen.

Då kommer jag fram till Ewa Samuelsson och Kristdemokraterna. Det är bara två år sedan man lade fram ett förslag för det man trodde var en tuffare klausul. Nu finns det ingenting. Risken är att det inte blir någonting under flera år.

Anförande nr 215

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Till Paul Lappalainen vill jag säga som jag sagt i mitt tidigare inlägg tidigare:. Är det så att kommunal verksamhet i dag inte fungerar vidtar man naturligtvis åtgärder för att rätta till de fel och brister som är. Samma sak är det vid en upphandling och när en ny entreprenör har tillträtt. Är det så att verksamheten inte fungerar som beställaren har tänkt sig har man naturligtvis som beställare skyldighet att vidta åtgärder när man ser att det inte funkar.

Svårare än så är det inte, krångla inte till det, Paul!

Anförande nr 216

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Om det är så att en entreprenör diskriminerar i sin verksamhet som har att göra med en upphandling i Stockholms stad och Stockholms stad häver avtalet med den entreprenören, då vi kommer definitivt att få betala ett stort skadestånd. Det är därför som jag inte förstår det som du säger. Man måste ställa de kraven i kontraktet. Man kan inte komma dragandes efteråt med nya krav. Kraven måste vara tydliga så som de är i den klausul som existerar i dag. Den är fullt laglig.

Ni nämner risken i hur politikerna tillämpar den. Men när det gäller EG-rätten och när det gäller svensk rätt är det inga problem. Det är ungefär som med alla andra kontrakt och klausuler, man ska följa lagen. Den här följer svensk rätt.

Anförande nr 217

Stellan F Hamrin (v): Ordförande, fullmäktige! Rolf Könberg pratade om kommunimperialism. Jag funderade länge på vad han egentligen menade. Efter ett tag förklarade han sig. Jag förstod att han tycker att det är fel att Stockholm byggde nya egna kraftverk så att man kunde producera egen kraft till ett mycket lågt pris till stadens invånare.

Han tyckte att det var fel att staden köpte mark så att man kunde bygga nya bostäder till lågt pris för alla nya stockholmare.

Han tyckte att det var fel att staden köpte grönområden så att vi nu har orörda nationalparker och naturreservat nästan helt gratis.

Han tyckte tydligen att det var fel att staden byggde reningsverk och kommunikationer till lägsta möjliga pris och på egna villkor.

Dessutom kommer allt detta faktiskt alla kommuninvånare till del, också dem som bor runt omkring. De som missgynnas är privata företagare som berövas sin vinst och sitt inflytande. Den vinsten och den makten kommer nu kommunens invånare till del. Det är inte kommunimperialism, det är kommunsocialism, tycker vi.

Det finns en grundläggande skillnad mellan privat och kommunal verksamhet. I kommunal verksamhet finns ett demokratiskt inflytande, som vi pratat om förut. Man arbetar för att samordna all verksamhet till en bättre enhet. I privat verksamhet i kommunen saknas demokratiskt inflytande, och man arbetar för att maximera sin egen nytta. Det kallar jag för kommunal imperialism.

Anförande nr 218

Rolf Könberg (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vill tacka Stellan Hamrin för att han såg till att jag nu får göra ett nytt inlägg så här tre timmar senare på temat kommunimperialism. Jag är glad att Stella Hamrin har gått omkring och varit störd av det så här i tre timmar.

Jag står för vartenda ord, herr ordförande. Det ni ägnade er åt bortan på den sidan under hela den föregående mandatperioden är ett kraftigt extremt tydligt fall av kommunimperialism. Till exempel vi vet bättre än 17 kommuner och fem län vad de ska göra med sin mark. Vad är det, Stellan Hamrin, om inte förmyndarmentalitet, kommunimperialism? Stockholms stads intressen går före alla andras. Ni där borta var beredda att lägga all Stockholms mark i andra kommuner, större yta än hela Stockholms mark, i en insynsskyddad odemokratisk stiftelse, som bland annat skulle ha låst in halva Salems kommuns exploateringsmark på ett sätt att Salems kommun kom åt den.

Det är kommunimperialism, Stellan Hamrin. Vi kan ta debatten om älvarna och marken och fastigheter varje gång, och jag kommer att fortsätta att hävda att detta är och förblir kommunimperialism. Det är trams!

Anförande nr 219

Stellan F Hamrin (v): Det tycker alltså inte vi. Det är faktiskt så att Stockholm har kunnat expandera tack vare att vi har haft den här marken. Utan den marken hade vi haft varken Skärholmen eller Midsommarkransen eller Rinkeby eller särskilt mycket annat. Nu förslår ni att Stockholms kommun ska bli större och större hela tiden. Hur sjutton tänker ni fixa det?

Så gäller det de grönområden som vi har utanför kommunen, till exempel Tyresö nationalpark och Nackareservatet. Du vet lika väl som jag att de är oerhört uppskattade av alla människor i området. Det är två miljoner besökare varje år i Tyresö, det är två miljoner besökare varje år i Nacka. Den satsningen är vi stolta över.

Anförande nr 220

Berit Kruse (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill alltså återigen ställa frågan till Folkpartiet, Kristdemokraterna, Moderaterna och särskilt finansborgarrådet Kristina Axén Olin: Kommer ni att garantera och lova att nämnder och styrelser, alltså egenregin, ska kunna lämna anbud i upphandlingsprocessen? För mig är det viktigt. Vid de upphandlingstillfällen som jag har varit med om har det visat sig att måste man ha en god kommunal kunskap för att kunna ställa frågor om underlag och dylikt. Det här är en jätteviktig fråga. Ni måste kunna redovisa för fullmäktige och stockholmarna och framför allt för personalen: Kommer ni att gå med på det? Kommer ni att lova att egenregin ska kunna lämna anbud?

Anförande nr 221

Ann-Katrin Åslund (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag kan tala för vårt parti, jag kan inte tala för de andra partierna. Det är rätt som du säger att man ska kunna ha någonting att jämföra med. Det finns olika verksamheter som kanske inte är lämpade att upphandla om i egenregi, men på stadsdelsnämnds nivå finns det mycket sådant som är viktigt att ha att jämföra med. Det kan också vara så att det är entreprenader som vinner upphandlingar. Det är helt klart.

Anförande nr 222

Berit Kruse (s): Jag tycker att det är märkligt. Ni som är en så sammansvetsad allians kan inte ge ett sådant svar på frågan att man kan säga att de borgerliga partierna säger detta som ett klart direktiv till nämnderna. Det måste jag säga.

Roger Mogert tog tidigare upp en fråga om parkeringsverksamheten där det inte var någon egenregiupphandling. Är det så det ska bli, ditten och datten?

Anförande nr 223

Paul Lappalainen (mp): Jag har fortfarande inte fått svar på vad det är som gäller. Är det så som finansborgarrådet skriver i ärendet? Kommer det att komma en antidiskrimineringsklausul som Ewa Samuelsson hävdar, som Folkpartiet hävdar? Vad är det som gäller, Kristina Axén Olin? Jämställdhet och diskriminering är inget problem, vi har lagar för detta, har Kristina Axén Olin sagt i en debatt i radio också. Vad är det som gäller?

Det är särskilt märkligt mot bakgrund av kampanjen mot kvinnovåld. Där finns det lagar som gäller också. Men kommuner har bestämt sig för att göra mer. Det är därför det blir intressant med Folkpartiets inställning. Ni ska ha hur många upphandlingar som helst, men ni ska inte ställa krav på att människor inte ska diskrimineras i de upphandlingar som sker på våra skattemedel. Det här är definitivt ett problem.

Är det så att man inte läst till exempel vad som står i grundlagen? Det är alldeles klart att människor ska uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning och ålder eller annan omständighet som gäller den enskilde som person.

Vad har ni tänkt göra? Är inte Stockholms stad del av det allmänna? Gäller grundlagen i Stockholm? Är det ingenting vi kommer att göra för att förstärka antidiskrimineringsarbetet? Kommer vi att sitta tyst? Kommer hela idén med klausulen att bara försvinna?

Det är det som Svenskt Näringsliv vill. Det är därför som jag ställde den lite hårda frågan: Är det här ett beställningsjobb från Svenskt Näringsliv? Det har nödvändigtvis ingenting att göra med era tankar om juridiken och problem. Det är bara någonting som ni vill bli av med, gömma undan så att det försvinner. Det är så det låter i alla fall.

Anförande nr 224

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det finns inga förhoppningar om att bli siste talaren i den här debatten, för blir det inga repliker på det här blir jag sur. Jag måste ställa en fråga till Stellan Hamrin, jag känner ett djupt behov hos mig nu. Han har gett kommunimperialismen ett tydligt ansikte här i kväll. Varför är stockholmarnas intressen så viktiga? Varför är de viktigare än salembornas? Är vi finare människor än de som bor i de 17 kommuner i fem län där vi äger mark och fastigheter? Med vilken rätt vill ni mästra andra kommuner och deras invånare?

Varför ska vi äga fritidsbyar, jordbruk och soptippar över hela landet? Ska vi köpa in några älvar, precis som ni tidigare ville köpa några köpcentrum till? Ni vill ju sälja ut dem nu. Ni ville ju köpa in några till. Ska vi köpa några älvar i stället för några köpcentrum kanske? Vilka älvar ska köpas in? Hur mycket pengar ska ni lägga innan ni är nöjda med det kommunala ägandets utbredning, Stellan Hamrin?

Anförande nr 225

S t e l l a n F H a m r i n (v): Vi tycker inte att det här är en rätt som bara stockholmarna har eller som de har tagit sig. Det här är en rätt, anser vi, som alla kommuner har. Vi tror att det är bra med en stark kommunal planering. Det tyckte också dina företrädare, kan jag tala om, när de byggde upp den här staden för hundra år sedan, vilket jag rekapitulerade väldigt snabbt. Det var inte så att de var emot att köpa kraft i älvarna eller emot att köpa mark här omkring. De var, som jag sade, väldigt framsynta. Stockholms stad behövde det. Det tycker jag andra kommuner också ska göra. Är det så att det är borgerliga kommuner som inte vill det och tycker

att det är bättre privata företag tar hand om det och tar hand om vinsterna och inflytandet får de göra det, men skyll inte det på oss.

Anförande nr 226

R o l f K ö n b e r g (m): Det är nog det sista vi skulle skylla er för. Det är en del ni kan skyllas på men kanske inte just på det. Hör du inte vad du själv säger? Stockholms stad ska alltså ta sig rätt att breda ut sina intressen på andra kommuners bekostnad. Andra boende i det här landet, andra kommuner, andra mark- och fastighetsägare får inte göra det de vill därför att er kommunimperialism ska breda ut sig så att Stockholmsarna ska få ett större livsutrymme.

Det är möjligt i någon mån att detta var korrekt för hundra år sedan, men det är garanterat inte korrekt i dag i den samtid som vi lever. Ni blir upprörda över att vi här pratar om kommunimperialism. Det finns ett antal ord som skulle användas och som är ännu grövre. Jag betraktar mig själv som återhållsam i debatten just nu.

Det är så uppenbart dumt. Du anser att stockholmsarna är finare människor och ska ha större rättigheter än andra. Nog att vi älskar Stockholm men det är en sak. Det är den här typen av intresse för Stockholm som föder och göder Stockholmsfientlighet. Det är när Stockholm ska breda ut sig och lägga våt hand över andra kommuners inre angelägenheter. Det har vi nu som tur är fattat beslut om ska upphöra, Stellan Hamrin. Det är slut med kommunimperialismen.

Anförande nr 227

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag hade förväntat mig att ordföranden skulle gå in i en ordningsdiskussion, för det tillhör verkligen inte till det här ärendet att vara så upplyftig och skojig och ta upp sådana här saker för att dölja vad det riktiga ärendet handlar om.

Vad jag förväntade mig när Rolf Könberg var uppe i talarstolen senast var att få svar på det vi började diskutera, parkeringsvakterna och upphandlingen. Ingen i den borgerliga delen har varit uppe och sagt: Så här tänker vi göra, och så ska vi göra. Ingen går upp och svarar på en enkel fråga.

Jag hade förväntat mig att Rolf Könberg ändå hade svarat på den fråga som är ställd tre fyra gånger under den här kvällen.

Anförande nr 228

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Finansborgarrådet anses ha givit svar på den, och jag tror mer på henne än på dig, Malte. Nu kan det väl inte vara så att du förväntar dig att jag skulle ta den debatten. Jag satt på kaféet i godan ro efter att ha debatterat färdigt i kväll vad mig anbelangar. Så blev jag påhoppad av Stellan Hamrin tre timmar senare. Det var därför jag kom tillbaka för att delta i debatten.

Jag tog den här debatten tre timmar senare på förekommen anledning. Jag kan inte förväntas diskutera parkeringsvakter. Jag är ledsen; Malte, det är inte därför jag kom

in i den här debatten. Jag lär få chansen att prata med Stellan om en stund, så vi tar det då.

Anförande nr 229

S u n e G i d g å r d (s): Ordförande, fullmäktige! Kollektivavtal är ofta ett körkort för att få uppdrag. Två parter går igenom svensk arbetslagstiftning och blir överens. Kollektivavtal ger trygghet för arbetsgivaren, trygghet för arbetstagaren, trygghet för kunden, uppdragsgivaren.

Staden har 30 000 anställda som arbetar enligt begreppet ordning och reda, alltså kollektivavtal. Det anses vara en självklarhet för arbetsgivaren, staden, och de anställda. Vid avknoppning och upphandling ska inte längre ordning och reda gälla. Varför vill högeralliansen skapa kaos för småföretag och deras anställda? Varför är kravet på kollektivavtal slopat i upphandlingspolicyn?

Anförande nr 230

S t e l l a n F H a m r i n (v): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker att kommunen, alla kommuner, ska kunna ha kontroll över mark och infrastruktur inom sitt eget område. Det gäller Stockholm och alla andra kommuner också. Det spelar ingen roll vilken kommun det är.

Marken i Stockholm behövdes för stadens uppbyggnad, framför allt för dem som inte hade egna resurser att skaffa sig mark och fritidsområden i skärgården, vid Mälaren och på andra håll. Nu har vi ett Stockholm där vi protesterar mot att ni säljer ut det som finns i Stockholms stad. Vi har inga som helst ambitioner att skaffa någon annan mark men vill gärna behålla det som staden har varit med om att bygga upp och det folk i Stockholm under många generationer har betalat massor med skattepengar för att få. Det säljs nu ut till mycket låga priser. Vi blir av med de tillgångar vi har haft.

Anförande nr 231

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Vi måste klara ut det här en gång för alla, Stellan. Problemet med er inställning är att ni förvägrar de andra kommunerna att göra precis det som du anser att vi ska göra i Stockholms stad, det vill säga ha rådighet över marken, bestämma vad marken ska användas till. Det var det ni inte ville göra. Ni ville förvägra 17 kommuner i fem län att göra just detta. Ni hade kunnat bifalla det förslag som nu är antaget i fastighetsnämnden när det gäller hur viktigt det är att se till de kommunernas intressen och deras exploateringsplaner och hur staden ska avyttra marken med hänsyn till detta. Det är det som är poängen.

Vi anser att de kommunerna har lika rätt, samma rätt som vi har i vår kommun för vår mark, för sin mark i sina kommuner. Det vill ni förvägra dem, och det tycker vi är tråkigt.

Anförande nr 232

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kanske riktade frågan lite felaktigt. Det var Rolf Könberg tidigare som ändå hade ordet, och det var därför

jag ställde de här frågorna till honom. Men jag fick inget svaret. Jag trodde ändå att Rolf Könberg hade mandat i den borgerliga majoriteten att svara på dessa enkla frågor.

Nu noteras att finansborgarrådet inte deltagit i den här debatten, inte sagt någonting på fyra timmar i en av de absolut viktigaste frågor som vi har framför oss i Stockholm.

Roger Mogert och Berit Kruse har ställt några frågor, jag har ställt frågor. Jag upprepar nu frågan till finansborgarrådet.: Vid upphandling får egenregin lämna anbud, ja eller nej? Är det svårt att svara på denna fråga?

Anförande nr 233

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag trodde att jag hade varit uppe flera gånger, men det är möjligt att Malte har varit ute ur salen. Jag har nog deltagit rätt mycket i debatten även om jag inte gjort det den sista timmen. Jag tycker inte att det har tillförts så mycket nytt.

Jag kan i och för sig säga det som redan har sagts. Nej, vi kommer inte alltid att tillåta egenregin att göra det, men oftast. Det kan finnas skäl att göra avsteg från det. Därför kan jag inte bara svara ja eller nej. För det mesta kommer vi att göra det, men det kan finnas tillfällen då man av olika anledningar kan bevilja egenregi att lägga anbud.

När det gäller det jag har sagt i tidning om antidiskriminering så stämmer det, Paul Lappalainen och andra. Vi har lagar mot sådant. Sedan kan du och jag tycka att vi inte har tillräckligt lagverk, och det kan vi försöka ändra på. Men vi har lagar som förbjuder diskriminering i dag, men vi kommer ändå att ta fram en antidiskrimineringsklausul som är möjlig att efterleva. Det är det som är problemet med den klausul vi har haft tidigare, att den inte gick att leva upp till. Vi kommer att ta fram en under våren och försöka få en som det går att leva upp till. Men det viktiga är att påverka lagstiftningen om man verkligen vill göra något åt diskriminering, förutom att leva som man lär.

Anförande nr 234

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! Om vi nu ska ha mångfald är offentliga anbud också en del av mångfalden.

Jag tänkte på det som finansborgarrådet sade sist. Omfattades till exempel upphandlingen av parkeringsvakter av det som du nämnde sist i ditt inlägg?

Anförande nr 235

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Ordförande, fullmäktige! Tack för svaret, äntligen. Jag kan påpeka att det inte var några problem juridiskt med den senaste klausulen, som jag har försökt påpeka flera gånger i kväll. Det juridiska underlag som vi tar beslut på i kväll är undermåligt. De som har skrivit den verkar av någon anledning inte ha förstått juridiken som gäller. Det är ett problem. Jag vet att alla här

inte finns jurister, men det är inte så konstigt. Vad är det som pågår? Jättegärna en ny klausul, men det som jag saknar är en ambitionsnivå.

Ta fram den gamla klausulen, som jag inte tycker om, men det är bättre än ingenting. Det man ser här är ett tomrum, och det är den signal som skickas ut till våra invånare i Stockholm.

Ordningsfråga

Anförande nr 236

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag har en fråga. Vi skulle vilja ha en diskussion kring Stockholm Vatten och undrar varför ärendet måste tas i kväll. Jag kan inte se det i ärendet. Jag kanske har läst slarvigt. Varför måste det tas i kväll?

*§ 36 Norra Länken, Ny trafikplats vid Hjorthagen
Genomförandebeslut (utl. 2007:42)*

Anförande nr 237

Å s a R o m s o n (mp). Ordförande, kära ledamöter, kära nattvakna stockholmare! Det känns alltid lika inspirerande att börja tala i ett nytt stort och, som vi tycker, allvarligt ärende så här två minuter i tio.

Miljöpartiet föreslår avslag på kommunstyrelsens förslag om att vi ska genomföra den här stora trafikplatsen som hänger ihop med Norra Länken. Vi föreslår det av framför allt tre skäl.

Först och främst rör Norra Länken den globala miljön. Trafikökningarna som Norra Länken kommer att leda till är ohållbara. Jag tror att det räcker med att se de utvärderingar och studier som är gjorda av Södra Länken. Det är enorma trafikökningar, mycket över Vägverkets prognoser.

Vi föreslår att man först gör en ordentlig studie av införande av smarta trängselavgifter och en utbyggd kollektivtrafik i östra stråket. Det saknas helt i dag. Varför diskuterar man en österled för bilar innan vi har en österled med kollektivtrafik på plats? Vi tycker att det ska vara omvänt.

Det här förstör den lokala miljön. För östermalmsborna blir det här en stor och farlig barriär. Både gång- och cykeltrafiken kommer att hämmas mycket stort, för att inte tala om de stora ingrepp som Nationalstatsparken kan stå inför framför allt i barriärsyfte. Det är viktigt med de sociala men också de ekologiska stråken i den här delen av staden. Den här trafikplatsen och de vägar som ansluter till trafikplatsen är inte avpassade med det för ögonen. Snarare är det avpassat för österleden. Det vet jag att några här i salen tycker är bra, men det är inte alls beslutat. Det har inte tidigare funnits någon majoritet i den här salen för att genomföra något sådant. Som någon tidigare borgarråd av folkpartistisk färg definierade det: Att bygga Norra Länken och inte österleden är som att ha en stor gigantisk infart till Lidingö och till hamnen men inte fullfölja det.

Det här är ogenomtänkt.

Som tredje argument för att avslå det här är faktiskt en smärtsamt dålig ekonomi i projektet. Det har pratats väldigt mycket i talarstolen sedan valet om ekonomi och om att vi ska ha goda finanser. Vi ska minsann ge varje krona tillbaka till stockholmarna. De ska veta vad de får. Men med det här projektet, kära fullmäktigeledamöter, är det så att av stadens skattebetalare utöver att ha pungat ut nästan 2 miljarder av våra skattepengar, kommunala skattepengar till ett statligt infrastrukturprojekt, begärs i det här ärendet nästan en halv miljard, 450 miljoner, om det nu stämmer, till en stor trafikplats, en trafikplats som anses helt nödvändig för projektet och för den riksintressanta hamninfarten. Varför betalar inte staten den? Varför ska Stockholms skattebetalare betala Lidingös stora infartsled?

Det tycker vi i Miljöpartiet är fel, och vi yrkar avslag på ärendet.

Anförande nr 238

Borgarrådet A x é n O l i n (m). Ordförande, fullmäktige! Tvärtemot Åsa Romson och Miljöpartiet vill jag yrka bifall till det här förslaget. Jag tycker naturligtvis att det är jättebra. Det är ytterligare ett steg mot att äntligen få den ringled runt staden som vi skulle ha haft över 30 år sedan, i alla fall beslutat över 30 år sedan.

Detta är också ytterligare ett steg för att kunna förverkliga vår idé om finansplats Stockholm uti i Värtahamnen och Hjorthagen, där detta är en nödvändig del, och dessutom är det nödvändigt att värna om stadsmiljön och lägga stor vikt att göra det här inte bara till en trafikplats utan också till en vacker fungerande trafikplats i den storstad som vi nu tillsammans planerar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 239

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag blir tvungen att lägga till lite. Finansborgarrådet pratar om finansplats. Om det finns något läge i staden som är osedvanligt dåligt tänkt för ett rent kontors- och tjänstemannaarbete är det faktiskt delar av Värtan. Vi har i dag brist på områden i Stockholm som har båtillfart. Det pratas nästan mer från näringslivet om riskerar att vi ska bygga bort i det stora bostadsbyggandet men också i arbetsplatsgenomförande områden där vi får strategisk infrastruktur för båtar att angöra.

Det finns mycket verksamhet som eftertraktas i staden som behöver ett hamnläge. Jag tror inte att det är en finansplats som då är det största intresset. Det ska bli intressant att se det konceptet senare.

§ 38 Överföring av vissa verksamheter i Stockholm Vatten AB i bolagsform (utl. 2007:44)

Anförande nr 240

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett ärende som innebär att vi nu går vidare med den politik som vi har pratat om, att vi vill renodla verksamheten. Vi konkurrensutsätter de verksamheter som det finns en marknad för. Det är byggverksamhet och laborativ verksamhet i den här delen. Det finns ett intresse från medarbetarna i Stockholm Vatten att knoppa av verksamhet. Det tycker vi är väldigt trevligt. De väntar väldigt ihärdigt på att vi ska fatta beslut här i kväll så att de kan gå vidare med sitt arbete.

Jag skulle vilja kommentera de påståenden som finns i oppositionens reservationer om att det här kommer som en blixtnedfall från en klar himmel. Det här förslaget baseras faktiskt på en utredning som beställdes under förra mandatperioden. Konsulterna som gjorde jobbet konstaterade att verksamheterna inom Stockholm Vatten blivit mer och mer komplexa, nya produkter, nya tjänster, nya kunder, och det lär bli väldigt svårt att få en bild av de olika verksamheterna för att få effektivitet och lönsamhet. Dessutom har det kommit en ny va-lagstiftning som ställer ökade krav på transparens.

Det här sammantaget har gjort att det från bolagsledningens sida, från majoritetens sida och från konsulternas sida har rekommenderats att man ska göra något åt den här verksamheten. Till detta ska läggas att det finns investeringsplaner som påverkar lönsamheten och soliditeten ganska kraftigt i bolaget. Och man har investeringsplaner sedan tidigare som leder till en räntebärande skuld som är ganska kraftig i företaget och det har lånats upp väldigt mycket pengar. Det finns ungefär 3½ miljarder i räntebärande skulder, och man ser framför sig att man kommer att få en halverad soliditet i bolaget om det här fortsätter. Det är också det som är anledningen till att bolagsledningen och styrelsen har vidtagit åtgärder när det gäller de här frågorna.

Man kan se en kostnadsökning när räntorna är avskrivna med ungefär 130 miljoner kronor till år 2009. För att kunna bibehålla nuvarande marginaler i verksamheten skulle det innebära en ökning av va-taxan mellan 15 och 20 procent om man inte gör någonting.

Detta bara som en liten bakgrund med tanke på talet om att det inte finns någon analys av hur man skulle behöva effektivisera verksamheten. Vi har administrationskostnader i bolaget som ligger på nära 200 miljoner kronor. Det är mera än kostnader för anläggningar och utrustning som finns i bolaget sedan tidigare. Konsulterna konstaterar en omfattande hög kostnad när det gäller både administrationen och ledningsprocesserna som är anmärkningsvärt hög med tanke på att det bolaget håller på med, att producera vatten och avleda renat avloppsvatten.

De konstaterar också att om man skulle jämföra med Käppala skulle det finnas en potential för att minska de här kostnaderna för administration och ledningsprocesser med minst 30 miljoner kronor.

Ordförande! Det här är ett ärende som är väl genomtänkt. Det finns en analys som ligger bakom, och jag tycker att det känns naturligt att lägga fram ett förslag som innebär att vi nu bolagiserar de två verksamheter som mest tydligast är sådana där det finns en marknad. Det handlar om laboratorieverksamheten och byggverksamheten.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 241

Borgarrådet M o g e r t (s): Det här är ett intressant ärende som vi skulle vilja diskutera, som jag tidigare sade. Jag har inte sett någonting som motiverar ett beslut i kväll. Jag tycker inte att det finns någon förklaring som motiverar ett beslut i kväll. Därför yrkar jag på en minoritetsbordläggning.

Anförande nr 242

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, fullmäktige! Vi från Miljöpartiets sida stöder Roger Mogerts yrkande.

*§ 39 Temporär justering av Stockholms stads handlingsprogram för skydd mot olyckor
Brandförsvarets del (utl. 2007:45)*

Anförande nr 243

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Det kan förefalla märkligt att vi lägger fram ett förslag till en temporär förändring av handlingsprogrammet, men det beror på att det blev en felaktig information av hur man hanterar de här frågorna i samband med budgeten. Det visade sig att vi behöver göra en justering nu. Vi kommer att komma tillbaka med ett fullständigt ärende med hela handlingsprogrammet när det gäller brandförsvaret, som också kopplas ihop med den nya kris- och samordningsorganisationen. Vi kommer att få ett fullständigt handlingsprogram som berör hela krislednings- och brandförsvarsorganisationen. Det här är en temporär förändring på grund av att det finns en summa som finns i handlingsprogrammet som vi måste ändra i och med att vi tog beslut vi gjorde i budgetfullmäktige.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 244

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n - S l o r a c h (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är ytterligare ett ärende som har hastats och slarvats fram. Att det är så bråttom med att förändra handlingsprogrammet till skydd mot olyckor att man inte kan vänta några månader, och det naturligtvis av budgetskäl. Det står också så, och det har Hamilton nu sagt i talarstolen.

Man måste alltså minska personalstyrkan för att det ska gå ihop i brand- och räddningsnämnden. I stället för att upprätta mål för verksamheten och sedan därefter göra en budget har den borgerliga majoriteten lagt en budget som är radikalt minskad i förhållande till den förra perioden. Sedan visade det sig att man radikalt måste minska på målen och ambitionerna, precis som detta ärende påvisar. Ingen konsekvensbeskrivning finns, ingen riskanalys finns om vad som kommer att hända då personalminskningen är slutförd.

Både personal och deras anhöriga är oroliga över vad som kommer att hända. Får de ha kvar sina jobb? De som får vara kvar är oroliga för hur säkerheten ska kunna garanteras för de själva och för allmänheten. Man måste ta personalens oro på allvar.

Vi föreslår avslag på ärendet bland annat med hänvisning till att det måste finnas en konsekvensanalys innan man kan ta ett så här drastiskt beslut och så hastigt om ändringar av brandförsvarets handlingsprogram. Det måste finnas tid för att handlingsprogrammet ska kunna utformas och antas på ett rätt sätt. Lämpligast är naturligtvis i ett sådant här läge att tillskjuta pengar till verksamheten tills handlingsprogrammet är klart och utrett. Det vore faktiskt mer rätt och hederligt.

Jag yrkar bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 245

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Ordförande, fullmäktige! Det behöver inte tilläggas så mycket till det som Eva Louise har sagt här. Jag ska inte förlänga debatten. Vi har lagt 10 miljoner kronor mer till brand- och räddningsnämnden och anser inte att de här förändringarna av personalstyrkan behöver göras. Det är helt enkelt ett resultat av den budget som den borgerliga majoriteten har lagt.

Jag yrkar bifall till vår reservation.

Anförande nr 246

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag måste tyvärr korrigera de två senaste talarna. Vi har fattat beslut om budget för brand- och räddningsnämnden. Det är en budget som ni har reserverat er emot. Det är en budget som i princip är verkställd. Av de anställda på brandförsvaret som har uppnått en möjlig ålder för att gå i pension har alla tackat ja till det och varit tacksamma för det.

Vi har sedan i ett antal konferenser och diskussioner som Eva Louise också har varit med om hört hur man under den förra mandatperioden arbetade med handlingsprogrammet. Vi lever i dag i Stockholm med två handlingsprogram, det handlingsprogram som vi diskuterar och som har en underrubrik Handlingsprogram för brandförsvarets del, och så har vi kommunstyrelsens handlingsprogram, nämligen Handlingsprogram för kommunens i övrigt del. Vi har sagt att det inte är bra.

Vi har haft folk som har hållit mycket bra fördragningar som sagt: Hasta inte fram utan arbeta i lugn och ro utifrån de mål som ni politiker vill sätta upp för verksamheten. Den tiden ges nu i och med att vi antar det här ärendet i dag.

I det förra handlingsprogrammet, med den detaljstyrning som Miljöpartiet ville ägna sig åt, skrev man in en exakt numerär. Man skrev in en exakt numerär. Då vet kanske alla här att vi faktiskt hanterar brandförsvaret på Lidingö, Solna och Sundbyberg som operatör på kontrakt åt dessa tre kommuner. Men man räknade in även Lidingö, Sundbyberg och Solna i den numerär som man lade på den exakta bemanningen. Den bemanningen har ni inte lyckats uppnå speciellt många dagar under förra mandatperioden därför att folk är sjuka eller föräldralediga eller åker till Kosovo och deltar i ett viktigt arbete. Då bröt ni mot handlingsprogrammet varenda dag, och det en majoritet av dagarna.

Nu har vi tagit bort den exakta numerären. Det bygger på att vår budget har en minskad numerär på nattetid men en ökad numerär på dagtid. Vi vill ha fler brandmän på dagtid. Vi tillskjuter också i ett ärende längre fram tillbaka pengar till brandförsvaret. Nu får vi en möjlighet att göra ett handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor för hela kommunen, där vi har vår krisledningsorganisation med de erfarenheter som vi kommer att få av de stora övningarna längre fram i vår. Vi har möjlighet att se över vad vi ska göra förebyggande.

Det är därför vi tycker att det är skönt att vi kan ta det här beslutet i dag och gå vidare och jobba för ett bra handlingsprogram till skydd för Stockholms invånare.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 247

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n - S l o r a c h (s): Det är alltså som jag sade en budget som drastiskt har minskat. Det är alltså viktigare med skattesänkningar än att säkra brand- och räddningsnämnden för vår allmänhet och personalen. Personalen är orolig, och det måste man ta på allvar, även Peter Lundén-Welden vet det. Han får också samtal från personal och deras anhöriga. Varför tillskjuter man inte pengar nu? De pengar som Peter pratar om är statliga pengar. Man har tagit bort 20 miljarder. Nu kommer det några miljoner tillbaka, men det är ingenting som kommer från vår budget.

Varför tillskjuter ni inte pengar så att personalen kan utföra ett gott arbete?

Anförande nr 248

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Stockholms brandförsvaret har en väldigt kompetent och fungerande organisation. Med det här beslutet kommer vi att få en organisation som väl kan möta de risker och olyckor som står framför oss.

Men det är också viktigt att säga att i och med det här har Stockholms stad en organisation som klarar av att hantera även större kriser. Många gånger har vi diskuterat pärmen för krisledningsorganisationen. I dag har vi en fungerande organisation på stadsledningskontoret som bygger upp krisledningsorganisation, och vi har ett fungerande brandförsvaret. När jag är ute på brandförsvaret, jag var där senast i fredags, och pratar med brandmän känns det som att de tycker att de nu vill komma i gång med den nya organisationen.

Anförande nr 249

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n - S l o r a c h (s): Det var ju märkligt. Hur kan du veta att det kommer att fungera så bra? Det finns ingen konsekvensanalys gjord, och där har ni också erkänt att det är ett misstag. Hur vet du då att det blir så bra?